Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
8330 Sümeg, Váralja u. 6. www.eltetobalatofelvidek.hu
Tel: 87/350-111; Fax: 87/550-080; Mobil: 70/453-5296; 70/654-3277
e-mail: kozpont@balatonleader.hu

Balaton-felvidéki Akciócsoport
LEADER vidékfejlesztési közösség

Éltető Balaton-felvidék
Helyi Fejlesztési Stratégia
2014-2020

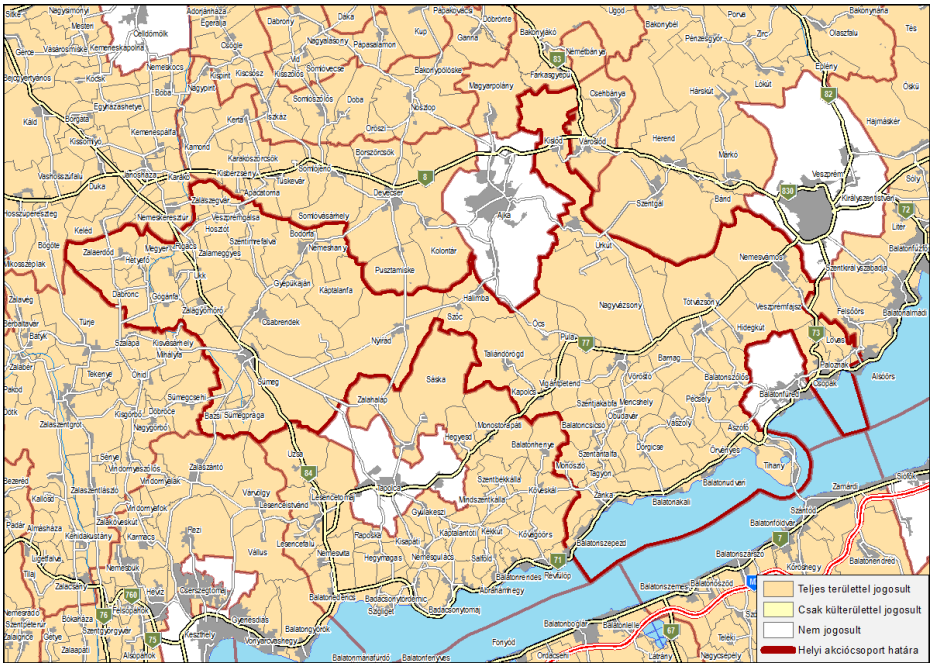

Készítette: Éltető Balaton-felvidékért Egyesület[1]
Verzió lezárása: 2018. május 28.

A Helyi Fejlesztési Stratégia az alábbi településekre vonatkozik:

Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Barnag, Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Csopak, Dabronc, Dörgicse, Gógánfa, Gyepükaján, Halimba, Hetyefő, Hidegkút, Hosztót, Kapolcs, Káptalanfa, Kislőd, Lovas, Megyer, Mencshely, Monoszló, Nagyvázsony, Nemeshany, Nemesvámos, Nyirád, Óbudavár, Öcs, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Pula, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentantalfa, Szentimrefalva, Szentjakabfa, Szőc, Tagyon, Taliándörögd, Tihany, Tótvázsony, Ukk, Úrkút, Vászoly, Veszprémfajsz, Veszprémgalsa, Vigántpetend, Vöröstó, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár, Zánka

[1] A Helyi Fejlesztési Stratégia írásában és a tervezési csoportban közvetlenül részt vevők nevét az 1. számú melléklet és az 5. számú melléklet 7.számú táblázat tartalmazza

Tartalom

Vezetői összefoglaló 3

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz 5

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata 7

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása 9

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése 11

4.1 Helyzetfeltárás 11

4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések 18

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások 20

4.4 SWOT - elemzés 24

4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása 26

5. Horizontális célok 29

5.1 Esélyegyenlőség 29

5.2 Környezeti fenntarthatóság 30

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása 31

7. A stratégia beavatkozási logikája 32

7.1 A stratégia jövőképe 32

7.2 A stratégia célhierarchiája 32

8. Cselekvési terv 36

8.1.1. A térséget lefedő Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztése 36

8.1.2. Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatában, illetve az éltető Balaton-felvidéki túraútvonal rendszerben lévő épített és természeti látnivalók, illetve az útvonalak részét képező szolgáltatók, termelők tevékenységének fejlesztése 38

8.1.3. Társadalmi aktivitást és helyi identitást segítő közösségi terek, ifjúsági- közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, infrastrukturális hátterének bővítése (fiatalok segítése, vidékfejlesztés, közösségfejlesztés, védjegyrendszer és Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztése területén.) 42

8.1.4. Szakmai kapacitás és informatikai háttér kialakítása a védjegy rendszer, a turisztikai kínálat, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén 46

8.1.5. Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítése 49

8.1.6. Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása 52

8.1.7. Partnerség a változásért 56

8.2 Együttműködések 59
8. 3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei 60
8.4 Kommunikációs terv 63
8.5 Monitoring és értékelési terv 67
9. Indikatív pénzügyi terv 70
Kiegészítő információk 72
Mellékletek 73

Vezetői összefoglaló

A stratégia elkészítésének alapjai

A Helyi Fejlesztési Stratégiák (a továbbiakban HFS) minimális tartalmát a 1303/2013/EU számú közös előírásokat tartalmazó rendelet (a továbbiakban KSK rendelet) 33. cikk 1) pontja határozza meg. Ez alapján alakította ki az Agrár-vidékfejlesztési Programokért Felelős Államtitkárság Irányító Hatósági Főosztálya a HFS-ek szerkezetére és tartalmára vonatkozó keretrendszert, amelyet minden LEADER csoportnak követnie kell. A stratégia az IH által megadott sablon és a hozzá tartozó útmutató alapján készült.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület 2008-ban alakult. A közvetlen működési területén 59 településre készítette el a jelen Helyi Fejlesztési Stratégiát az alábbi lista szerint:

Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Barnag, Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Csopak, Dabronc, Dörgicse, Gógánfa, Gyepükaján, Halimba, Hetyefő, Hidegkút, Hosztót, Kapolcs, Káptalanfa, Kislőd, Lovas, Megyer, Mencshely, Monoszló, Nagyvázsony, Nemeshany, Nemesvámos, Nyirád, Óbudavár, Öcs, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Pula, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentantalfa, Szentimrefalva, Szentjakabfa, Szőc, Tagyon, Taliándörögd, Tihany, Tótvázsony, Ukk, Úrkút, Vászoly, Veszprémfajsz, Veszprémgalsa, Vigántpetend, Vöröstó, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár, Zánka.

A Helyi Fejlesztési Stratégiát azért készítette el az Egyesület, mert ez a dokumentum az alapja a 2014-2020-as EU-s pályáztatási időszakban a LEADER vidékfejlesztési források felhasználásának.

A LEADER program az Európai Unió egyedi pályázati programja, amelynek alapvetően a vidéki gazdaság fejlesztése a célja a közösségi kezdeményezések ösztönzése, támogatása által.

A LEADER vidékfejlesztési program egyedisége átfogóan abban áll, hogy egy jól körülhatárolható területen a települések aktív lakói, szakemberei fejlesztési stratégiát dolgoznak ki a helyi igényeknek, adottságoknak, lehetőségeknek megfelelően. Ennek eredménye ez a dokumentum. Amennyiben a stratégia megfelel az Európai Uniós Közösségi Rendeleteknek és a nemzeti jogszabályoknak, akkor a csoport 584 millió Ft fejlesztési forrást kap a stratégiai célok megvalósításához. Ez egy olyan összeg, ami nem érkezik meg közvetlenül az Egyesület bankszámlájára, de a stratégiában megfogalmazottak megvalósítására pályázatot írhat ki a forrás erejéig a Miniszterelnökség szaktárcájának a felügyeletével. A stratégia megvalósítása előzőekből kifolyólag pályázatok segítségével lehetséges az említett 59 településen.

A helyi fejlesztési stratégia használata, célok, jövőkép, intézkedések

A stratégia az 59 településen megvalósuló fejlesztési projektek lehetséges pályázóinak és a stratégiai dokumentum megfelelőségét vizsgáló szervezeteknek készült. Utóbbiból kifolyólag olyan szakmai részeket is tartalmaz, ami pályázóként kevésbé érdekes és talán nehezebben értelmezhető.

A fejlesztési projektek megvalósítására a felhívásoktól függően vállalkozások, non-profit szervezetek, egyházak, önkormányzatok nyújthatnak be pályázatot.

Ha pályázóként olvassa a stratégiát, akkor a következő fejezeteket ajánljuk leginkább a figyelmébe:

- 7.1 A stratégia jövőképe (32. oldal)
- 7.2 A stratégia célhierarchiája (32. oldal)
- 8. Cselekvési terv (36. oldal)

A Helyi Fejlesztési Stratégia egy hosszú egyeztetési folyamat eredménye, amely keretében az 5 hónapon keresztül megszervezett különböző egyeztető fórumokon összesen több mint 150 fő vett részt.
A munkafolyamat során feltárt szükségletek kielégítésére tervezett megoldásokat, intézkedéseket hozzá kellett illeszteni a jogszabályi- és rendelkezésre álló forráskeretekhez. Ezek alapján az alábbi célok mentén fogalmazta meg a szükséges intézkedéseket a csoport:

Átfogó célok

- Gazdasági együttműködések erősödése a Balaton-felvidéki termékek, szolgáltatások népszerűsítése mentén
- Balaton-felvidéki közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősödése

Specifikus célok

1. A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével
2. Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősödése
3. Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése
4. Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén

Jövőkép

2020-ra a térséget, településcsoportokat átfogó együttműködések tovább erősödnek, a fiatalok szerepe, aktivitása növekszik, a térségmarketing hatékonysága meghatározóbbá válik.

Intézkedések, amelyek a pályázati kiírások alapját képezik:

1. A térséget lefedő Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztése
2. Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatában, illetve az Éltető Balaton-felvidéki túraútvonal rendszerben lévő épített és természeti látnivalók, illetve az útvonalak részét képező szolgáltatók, termelők tevékenységének fejlesztése
3. Társadalmi aktivitást és helyi identitást segítő közösségi terek, ifjúsági- közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, infrastrukturális hátterének bővítése (fiatalok segítése, vidékfejlesztés, közösségfejlesztés, védjegyrendszer és Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztése területén.)
4. Szakmai kapacitás és informatikai háttér kialakítása a védjegy rendszer, az Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén
5. Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítése
6. Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása
7. Partnerség a változásért - Az egymást segítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése (többségében az EFOP 1.7 intézkedés kertében – (*Megjegyzés: A stratégia ezen részének megvalósítása csak abban az esetben releváns, ha kiírásra kerül ez a pályázat.)*

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

A LEADER program kisléptékűségénél fogva alapvetően a kisebb beruházásokat, „gyutacs jellegű" programokat támogatja, amely a nagyobb összegű támogatásokat nyújtó Operatív Programok jobb területi kihasználását is elősegíti.
A különböző programokhoz való illeszkedést az alábbi táblázat mutatja be.
Az illeszkedési indoklásnál a HFS-ben alkalmazott intézkedések számozásai a mérvadóak (Lásd: HFS 5. oldal).

Célok	Illeszkedés indoklása
KSK rendelet tematikus céljai, Partnerségi megállapodás prioritásai	
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	A stratégia támogatja a vállalkozások technológiai fejlesztéseit, az egész térségi együttműködés menedzsment szervezeti területen megvalósuló szakmai alhálózati jellegű decentralizációját, amely egy vidékfejlesztési hálózatműködtetési innováció is. Kutatási területen a vidékfejlesztési bázisok szakmai feladatuk keretében segítik a kutató szervezetek és a térség szervezetei közötti kapcsolódási lehetőségek keresését.
2. A kis- és közepes vállalkozások versenyképességének fokozása	Az 1, 2, 4, 5. intézkedések mentén a térségben működő vállalkozások versenyképessége javul, mert ezek a programok elsősorban az ő termelékenységüket, piacra jutásukat, vállalkozói készségeiket és hatékonyabb kommunikációjukat erősítik.
3. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának növelése	Az 1., 2., 3. intézkedés beruházási jelleggel járulhat hozzá a környezeti, természeti értékek megőrzéséhez, a kisebb léptékű, diverz helyi gazdálkodási lehetőségek ösztönzéséhez és ezek társadalmi jellegű szemléletformálásához. A 4., 6. intézkedés a kapacitásfejlesztést, szemléletformálást segítheti ezen a területen.
4. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	Az 1., 2., 4., 7. intézkedések járulnak hozzá leginkább a foglalkoztatás és mobilitás növeléséhez konkrét beruházásokkal, partnerségek kiépítésével és motivációerősítéssel.
5. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	A 4. és 7. intézkedés kifejezetten azt célozza, hogy leginkább az együttműködések, a motiváció erősítés által erősödjenek a településeken a szolidáris, befogadó közösségek. Ilyen szempontból ezeket megerősítik a jellemzően beruházási 1-3. intézkedések.
6. Beruházás az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba	A 4. és 7. intézkedés segíti elő non-formális oktatás, szemléletformálás, fórumok, tanácsadások által az általános és szakirányú kompetenciák erősödését és az életen át tartó tanulás ösztönzését.

7. A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása	Az 1., 2. intézkedések a beruházási jellegű projektek általi versenyképesség javulását, míg a 4. intézkedés a kapacitásfejlesztés, a különböző fórumok, tanácsadások általi vállalkozási kompetencia erősödését teszik lehetővé. Az 5. intézkedés pedig ezek népszerűsítését.
8. A foglalkoztatás növelése	A stratégiának kis léptékűségéből adódóan nincs erőteljes foglalkoztatás növelési hatása, jellemzően a munkahelyek stabilitására, a termelékenység fejlesztésére van nagyobb hatással. Ugyanakkor a közvetlen munkahelyteremtést is ösztönzi, amely a specifikus célok mentén a 4.2. fejezetben van számszerűsítve.
9. A társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése	Jellemzően a 4. és 7. intézkedés segíti a társadalmi felzárkózást, a fiatalok Balaton-felvidéki településeken való letelepedését és programot indít az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése érdekében.
10. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása	Az egész stratégia összességében a Balaton-felvidék gazdasági növekedését célozza, ugyanakkor oly' módon, hogy az ne csupán a gazdasági, hanem a közösségi erő növekedésének, az összetartásnak is erős alapjául tudjon szolgálni.
EMVA rendelet prioritásai, fókuszterületei	
11. A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben	A stratégia legjelentősebb innovatív eleme maga az integráció, amely végig kíséri az egyedi és közösségi projekteket is. Az egyedi projektek esetében a termelési szerkezet módosítása, a minőségi és mennyiségi fejlesztések, a szolgáltatási színvonal, a piacra jutás hatékonyságának fejlesztése, a versenyképesség erősödése jelenti. A kapacitásfejlesztés és térségmarketing területeken a tudásátadás csoportos és személyes formáját is biztosíthatja egy-egy projekt a hálózati együttműködésben részt vevők egyedi és csoportos igényeinek megfelelően. Ezek egyediségét az ágazat és szférák közötti kapcsolódás ösztönzése és a területi jelleg alapozza meg.
12. A mezőgazdasági üzemek életképességének javítása és a versenyképesség fokozása valamennyi régióban és a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében, valamint az innovatív gazdálkodási technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás előmozdítása	Az intézkedések nem közvetlenül érintik a mezőgazdasági és erdészeti területet, de hatással vannak ezekre, mert a stratégia a helyi termelés mennyiségi és minőségi növekedését is ösztönzi. Ez kimondottan a védjegy és a turisztikai kínálat helyi adottságokra, pl. élelmiszerekre épülése mentén valósítható meg. A mezőgazdasági termelést a feldolgozás és piacra jutás hatékonyságának javítása, illetve a fiatalok letelepítésének ösztönzése mentén támogatja a program.
13. Az élelmiszerlánc szervezésének – többek között a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának, az állatjólétnek és a mezőgazdaság terén alkalmazott kockázatkezelésnek – az előmozdítása	Az élelmiszerlánc szervezésében leginkább a kereskedelmi marketing területén nyújt lehetőséget a stratégia az Éltető Balaton-felvidék védjegy erősítése specifikus cél mentén. Ezt egészíti ki a turisztikai kínálat fejlesztése leginkább a helyi termékek turisztikai kínálatba helyezésével segíti a helyi erőforráson alapuló élelmiszerlánc kialakítását.

14. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben, különös tekintettel a következő területekre	A stratégia átfogóan is elősegíti a gazdasági fejlődést, ezáltal a társadalmi befogadást, ugyanakkor a 6. intézkedés konkrétan ezt a témát érinti. A 4. intézkedés keretében a pályáztatási időszak 1. évében átfogó program kerül kialakításra ezen a területen, amely nem általánosságban, hanem a konkrét helyzetismerettel felvértezve alakítja ki a 6. intézkedésben a társadalmi befogadás javítását és a szegénység csökkentését célzó programot.

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A Helyi Fejlesztési Stratégia készítése során az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nagy figyelmet szentelt a tervezési folyamat átláthatóságára és a közösség minél szélesebb körű bevonására.
A stratégia első, társadalmasításra szánt verziója 2015. 12. 09-én került elfogadásra az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület taggyűlése által. Ezt megelőzően a stratégiát készítők tervezői csoportot hoztak létre, amelynek munkájába számos fórumon volt lehetőség bekapcsolódni. A bejelentkezés önkéntes regisztráció alapján történt. A tervezői csoportba alapvetően bekerültek a korábbi stratégiaalkotási időszak (2007-2008) tervező csoportjának tagjai, az egyesület elnöksége, az Éltető Balaton-felvidék védjegy tanács és a munkaszervezet tagjai. Ez a csoportszám bővült az önkéntesen regisztráló tagokkal.
A stratégia végleges verziója 2016. március közepére készült el, amelyet áprilisban, majd az Irányító Hatóság útmutatásait követő kisebb módosítások után 2016. júniusban fogadott el a taggyűlés. A köztes időszak a véleményezésekre, módosításokra adott lehetőséget. (Tervezéshez kapcsolódó programok bemutatása: 5. számú melléklet 6. számú táblázat)
A tervezői csoport közel 50 főből állt, legtöbben vállalkozóként (23 szervezet) vettek részt benne különböző szakmaterületekről. Ez a létszám kellő ágazatközi együttműködést is biztosított. Több esetben átfedések is vannak a csoport tagjai és képviselt szervezetek, szférák tekintetében. A hátrányos helyzetű csoportok érdekeinek megjelenését területük (Sümegi Járás) képviselői biztosították.
A stratégia elkészítésénél alapvetően az alábbiakkal biztosítottuk az átláthatóságot, nyitottságot, illetve a párbeszédet a térség szereplői között:

Helyi Fejlesztési Stratégia 1., társadalmasítási verziójának elkészítése

Projektötlet gyűjtés, tervezői csoport ülések, szakértői egyeztetések, szakirányú fórumok, időközi egyeztető fórumok, egyesületi taggyűlés.

Helyi Fejlesztési Stratégia végleges verziója (zárás: 2016. április közepére)

Szakmai és a közvetlen működési területek véleményezései, szakirányú egyeztetések, szélesebb körű egyeztető fórumok, taggyűlés.

Helyi Fejlesztési Stratégia szerződéskötés előtti módosítása IH útmutatásai alapján (zárás: 2017.május vége.)

Taggyűlés, szakirányú egyeztetések

Kommunikációs csatornák

Kommunikációs csatorna	Elérhetőség	Eszközök
Körlevelezési lista	tervezes_2014-20@lev-lista.hu	Figyelemfelhívó, információs levelek, meghívók, dokumentumok küldése
Honlap	www.eltetobalatonfelvidek.hu	Hírek megjelentetése, projektgyűjtési időszak meghirdetése
Facebook	https://www.facebook.com/balatonleader	Információk megosztása
Személyes kapcsolat	munkaszervezet www.eltetobalatonfelvidek.hu/munkaszervezet/	Tervezői csoport felkészítése, projektötlet gyűjtés, tervezői csoport ülések, szakértői egyeztetések, szakirányú fórumok, időközi egyeztető fórumok, egyesületi taggyűlés, személyes megbeszélések, tárgyalások, konferenciák, szakmai programok,amelyeken az egyesület munkaszervezete vett részt

A HFS tervezés projektgyűjtéssel kezdődött. A felhívás a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon és az egyesület Facebook felületén is meghirdetésre került. Az adatbázisba bekerült az összes Veszprém Megyei Önkormányzathoz benyújtott projektötlet is.

Ez utóbbiakon felül az e-mailben és postán beküldött vagy személyesen átadott projektötletekkel együtt, több mint 300 db, önkormányzati, civil és vállalkozói projektötlet állt rendelkezésre a tervezésnél. A projektötletek benyújtása nem jelenti azt, hogy ezek a fejlesztési ötletek automatikusan támogatásban fognak részesülni, vagy bármilyen előnyt élveznek az eljárás során. Abban nyújtottak segítséget, hogy a stratégiai tervezői elképzelések és a térség szereplői közötti kommunikáció konkrét fejlesztési elképzelések feltárását illetően is megvalósulhasson. Ugyanakkor elmondható, hogy a potenciális ügyfelek elképzelései a LEADER alapelveknek csak részben felelnek meg. Többségében egy szervezetet érintő, egyéni érdekek mentén megvalósítani tervezett programok. Ebből kifolyólag a partnerség építés, a projektek egymáshoz illesztése, az ezzel kapcsolatos széles körű animálás továbbra is nagyon fontos feladat, amelyekre a korábbi években alkalmazott módszereken kívül újabb eszközöket is kell találni.

A tervezési fórumokat megelőzték un. belső képzések, melyeken a munkaszervezet tagjai felkészültek az operatív programokból, megvizsgálva az illeszkedési lehetőségeket.

A tervezői csoport tagjaival szorosan együttműködve készült el a helyzetelemzés és a SWOT analízis.

A stratégia fejlesztési céljai, tervezett intézkedései elsődlegesen az eddigi eredményekre épülnek, amellyel minden fórum résztvevői egyetértettek.

Több egyeztető programon felmerült, hogy a szolgáltatások más területein, pl. építőipar, autószerelő műhelyek, könyvelő irodák fejlesztései is fontosak lennének. Ezek a 4.5 fejezetben leírt, a szűkítési indokok megfogalmazása mentén nem kerültek beépítésre. Ezek támogatására csak akkor nyílna lehetőség a jelenlegi LEADER forrásból, ha részét képezné a védjegyes szabályzatnak.

Minden esetben beépítésre kerültek azok az ötletek a stratégiába, amelyek a támogatható tevékenységek körére vonatkoztak. Ezeknél a 272/2014. (XI.5.) Korm.rendelet iránymutatásait tartották szem előtt a tervezők. A stratégiai szempontból fontos módosítások, kiegészítések a folyamat során az alábbiak voltak:

A „zöld turisztika” kifejezés helyett mindenhová a Balaton-felvidék turisztikai kínálata kifejezés került;

A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások - Külső koherencia, kiegészítő jelleg

téma kiegészítésre került: a Balaton Területfejlesztési Koncepció (2014–2030), a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program, és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet települései tekintetében a stratégiai fejlesztési irányokkal; a SWOT kiegészült elemzéssel, bekerültek a gyengeségek közé az esélyegyenlőség terén lévő hiányosságok, a turisztikai kínálat minőségi eltérései; A stratégia célhierarchiája fejezetben pontosításra kerültek a célok; Egyes indikátorok módosításra kerültek, felmérve a realitásokat; Legjelentősebb a változás az 8.1.7. Partnerség a változásért – intézkedésben: maga az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület fog pályázni az EFOP 1.7-re, valamint pontosítottuk a kitűzhető célokat, és megvalósítható feladatokat; a Monitoring és értékelési terv átalakításra került.

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület LEADER HACS által lefedett tervezési terület alapadatai:
Terület: 984,12 km²
Települések száma: 59
Lakosságszám 39 840 fő
A térség jellemzően aprófalvas, amelyet részletesebben a Mellékletek/Táblázatoknál az 5. számú mellékletek 1., 2. számú táblázat mutat be.

Egyértelmű, hogy a kistelepülések jellemző problémáival kell szembenézni, és azokra megoldást találni, amelynek – az előző évek tapasztalataira támaszkodva jó alapja lehet a partnerség, a közös gondolkodás és tervezés. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületet földrajzi, gazdasági, társadalmi szempontból három mikrotérség egymásra hatása teszi változatossá és erőforrásokban gazdaggá.
A *balatonfüredi járáshoz tartozó mikro térség* területén leginkább a turizmus, a bortermelés és az épített és természeti értékekben való gazdagság jelentik a legkiemelkedőbb lehetőségeket. A Balaton-part lehet a térség számára turizmusmarketing tekintetében a fő reklámhordozó, mely idegenforgalmának köszönhetően jelentős piaci lehetőségeket kínál a Balatontól távolabb fekvő falvak termelői, kézművesei számára, és felhívhatja a figyelmet azok értékeire, kincseire.
Az északabbra fekvő mikro térség a *Művészetek Völgye körül lévő településcsoport*. A tapolcai, veszprémi és ajkai járás egyes települései sorolhatóak ide, több évre visszanyúló együttműködéseikre alapozva. Itt jóval szélesebb a települések, civilek és gazdasági szereplők közötti együttműködés, az ifjúsági szervezetek jelenléte, amely az elmúlt években tovább erősödött és jó példák révén az egész csoportra pozitív hatással van.
A 3. mikro térségben a *sümegi járáshoz tartozó településcsoportban* vannak a lehatárolt területen belül a legrosszabb gazdasági mutatók. Ezek javultak ugyan az elmúlt években, de napjainkban is itt a legmagasabb a hátrányos helyzetűek aránya és a munkanélküliség.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a kisebb tájegységekből álló településcsoportok adottságaikkal, lehetőségeikkel hatékonyan kiegészítik egymást, segítik egymás fejlődését. Egyik területen a gazdasági jellegű együttműködések, másutt a civil szféra, vagy az ifjúsági szervezetek aktivitása, megint másutt a településen belüli szférák közötti együttműködések adnak követhető példát a térség más szereplőinek, segítve egymás előrelépését az adott területen.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületnek a 2008. évi megalakulása óta a fő célja a közösségek, a közösségi gondolkodás erősítése, a gazdasági fejlődés támogatása, a helyi termékek, szolgáltatások valamint a turisztikai kínálat minőségi fejlesztése és népszerűsítése. Szakmai tevékenységét a Vidékfejlesztési Minisztériummal megkötött szerződés határozta meg, amely keretében az Európai Uniós LEADER vidékfejlesztési források minél magasabb hozzáadott értéket generáló felhasználása volt az egyik legfontosabb feladat.

Ezt erősítette tovább az egyesületi és hálózati tagok, szakmai partnerek segítségével megvalósult több közös, átfogó program, projekt elindítása és megvalósítása. Ezek: települési értékek mentén túraútvonalak kialakítása, Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat erősítése, fiatalok bevonása a fejlesztési folyamatokba, helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítése, „A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék" védjegy létrehozása és működtetése.

E folyamatok elindításának is köszönhető, hogy tevékenysége elismeréseképpen Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület 2014-ben megkapta „Az Év Vidékfejlesztő Közössége" különdíjat a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózattól.

Összegezve elmondhatjuk, hogy a legfontosabb, ami összeköti a térséget, maga a közös célok mentén való együttműködés, azok a mindennapokban meghozott vagy megerősített döntések, hogy együtt akarnak dolgozni, egymástól akarnak tanulni, és együtt akarnak fejlődni a partnerek. Erősségünk a közös munka során kialakult bizalom, a térség iránti identitás folyamatos növekedése.

Az egyes területek prominens szervezetei egyre több térségi kihatású feladatot képesek és hajlandók felvállalni. Az összeadódott humán kapacitás, a meglévő tudás közös hasznosítása hatékonyan segíti az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területének fejlődését.

Ez az együttműködő közösség biztosítja egyben azt a kritikus tömeget is, amely a következő időszaki stratégia megvalósítását megalapozza, de a hálózatszervezői, szaktanácsadási és mentori munkák során még további partneri kört szeretnénk bevonni programjainkba.

A Független Ökológiai Központ Alapítvány és a Bibó István Népfőiskolai Alapítvány képzési projektjei segítették a szemléletformálást a fenntarthatóság felé, valamint helyi erőforrásokra épülő ismereteket nyújtottak.

A Famulus Sümeg Kistérségéért Egyesület „Termelői, vállalkozói, civil, önkormányzati együttműködések kialakítása, erősítése" projektje olyan térségen belüli együttműködési programot indított el, amelyben a Sümegi Kistérségben, illetve vonzáskörzetében lévő őstermelők, kistermelők, vállalkozók termékeit, szolgáltatásait közösségi arculatfejlesztéssel tették népszerűbbé.

A Pannon Térség Fejlődéséért Alapítvány „Pannon Térség Ifjúsági Értékőr Hálózat az Éltető Balaton-felvidékért I" , majd II. projektjei, a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért „Fiatalokkal a fiatalokért a Balaton-felvidéken", majd a „KÖSZI-bázis" projektjei a fiatalok megtartását, társadalmi szerepvállalásának erősítését célozták meg és segítették, létrehoztak és működtetnek egy ifjúsági hálózatot.

Fentieken felül még további szakmai partnerek, szakértők nyújtanak segítséget a vidékfejlesztési munka különböző területein, mint pl. turizmusfejlesztés, kereskedelem, vendéglátás, falusi turizmus, élelmiszerhigiénia, kommunikáció, adózás, hátrányos helyzetű csoportok.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

4.1 Helyzetfeltárás

Térszerkezeti adottságok

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területéhez közvetlenül 59 település tartozik. Tágabban értelmezve a Balaton-felvidék, Veszprém megye, a magyarországi vidék, illetve az egész ország fejlődését, népszerűsítését segíti tevékenységével.

A környező városok közül Veszprémnek, Balatonfürednek, Ajkának, Sümegnek és Tapolcának van jelentős szerepe a települések lakóinak életében (hivatali ügyintézés, munkahelyek, stb.). Ezek közül a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezés és megvalósítása tekintetében képviselő testületi döntések alapján támogatják az Egyesület vidékfejlesztési törekvéseit Veszprém, Balatonfüred és Ajka városok önkormányzatai. Sümeg maga is része a LEADER csoportnak.

Fejlesztési centrumokról hagyományos értelemben nem beszélhetünk az 59 település vonatkozásában. Tervezési szempontból azonban fontos figyelembe vennünk és építenünk azokra a településekre, amelyek szervezeti hátterüknél fogva aktívabban részt vesznek a vidékfejlesztési tevékenységek különböző területein, több esetben számos település közösségeit, illetve mikro térségeket, alkalmanként a teljes működési terület fejlődését elősegítve.

Vidékfejlesztési szempontból különböző aktivitásoknál fogva az alábbi településeken vannak olyan folyamatok, amelyek kiemelik őket a közvetlen tervezési területen lévő településcsoportból:

Nemesvámos - a helyi Önkormányzat, valamint a Waldorf Iskola és a Pannon Térség Fejlődéséért Alapítvány közösség/település/gazdaságfejlesztési tevékenységeivel;

Nagyvázsony - a „Fekete Sereg" Ifjúsági Egyesület minta értékű tevékenységével a hátrányos helyzetű (kiemelten roma) fiatalok bevonásában, és a nemzetközi szintű önkéntes fogadás, küldés területén;

Sümeg - az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület, a helyi TDM, a Balatoni Szőlő- és Borkultúra Egyesület szemléletformáló, fejlesztő tevékenységével;

Tótvázsony - a Tótvázsonyi Ifjúsági Egyesület a helyi civileket összefogó, „kiszolgáló", valamint a települések közötti kommunikáció segítését célzó tevékenységével;

Taliándörögd – az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tevékenységével, a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért szervezet ifjúsági bázisának működtetésével, az ifjúsági érdekképviseletével, és a „KincsesHáz" Pannon Ifjúsági Népfőiskola működtetésével;

Kapolcs – a Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet hagyományőrző és kulturális területen végzett tevékenységével;

Bazsi – a helyi Önkormányzat, a Bazsalma Egyesület, és a FAMULUS Vidékfejlesztési Egyesület termelést is ösztönző vidékfejlesztő tevékenységével;

Ukk - a helyi Önkormányzat, valamint a Bébic Szociális Szövetkezet tevékenységével;

Halimba – a helyi Önkormányzat és az „Együtt a Jövőért Halimbán" Egyesület települési közösségfejlesztő tevékenységével;

Balatoncsicsó – a helyi Önkormányzat, valamint az Örökségünk Nivegy-völgy Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület tevékenységeivel.

A jelenlegi tevékenységek alapján folyamatosan erősödő kapacitás figyelhető meg Dörgicse, Balatonakali, Nemeshany, Csabrendek és Gógánfa településeken is. A következő években az előzetes egyeztetések alapján még erősödni fog a civil aktivitás további településeken is. Mindezeket azért szükséges szem előtt tartani, mert az eddigi tapasztalatok is alátámasztják, hogy kiemelten fontos a segítő humán kapacitás közelsége, az elérhetőség, a személyes kapcsolat. A térség 32 települése a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet része. Ez magával vonzza azt is, hogy turisztikai szempontból a BKÜ-s települések és ezeken tevékenykedő vállalkozások a Balatoni Regionális Marketing Igazgatóság, míg a többi település a Közép-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság illetékességi területéhez tartozik.
A fejlesztések mentén a területileg kiegyenlített tervezés és megvalósítás szempontjából meghatározó még az is, hogy a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján a sümegi járás és annak települései (21) számítanak kedvezményezett járáshoz tartozónak. A sümegi járáson belül települési jelleggel 10, a többi járásból 4 egyedileg kedvezményezett település tartozik a tervezési területhez (105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet szerint). (5. számú melléklet 3., 4. 5. számú táblázatok)

Társadalom helyzete

Az elmúlt évek adatait vizsgálva megállapítható, hogy a lakónépesség száma jelentős mértékben nem változott. A 2006-os 40 801 főhöz viszonyítva 2,36 százalékos csökkenés figyelhető meg. Az országos értékhez (1,67%) viszonyítva a lakónépesség csökkenése intenzívebb.
A természetes szaporodási, fogyási mutatók alapján a magyarországi és Veszprém megyei tendenciákhoz hasonlón az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület területén is természetes fogyásról beszélhetünk, amely betudható az öregedő korfának. Ugyanakkor a vándorlási egyenleg az utóbbi években pozitív értékeket mutat a megyei adatokkal szemben.
Az állandó népességen belül a korosztályok megoszlása tükrözi az országos valamint a megyei szintet, azok arányaitól nem tér el jelentősen.
A 2013-as adatok alapján a lakónépesség megoszlása a következőképpen alakult:
A teljes lakónépesség 13,7%-a 0-14 éves, 23,4%-a 60 év feletti és 62,9%-a 14 és 60 év közötti. Az utóbbi években a 0-14 év közötti korosztály aránya stagnál, míg a 60 év felettiek aránya nő, ez is előrevetíti az egyre öregedő korfát. A már említett pozitív vándorlási egyenleg továbbra is növekvő üteme ezt képes lehet ellensúlyozni. A pozitív folyamatok megtartását, erősítését segítheti az ifjúság megtartására való törekvés, a fiatal családok idevonzása.
A foglalkoztatottság tekintetében az akciócsoport területe kedvező tendenciákat mutat, hiszen a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül a 2001 és 2011-es viszonyítási időben mind az országos és mind a megyei átlagoknál intenzívebben növekedett. 2001-ben a lehatárolt területen 54,8% volt ez az érték, 2011-ben több mint 5 és fél százalékkal növekedve már 60,4%. Az 5 és fél százalékos növekedéssel szemben az országos növekedés 4,9% míg a megyei csak 3%. A kedvező foglalkoztatottsági helyzetet alátámasztja a regisztrált munkanélküliek számának csökkenő tendenciája. Ugyanakkor a tervezői csoport ülésen több alkalommal felhívták a szakemberek a figyelmet arra, hogy a közmunka programok jelenlegi munkaerő elszívó hatása egyes esetekben már károsan is hathat a munkaerő piacra, mivel többször előfordul, hogy a piaci jellegű munkaerő igényeket nem lehet teljesíteni. A legfrissebb, 2013-as adatok alapján az említett mutató a lehatárolt területen 5,8% volt, míg az országos érték 6,3% a megyei pedig 5,5%. (6. számú melléklet 1. számú ábra) Pozitív tényező, hogy a munkanélküliek arányát tovább bontva a tartósan, tehát 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya alacsonyabb a térségben, mint a már említett szinteken (6. számú melléklet 2. számú ábra)

2013-ban a regisztrált munkanélküliek 39,5%-a volt tartósan munkanélküli szemben az országos majdnem 50%-os aránnyal. Az adatokban szintén meghatározó a közmunka programok torzító hatása. Fontos azonban azt is kiemelni, hogy a térségben jelentős a termelési jellegű közmunka programban résztvevők aránya, ami tovább segíti a vidékfejlesztési célok megvalósulását.

A 25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya viszonylag alacsony, bár az utóbbi időkben növekedésnek indult, 2010-ben 13,4% míg 2013-ban 17%. A 26-45 év közötti korosztály valamint a 46 év feletti munkanélküliek megoszlása nagyjából egységesnek mondható. Területileg azonban vannak különbségek. Jelenleg is a Sümegi Járásban a legalacsonyabb a foglalkoztatottak aránya.

A legrosszabb mutatóval Szőc rendelkezik ugyan (31,5% a 15-64 év közöttiek foglalkoztatottsági aránya), azonban a Sümegi Járásban 7 településén sem haladja meg ez az arány a 43.6%-ot (Zalaszegvár: 34,1%; Hetyefő: 34,8%; Hosztót: 38.2%; Szentimrefalva: 39,4%; Rigács: 41,3%; Megyer: 42,3%; Veszprémgalsa: 43,6%). A legmagasabb arány ebben a járásban 57,8% (Gógánfa). Ugyanakkor jellemző képet nyújt a legfeljebb 8 általános iskolát végzettek aránya, amely a sümegi járásban a legmagasabb. A két adat nyilvánvalóan összefügg. Kelet felé haladva a csoport területén ez a mutató folyamatosan javul. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület középső területén Szőc mellett még Vigántpetenden (39,7%), Vöröstón (36,5%) és Öcsön (40,1%) kiemelkedően alacsony a foglalkoztatottak aránya. A balatonfüredi járásban Dörgicsén (38,9%), Tagyonban (40%) és Monoszlón (41,8%) vannak hasonlóan gyenge foglalkoztatottsági arányok.

Ha ezzel párhuzamosan megvizsgáljuk a közösségi aktivitást megállapítható, hogy ezeken a településeken jellemzően nem találunk erős civil szerveződéseket sem, amelyek ösztönző programjaikkal hozzájárulhatnának a lakosság életminőségének javításához.

A mutatók alapján látható, hogy ugyan történt pozitív irányú elmozdulás az elmúlt években, de még így is igen kedvezőtlen a társadalmi összkép.

Ráadásul kétségtelen, hogy a „kedvező" változásban jelentős szerepet játszik a közmunka program, valamint a Nemzeti Művelődési Intézet által elindított Kulturális Közfoglalkoztatási Program.

Az eddigi projektmunkák és a fórumokon, interjúkon kapott információk alapján több betöltetlen munkahely van az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület közvetlen működési területén, azonban az adott szakterülethez szükséges képzettséggel rendelkező munkavállalók nincsenek, vagy külföldön, vagy városban (magasabb bérekért) vállalnak munkát. Ugyanakkor az is jellemző, hogy nem is tud egymásról a lehetséges munkavállaló és munkáltató, illetve nincs kellő információja a kedvező foglalkoztatási lehetőségekről sem. Fontos tehát, hogy a lakosság tudását, készségeit igyekezzünk összhangba hozni a térségünk által nyújtott lehetőségekkel a munkavállalás területén is, illetve hogy ráirányítsuk a figyelmet, milyen szakmákban, tevékenységei területeken van szükség szakemberekre. Fontos a lakosság élethosszig tartó tanulásának elősegítése, a folyamatosan változó világhoz való alkalmazkodni tudás elősegítése non formális módszerekkel.

A lakosság életminőségét jelentősen *javíthatják* a közösségi tevékenységek, amelyekkel jellemzően civil szerveződések gazdagítják a települések életét. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület közvetlen működési területén az országos átlaghoz képest magas a civil szervezetek száma, de a megyei szinthez mérten alacsonyabb. Azonban - fentebb már röviden bemutatott - aktivitásuk kiemelkedő, amely által nagyban színesítik a térség, a települések közösségi életét. A szervezetek kétötöde (43 %) egyesület és egyesületek szövetsége, közel harmada (31 %) alapítvány, vagy közalapítvány, minden ötödik klub, kör, társaság formájában működik, a többi szervezet valamilyen érdekvédelmi feladatot lát el, vagy hegyközségi tanács.

A *non-profit szervezetek* tevékenységének osztályozási rendszere (NSZOR) alapján a térségben a következő *fő működési területek* jellemzőek: kulturális, sport, környezetvédelmi, település- és

vidékfejlesztési, közösségfejlesztési. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület közvetlen működési területén mikro-térségenként megtalálhatók a vidékfejlesztés szempontjából meghatározó non-profit szervezetek, amelyek nem csak a fejlesztési javaslatok és a társadalmasítás szempontjából jelentősek, de vezetőik aktív, meghatározó szakemberei is a tervezés folyamatának. A sokszínű szakmai irányultság és pro aktivitás meghatározója, nagyon jó alapja a következő években kialakításra kerülő vidékfejlesztési bázispontoknak.

A 2007-14-es időszak egyik eredménye volt, hogy több közösségi színtér megújult, segítve a civil szerveződéseket. Azonban még vannak települések, melyeken nagy szükség volna hasonló fejlesztésekre, és fontos a meglévő közösségi színterek továbbfejlesztése is.

Jövedelmi viszonyok tekintetében javult a helyzet az elmúlt években a tervezési területen, de a Veszprém megyei és az országos átlaghoz képest alacsonyabb az egy lakosra jutó évi nettó belföldi jövedelem. Míg a 2000-es évek elején 300 000 Ft körül mozgott, 2013-ra a duplájára emelkedett, átlagosan eléri - éves szinten - a 637 646 Ft-ot. Ez az összeg azonban 37 256 Ft-tal kevesebb, mint az országos átlag, és a Veszprém megyei átlagnál is 13%-kal alacsonyabb. Tükrözi a vidékre jellemző alacsonyabb bérezést, valamint az adatban egyértelműen közrejátszik a munkanélküliek száma is.

Az 59 településből a 105/2015. (IV.23.) Kormányrendelet alapján 14 település társadalmi –gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, illetve jelentős munkanélküliséggel sújtott település, ami a területi kiegyenlítődés elve mentén pályázati szempontból kedvezményezetti státuszra jogosítja fel az itt élőket, vállalkozókat az EU-s pályázati rendszerben. Ugyanez a helyzet áll fenn a teljes sümegi járásban a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján. Ez összesen 21 település, de 10 település esetén átfedés mutatkozik. Az összlakosság 38,7%-a él ezeken a településeken (2013. évi TEIR adatok alapján.)

A kedvezményezett települések és hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása az egész országban nagy kihívás. A korábbi években a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia leginkább ösztönző jelleggel érintette ezt a témát és meglehetősen kevés pályázat irányult a hátrányos helyzetűekkel kapcsolatos kérdésekre.

A civil szervezeti aktivitás jellemzően a segélyezésre összpontosít ezen a területen, mint a felzárkóztatásra. Ennek legfőbb okai vélhetően az alábbiak:

- ez a szakterület relatív nagyon magas szintű szakirányú és elkötelezett humán erőforrás igénnyel bír
- a térségben meglévő szakmai erőforrás egészségügyi és szociális területen dolgozik, amely rendkívül leterhelt és az átlagosnál is kevésbé vonzóak bérezési lehetőségeik
- a terület szakemberei leterheltségüknél fogva kevésbé tudnak élni a pályázati lehetőségekkel
- a szakemberek nem látják a vidékfejlesztés korábbi években elért eredményeit, közösségfejlesztési tapasztalatait, túl kevés a kapcsolódási pont, idő ezek megismerésére, az ezekben rejlő lehetőségek kiaknázására.

Az akciócsoport működési területén 2013-as évben összesen 1 812 lakos volt jogosult a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. A jogosultak száma 2010-ig emelkedett, azóta csökkenő tendenciát mutat (6. számú melléklet 3. számú ábra).

Jellemzően a Balaton parti településeken kevesebb a jogosultak száma, míg a Balatontól távolabb eső településeken a lakosságszámhoz képest magasabb a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területén lévő települések Esélyegyenlőségi Programjainak egyike sem alapul helyi kutatáson, adatgyűjtésen. A TEIR adatbázis, valamint az

önkormányzatoknál rendelkezésre álló adatbázisok alapján készültek. A beavatkozási pontokat jellemzően a törvény adta lehetőségeknek megfeleltetve, a működő szolgáltatási rendszereket figyelembe véve tervezték. Számítanak a védőnőkre, a munkaügyi központokra, a családsegítőkre. Több esetben megjelenik a helyi civil szervezetek bevonása, a saját (önkormányzati) cselekvések lehetősége. Mindezeket oly' módon lehet magasabb szintre emelni, hatékonnyá tenni, ha komplexen gondolkodva, az érintettek együttes bevonásával, közösségfejlesztési módszerekkel is ötvözve tervezik meg a teendőket. Jó irány, hogy az ÁROP projektekben már alkalmazzák a közösségi tervezés módszerét ezeken a területeken. Folyamatban van járási szintű esélyegyenlőségi tervek elkészítése, de jelen dokumentum elkészítési idején ezek részanyagai sem állnak még rendelkezésre.

A gazdaság helyzete

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területén a vállalkozások száma az országos és a megyei átlag környékén mozog. 2013-ban ezer főre vetítve 156,4 regisztrált vállalkozás működött. Ez az érték az országos átlagnál hozzávetőleg 8%-al alacsonyabb, míg a megyeinél nagyjából 9%-al magasabb. Azonban míg az országos, valamint a megyei tendencia növekvő, addig a térségben csökkenő trend figyelhető meg. 2012-es adatok alapján az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület területén 1224 fő regisztrált őstermelő, 1270 fő egyéni vállalkozó, valamint 1022 működő társas vállalkozás végzett gazdasági tevékenységet.

A társas vállalkozások száma 2008-ban 895, 2012-ben 1022 volt. Az egyéni vállalkozók és az őstermelők tekintetében csökkenő tendenciák figyelhetőek meg. 2009-ben 1076 a regisztrált őstermelők száma, a legfrissebb, 2013-as adatok alapján ez az érték 888 főre csökkent. 2011-ben a hosszabb távú trenddel ellentétben növekedett a számuk 1121 főről 1164-re, 2012-től a trend újra csökkenőre váltott. Elképzelhető, hogy egyes egyéni vállalkozók valamint őstermelők társas vállalkozásként folytatták tevékenységüket, de jogszabályi változások is közrejátszottak, ugyanakkor a korábbi 2011 évi emelkedés épp a pozitív változtatásoknak volt köszönhető, mert könnyített feltételekkel lehet a kistermelői termékeket feldolgozni és piacra juttatni. A pár év alatti visszaesés a kezdeti „lelkesedés" csökkenéséből, az újbóli más jövedelemszerzési lehetőségek választásából is adódhatott ezekben az években (6. számú melléklet 4. számú ábra).

A gazdasági szereplők döntő többsége a tercier, azaz a szolgáltató szektorban tevékenykedik. 2011-ben a lehatárolt területen a GFO"11 osztályozási rendszer szerint ebben a szektorban 3165 vállalkozás tevékenykedik. Nem elhanyagolható az ipar-építőiparban tevékenykedők száma, szintén a már említett besorolás szerint 2011-ben 592 vállalkozás, míg a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban 90 vállalkozás található. A vállalkozások méretbeli (foglalkoztatottak száma) eloszlása a GFO"11 osztályozás szerint, a legfrissebb 2011-es adatok alapján a következő: 1-9 fős vállalkozás: 2197 db. , 10-49 fős 79 db. , 50-249 fős 15 db. , 250 fő feletti foglalkoztatott számmal rendelkező vállalkozás 1 db. (6. számú melléklet 5. számú ábra).

Fentiek alapján a stratégiában kiemelt figyelmet kell fordítani a térségben jelentős szolgáltatói szektor fejlesztésére, hiszen a GINOP forrásai elsődlegesen a termelési szektor számára nyújtanak több támogatási lehetőséget. Ezt oly módon célszerű megvalósítani, hogy egyúttal szolgálja a minőségi turisztikai, és a helyi lakosság igényeire alapuló kistelepülési szolgáltatások erősödését is. Utóbbinak fejlesztését kiemelten szem előtt kell tartan az ifjúság megtartása érdekében is, hiszen ennek hiányosságaira a KÖSZI által elkészített ifjúsági stratégiához tartozó felmérések is rávilágítottak.

Figyelmet kell fordítani az őstermelői, kistermelői tevékenységek fejlesztésére is. Bár 2013-ra csökkent az őstermelők száma, az tapasztalható, hogy a meglévőeken belül viszont jelentős minőségi változás

következett be, amelyet a területen kialakított A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy rendszer tovább erősített. A védjegy létrehozásával párhuzamosan kialakult egy folyamatosan erősödő felvevőpiac. Jelenleg több a tervezési területen működő üzletben, Tourinform irodában és piacon indult el a védjegyes termékek valamilyen módon megkülönböztetett jelöléssel való értékesítése. Ezek jellemzően: FÉK Üzletház – Balatonakali; Kamilla Kézműves Ajándékbolt – Sümeg; NAGY Csemegebolt – Ferrir Bt. - Ukk; „Az én kis falum" reggeliző és kisbolt - Törökbálint; Dörgicsei Borház; Dörgicsei Levendula Major - Dörgicse; Szeresd a Magyart Információs Pont és Vásár – Veszprém; Balatoni Ízlelő - Budapest; Tourinform Iroda - Balatonfüred; Tourinform Iroda – Veszprém; Tourinform Iroda - Sümeg; Tourinform Iroda – Tihany; Ezüstfenyő Turistaszálló – Halimba; Kinizsi Vár - Nagyvázsony; Hotel Kapitány**** - Sümeg; Palota Pince – Sümeg. Piacok: Tihany - Placc és AGORA Piac. Vásárcsarnokok: Balatonfüred, Veszprém, Hévíz.

A 2013-as adatok alapján az idegenforgalom tekintetében a következő mutatókat láthatjuk: Kereskedelmi szálláshelyen 2013-ban 10312 férőhely volt, míg falusi szálláshelyen 198 db. A 2006-os adatokhoz képest jelentős visszaesés figyelhető meg. Kereskedelmi szálláshelyen 2006-ban 12368 darab férőhely volt, falusi szálláshelyen pedig 1635, ami drasztikus, csaknem 88%-os visszaesés. Ennek oka több jogszabályi változtatásra vezethető vissza. Ebben az időszakban szűnt meg a falusi turizmussal foglalkozó magánszemélyek adókedvezménye, aminek hatására sokan megszüntették ezt a tevékenységet. Másrészt a kiemelt üdülőkörzeti jelleg miatt a szálláshely kategóriákban is változtatás volt.

A 2010-2011-es időszakban az addig csökkenő férőhely számok határozott növekedésnek indultak. Vélhetően a megmaradó falusi szálláshelyek azonban már azok, amelyek valóban minőségi szolgáltatást tudnak nyújtani, nem csupán az egy-egy nagy rendezvény által idevonzott tömeg alacsony igényeit képesek kielégíteni (lásd: Taliándörögd, Kapolcs: a Művészetek Völgye Fesztivál alatt sokkal nagyobb a szállást keresők száma, mint amennyi van, és egy időszakban már bármilyen körülményt felvállaltak a helyben szállásolásért a látogatók. Mivel sokan csak ebben a 10 napban adtak ki szobát, az adókedvezmény megszűnésével számukra nem volt értelme fenntartani ezt a tevékenységet.) A falusi szálláshelyek száma még mindig alacsony, de a fejlesztések eredményeként magasabb színvonalúak, mint korábban, és egyre inkább hozzájárulnak a családok bevételének növekedéséhez.

A férőhelyek száma mellett az eltöltött vendégéjszakák is fontos mutatónak számítanak. Kereskedelmi szálláshelyen a legfrissebb 2013-as adatok alapján 140419, míg falusi szálláshelyen összesen 6981 vendégéjszakát töltöttek el. A 2006-os adatokkal összevetve a kereskedelmi szálláshelyek forgalma nagyjából azonos, míg a falusi turizmusban töltött éjszakák, ahogy a férőhelyek száma is drasztikusan csökkent (2006-ban 16093 vendégéjszaka). (6. számú melléklet 6. számú ábra)

2013-ban a kereskedelmi szálláshelyeken külföldiek által eltöltött vendégéjszakák aránya az akcióterületen 20,3%. A falusi szálláshelyeken eltöltött külföldi vendégéjszakák száma szintén a 2013-as évet tekintve 11,4% ami közelít az országos 11,9%-os értékhez. A megyei adat 7,4%. Az előző 2012-es évhez képest növekedés tapasztalható. A vendégéjszakák vizsgálatakor fontos számításba venni az átlagos tartózkodási időt, ami az idősor tanúsága szerint az utóbbi években hozzávetőleg 3-4 nap. 2013-ban az akciócsoport területén kereskedelmi egységekben 3,1 nap volt az átlagos tartózkodási idő, míg a falusi szálláshelyeken ez az érték 3,2 nap volt. Az ezredfordulótól vizsgálva az idősort megállapítható, hogy országos szinten csökkent a szálláshelyeken töltött idő hossza. 2000-ben az országos érték 3,1 valamint 4,7 nap volt a kereskedelmi illetve falusi szálláshelyeken, az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által lehatárolt területen pedig 4,7 nap, illetve 5,4 nap.

A KSH 2015. év elejei jelentése alapján - amelynek az itt lévőnél hosszabb összefoglalóját tartalmazza a 2. számú melléklet - 2014-ben a Balaton Turisztikai Régióban (a tervezési területen 32 település, a

lakosság 38 %-a tartozik ehhez a régióhoz.) 1, 45 millió vendég 4 887 ezer vendégéjszakát töltött a kereskedelmi szálláshelyeken. Ez a magyarországi kereskedelmi együttes vendéglétszámának 15%, regisztrált vendégéjszakáinak 20%-a ebben a turisztikai régióban jelent meg. Az összes vendégéjszaka 63%-át belföldi vendégek tették ki, míg a tóhoz érkezők 75%-a volt magyar. A Balaton Turisztikai Régió Veszprém megyei területén a vendégéjszakák száma több mint 15 ezerrel emelkedett. A napi költés egy főre számított értéke 4800,- Ft volt átlagosan, országos viszonylatban, amiből csupán 20% volt a területre irányuló közlekedés, a többi az ott tartózkodás költsége (szállás, étkezés, egyéb). A szolgáltatások fejlesztése terén azonban fontos adat, hogy az egészség megőrzésére irányuló (wellness) utazások alatt a napi költés 9000,- Ft/fő, egyéb pihenési célú jellegűnél 7 000,- Ft/fő. A balatoni vendégforgalom mintegy 70%-a 188 szállodáshoz köthető. A Közép-dunántúli Régióban egész más azonban a helyzet, ahová a települések több mint 60%-a tartozik. Ez a régió turisztikailag pl. az utak során eltöltött időt tekintve a Dél-dunántúli turisztikai régióval egy szinten a 6-7. helyen szerepel 1/3-a értékkel, mint ami a Balaton régióban realizálódott.[2]

A tervezési terület egyedi turisztikai kínálatának népszerűsítésében továbblépést jelenthetnek a kezdetleges jelleggel már útjukra indított turisztikai csomagajánlatok továbbfejlesztése, rendszeres aktualizálása és ezek turisztikai piacra juttatása aktív, napi szinten ezen a „piacon” tevékenykedő szakemberek segítségével.

Természeti, turisztikai adottságok, hagyományaink, kulturális erőforrásaink

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által lefedett területet a természetföldrajzi sokszínűség, a védett területek magas aránya jellemzi. A zömében mozaikos, pannon karakterű kultúrtáj egyedi elemei: vár- és templomromok, szőlőhegyek, patakok, vízpartok, legelők, őshonos tölgyesek és gyümölcsösök. Biodiverzitását meghatározza, hogy kiemelkedően (30%) erdősült (országos átlag 17%). A települések mintegy 1/3-a a Balaton-felvidéki Nemzeti Park (BNP) része (lásd 3. számú melléklet). A terület földtanilag is nagyon gazdag. A NATURA 2000 területek mértéke magasan meghaladja az országos átlagot.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által 2006-ban létrehozott Bakony-Balaton Geopark 2015. novemberében megkapta az „UNESCO Globális Geopark” címet. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területét a sümegi járás egyes településeit kivéve teljes egészében lefedi a Geopark, a Bakony és a Balaton további területeit is magában foglalva (lásd 4. számú melléklet.). Ez az eredmény tovább növeli a turisztikai vonzerőt, ugyanakkor a szakmai együttműködést tovább kell erősíteni a Nemzeti Park munkatársaival, hogy kölcsönösen lehessen építeni a két szervezet magas szintű szakmai tudására, tapasztalatára turisztikai szempontból is.

Természeti és épített örökségi emlékek, táji értékek jobb bemutathatósága érdekében a 2007-13-as vidékfejlesztési időszakban a települések lakóival - a BNP természetvédelmi őreinek véleményét is kikérve – túraútvonalakat alakított ki az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület. Ezeken a települési jellegű útvonalakon a BNP által is javasolható táji értékek mellett helyi jelentőségű épített örökségeket, valamint az útvonalakon vagy közelükben működő vállalkozók, termelők is szerepelnek. A túrák ugyanakkor elkerülik a fokozottan védett területeket, élőhelyeket, amelyekre nem célszerű nagy számban ráirányítani a turistákat.

Az útvonalakon lévő értékek megőrzése, a szolgáltatások fejlesztése, ezek átfogó népszerűsítése még kiaknázatlan lehetőség, ami a foglalkoztathatóságot és a jövedelmezőséget is növelheti.

[2] KSH, 2015. július – Turizmus és vendéglátás, 2014

Szintén a turisztikai vonzerő növelését segítik a még meglévő hagyományok, kulturális erőforrások. Például a már 25 évet megért Művészetek Völgye Fesztivál, amelyben 6 éve kap helyet az Éltető Völgy, mely az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területén élő, tevékenykedő szolgáltatók, termelők, vállalkozások bemutatását, egyúttal a 10 nap alatti együttlét révén kapcsolatuk erősítését célozza. A sümegi Végvári Napok, a nagyvázsonyi Marha (nagy) hajtás, a Nivegy-völgyi Borünnep, a tihanyi Levendula Ünnep, és több kisebb, helyi közösségeket erősítő, szemléletformáló rendezvények megléte is erősíti a turisztikai kínálatot, lehetőségeket ad a helyi, térségi termelők, vállalkozók piacra jutására.

Összegzés: elmondhatjuk, hogy térségünk helyzete az utóbbi években pozitív irányban változott, melyhez hozzájárult a 2007-14-es időszakban megvalósított HVS is. A LEADER forrást az eddig is eredményes közösségi együttműködési programok mentén való fejlesztésekre; az öregedő korfa elleni lépésként a fiatalok megtartására irányuló tevékenységek erősítésére; a turisztikai szempontból kiemelkedő adottságaink kiaknázásra, ezen belül a Balaton-felvidéki turisztikai programunk mentén való fejlesztésekre; valamint az eddig csak horizontális szempontként kezelt, a hátrányos helyzetűek problémáinak megoldását célzó tevékenységek összehangolásának elősegítésére kell koncentrálnunk. A partnerségek, a közösségi programok erősítése továbbra is fontos feladat, tekintettel arra, hogy a lakosság életminőségnek javulásához a civil tevékenységek, a közösségi programok jelentős mértékben hozzájárulnak. A nyilvánvaló hiányosságok megoldásához maga a LEADER forrás nem elegendő, éppen ezért nagyon fontos a projektötletek megfelelő fejlesztési forrásokhoz való kapcsolása, a LEADER-en kívüli források bevonása a térség megfelelő fejlesztéséhez.

4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által lefedett közvetlen működési terület szempontjából nagy jelentősége volt a HACS 2008-as megalakulásának, a megalakulás módjának, a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (HVS) megalkotási folyamatának. A csoport alakítását megelőző években a tervezési területen korábban is aktívan tevékenykedő, a saját szakterületükön hiteles, elhivatott szakemberek kezdtek el együtt gondolkodni, együtt dolgozni. Az összes település és sok-sok szervezet bevonásával a térség valós szükségleteire, igényeire alapozva született meg a HVS. Mindez jó alap volt a sikeres működéshez. Az egymás iránti bizalom, a nagy teherbírás, az elhivatottság és a magas fokú szaktudás megnyilvánulása munkatársak és partnerek közötti munkákban végig kísérte a 2007-13-as időszakot.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület megalakulásának módja stabil alapokat adott a LEADER alapelvek megvalósulásának. Olyan települések fogtak össze, amelyek együtt akartak dolgozni, közös jövőképet kialakítani. Az elnökség, és a munkaszervezet tagjai is ennek szellemében végzik munkájukat, ezt a gondolkodásmódot közvetítik a tagok, hálózati tagok felé. A LEADER hozzáadott értéke a szektorokon belüli és a szektorok közötti együttműködések erősödése, az alulról építkezésnek köszönhetően a valós igényekre való reagálás, ennek eredményeképpen a hatékony forrásfelhasználás, a folyamatosan erősödő vidékfejlesztési hálózat létrejötte.

Az eltelt 7 év során sok sikeres projekt valósult meg közvetlenül a területi pályáztatás során, amely összefoglaló adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

Fejlesztési fő tématerület	Támogatott pályázatok
UMVP - III. tengely	
Falumegújítás - és fejlesztés	60 db
Vidéki örökség megőrzése	27 db
Mikro vállalkozások létrehozása és fejlesztése	51 db
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	23 db
Összesen	**161 db**
Jóváhagyott támogatási forrás	**2 181 876 175,- Ft**
Együttműködések, partnerségek száma	246 db

Fejlesztési fő tématerület	Támogatott pályázatok
UMVP – IV. tengely	
LEADER - közösségi együttműködésen alapuló pályázatok	302 db
Jóváhagyott támogatási forrás	601 000 000,- Ft
Együttműködések, partnerségek száma	1450 db

Jelentős eredmény, hogy 2010-től a térség őstermelőit is sikerült bevonni a kedvezményezetti körbe. Fontos volt a mikro vállalkozások kisléptékű fejlesztéseinek támogatása, akiknek a GOP alsó összeghatára is elérhetetlen volt. Több mikrovállalkozás fennmaradását, fejlődését sikerült ezzel elősegíteni, aminek kiemelt jelentősége van, ha figyelembe vesszük, hogy országos szinten jellemzően milyen magas a megszűnő, 3 évet túl nem élő vállalkozások száma.
A megvalósult projektek sok pozitív változást hoztak. Ezek pl.: infrastruktúrában, eszközparkban fejlődő őstermelők, mikro vállalkozások, helyi igényekre épülő, fenntarthatóságot elősegítő képzések, közösségerősítő, szemléletformáló rendezvények, közösségi színterek infrastruktúrájának, eszközparkjainak javulása, védett épületek megújulása, élettel való megtöltése, turisztikai fejlesztések, falusi és egyéb szálláshelyek, stb.

Főbb átfogó eredmények, országos jelentőségű projektek

- az Európai Uniós LEADER vidékfejlesztési források segítségével a 2009-2014 között a területen, több mint 463 vállalkozó, civil- és egyházi szervezet, önkormányzat fejlesztési programját tudtuk támogatni Európai Uniós és nemzeti társfinanszírozással, közel 2,8 milliárd forinttal.
- a támogatott projektekkel több, mint 100 új munkahelyet teremtettek a projekttulajdonosok, és több mint 300 munkahely stabilizálódott. Mivel a LEADER jellegű programozás alapja az együttműködések erősítése, így fontos mutatószám a partnerségek építése, erősítése is. Ezekkel a projektekkel közel 1700 különböző formájú, erősségű együttműködést lehetett erősíteni, építeni,
- az együttműködő egyesületi és hálózati tagok száma ma már meghaladja a 250-et, ami jelentős közösségi és gazdasági összekapcsolódást, előnyöket is jelent. A tagok sokat tanulnak egymástól és a közösségi együttműködések további erősödését célzó programokból. A projektek segítségével a turisztikai, kézmű- és kisipari, illetve a vendéglátás különböző területein dolgozóknak kiemelt szolgáltatásokat biztosít a szervezet.
  Ennek keretében életre keltett két nagyobb programot is.
  Ezek:
  - A „Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidékért” védjegy program létrehozása és működtetése: www.eltetovedjegy.hu

- Közel 160 önálló Balaton-felvidéki túraútvonalból álló, komplex turisztikai rendszer létrehozása, amely egyúttal bemutatja az egyesületi tagok és partnerek termékeit és szolgáltatásait: www.balatonfelvidekitura.hu

A térséget átfogóan érintő, nagyobbnak mondható eredmények az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által felvállalt térségen belüli, térségek közötti, és nemzetközi projektek megvalósítása révén születtek. Ezek járultak hozzá leginkább a térségi identitás kialakuláshoz.

Tovább erősítette a szakmai munka kiteljesedését, a hálózati szerveződés jelenlegi fázisának formálódását, hogy a Pannon Térség Fejlődéséért Alapítvány és a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért jellemzően az ifjúsági területre koncentrálva valósítottak meg a szakirányuknak megfelelő programokat, amelyeket kisebb területeken kezdtek el, de a programozási időszak végére tevékenységeik átszőtték az egész tervezési területet. Programjaik olyan hatékonyak voltak, hogy nagyon jó alapul szolgálnak a 2014-20-as vidékfejlesztési időszak ifjúsági jellegű programrészeinek nagyobb léptékű felkarolásához.
A 2007-13-as időszak LEADER forrásból támogatott célterületei a szűkített keretek miatt szűkítettebb célokkal jelennek meg a HFS-ben, bár teljesen más csoportosításban és formában. A HFS-ben megfogalmazott 2 átfogó cél mind a gazdasági jellegű, mind a közösségi célú fejlesztések továbbvitelét elősegíti. Abban jelentős a változás, és egyúttal ez jelenti a HVS és a HFS közötti átkötést is, hogy az új HFS kimondottan az előző időszak sikeres programjainak mentén való fejlesztéseket, valamint a felmerült legfontosabb hiányosságoknak a megoldását preferálja, tekintettel ezeknek a programoknak a térséget átfogóan együttműködtető, fejlesztő, és közösségi jellegére. A LEADER forrásban tervezhető projektméretek a térség mikrovállalkozásai, civil szervezetei számára elérhető léptékűek, és hasznosulásuk legnagyobb erejét a partnerségek, együttműködések adják, melyeket fokozottan kell erősítenünk a továbbiakban is.

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

Külső koherencia, kiegészítő jelleg
Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tervező csoportja különös figyelmet szentelt a HFS készítése során a 2014-2020-as Operatív Programok (OP) beavatkozási területeinek átvizsgálására. A HFS tervezett intézkedései több területen is hozzájárulnak más OP-k céljainak a megvalósításához, ebből kifolyólag azok közvetve, vagy közvetlenül is befolyásolhatják a helyi szereplők forráshoz jutását.
A HFS szempontjából a következő Operatív Programok összefüggéseit vizsgáltuk meg.

- Vidékfejlesztési Program (VP)
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)
- Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP)
- Közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP)

Legjelentősebb tényező a HFS szempontjából a **Vidékfejlesztési Program**, amelyhez valamennyi téma tekintetében találtunk kapcsolódási pontokat az alábbi táblázatban bemutatottak szerint

Intézkedés megnevezése	Kiegészítő jelleg, HFS-hez kapcsolódási lehetőség
1. Tudásátadás és innováció	Helyi szereplőknek a "Bemutató üzemi programok" (1.2.1.) és a "Szakmai tanulmányutak, csereprogramok és gyakornoki programok" (1.3.1.) jelenthetnek lehetőséget arra, hogy akár bemutatkozó üzemként csatlakozzanak a programhoz és ehhez kapcsolódó fejlesztést hajtsanak végre, illetve szakmai tudásukat bővítsék tanulmányutak, csereprogramok kapcsán. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a fejlesztési stratégiában a vidékfejlesztési bázisok kialakításával, működtetésével segítheti a helyi szereplőket ezen intézkedések kapcsán, valamint maga az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület is tervezi szakmai tanulmányutak szervezését, lebonyolítását.
2. Mezőgazdasági termelés és élelmiszer feldolgozás	A HFS szempontjából a "Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése" (4.2.1.), a Borászat fejlesztése (4.2.2.), a "Minőségrendszerhez történő csatlakozás" (3.1.1.), valamint a "Termelői csoportok létrehozása" (9.1.1.) intézkedések jelentenek releváns kapcsolódási pontokat. Fontos, hogy a nagyobb mezőgazdasági termékfeldolgozást, borászati fejlesztést célzó pályázatokat a VP ezen intézkedéseinek forrásainak felhasználásában segítse az Éltető Hálózat, akik pedig kisebb léptékű hálózatosodáson alapuló fejlesztéseket kívánnak megvalósítani, azoknak LEADER forrásból biztosítható legyen a támogatás ösztönözve a minőségrendszerhez történő csatlakozást. Az Egyesület a Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék védjegy monitoring rendszerének kidolgozásával a későbbiekben lehetőséget tud teremteni ezen védjegy 3.1.1. intézkedés keretében az elismert minőségrendszerek közé való beemelésre. A LEADER vidékfejlesztési csoport hálózatszervező munkájával és a kialakított vidékfejlesztési bázisok közreműködésével segíteni tudja termelői csoportok létrehozását és ezek tevékenységének koordinálását.
3. Erdőgazdálkodás	A jelen HFS szempontjából a Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat túraútvonalainak fejlesztése kapcsán erősségnek tekinthetőek a jó turisztikai adottságok, melyek egy része még kihasználatlan. Veszélyt jelent viszont, hogy a megfelelő anyagi források hiányában pusztulnak természeti értékeink. Jelen intézkedés kertében erdőgazdálkodóknak és önkormányzatoknak is lehetőségük van arra, hogy az "Erdei ökoszisztémák térítésmentes közjóléti funkcióinak fejlesztése" (8.5.2.) intézkedés keretében a túraútvonalakhoz tartozó erdei pihenőhelyek rendbetételéhez forráshoz jussanak. A nem eredőgazdasági területeken lévő útvonalpontok, értékek, látnivalók fejlesztéséhez pedig kiegészítő jelleggel LEADER forrásból biztosítható, a 2. intézkedés keretében.
4. Vidéki térségek fejlesztése	A helyi gazdaságfejlesztés és a helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés tekintetében a következő intézkedések keretében fontos a projektek generálása és megvalósításuk ösztönzése, amelyek fő pillérek lehetnek a HFS LEADER intézkedéseihez: Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése (6.3.1.) Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (6.2.1.) Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (6.4.1.) Kis gazdasági szereplők együttműködései (16.3.1.) Szolidáris gazdálkodás együttműködései (16.9.1.) Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése a vidéki térségekben (7.2.1.) Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségeken (7.4.1.) Ezen intézkedések kiegészítéseként a HFS a helyi szereplőknek kifejezetten a hálózatosodáson alapuló, tematikus helyi programok kapcsán egy rendszerhez való csatlakozását, az abban való megerősödését teszi lehetővé a tevékenységtől, mezőgazdasági, turisztikai, kézműves- és kisipari, illetve kulturális jellegétől, továbbá szektoriális hovatartozásától függetlenül.
5. Fiatal gazda	Jelen fejlesztési stratégiánkban kiemelten, külön specifikus célként szerepel az ifjúság megtartása, a fiatalok letelepedésének segítése, amelynek kapcsán a kialakítandó vidékfejlesztési és közösségfejlesztési bázisok tudják segíteni többek között a fiatal gazdákat is a forrásteremtésben, illetve a HFS-ben lehetőségként megjelenő ifjúsági vállalkozói inkubátorhálózat kialakításában.
6. Rövid ellátási lánc	Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület hálózatszervező munkájával és a kialakított vidékfejlesztési bázisok közreműködésével segíteni kívánja termelői együttműködésen alapuló rövid ellátási láncok létrehozását és ezek tevékenységének koordinálását, kiemelt figyelmet fordítva a Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék Védjegy termelőinek közös piacra jutására.

A **Gazdaságfejlesztési és Innováció Operatív Program (GINOP)** esetében a következő intézkedések jelentenek releváns kapcsolódási pontot az Éltető Balaton-felvidék helyi fejlesztési stratégiájához

Intézkedés megnevezése	Kiegészítő jelleg, HFS-hez kapcsolódási lehetőség

1.2.1. Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése *1.2.2. Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása* *1.3.1. Mikro-, kis- és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása* 2.1.1.Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása 4.1.2. Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva 5.1.1. Út a munkaerőpiacra (25 év felett) 5.2.1. Ifjúsági garancia program 7.1.1 Nemzeti Kastély- és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseinek támogatása	A GINOP kiemelten kezeli a *feldolgozóipart, exportképes ipari termelést, a turisztikai fejlesztések területén pedig* a nagyobb országos jelentőségű turisztikai attrakciók létrehozását, fejlesztését segíti. *A helyzetelemzésből kiderül, hogy a térség gazdasági szereplőinek többsége a szolgáltató szektorban tevékenykedik, melyek a GINOP-ban csak nagyon szűk tevékenységi területeken tudnak fejlesztési forrásokhoz jutni.* Fejlesztési stratégiánkban a Balatoni turisztikai régión belül a Balaton-felvidéki területen a LEADER program mentén együttműködő vállalkozásokat a Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék védjegy és a helyi értékek mentén erősítik a tervezett intézkedések, segítve ezzel számukra a *kezdeti fejlődési szakasz sikeres teljesítése és az egy szinttel magasabbra lépés lehetőségének megteremtését.* *A K+F+I terén a LEADER csoport humán kapacitásával segíti K+F+I programokra becsatlakoztatható vállalkozók partnerkapcsolatainak kialakítását a közeli egyetemek kutatóival, hogy közös projektek megvalósításával innovatív fejlesztések valósulhassanak meg a térségben.* Erős kapcsolódási pontot jelent még az Ifjúsági Garancia Program, a melynek „aktivizáló" jellegű kiegészítése a LEADER program intézkedései között az ifjúság megtartását, letelepedésük ösztönzését felvállaló speciális alhálózat és ezen célok köré szerveződő közösségek. A szakmaspecifikus célokon belül ezen a területen fokozottan ösztönözi a program az *ifjúsági vállalkozói inkubátorhálózat kialakítását.* A LEADER forrásból a turisztikai kínálatnak csupán a kisebb léptékű fejlesztései támogathatóak, amelyekkel hatékonyan lehet segíteni a rácsatlakozást a régiós és országos lehetőségekre, illetve a teljesebbé, színesebbé válik a Balaton-felvidék turisztikai kínálatát.

Az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)** esetében a következő intézkedések jelentenek releváns kapcsolódási pontot helyi fejlesztési stratégiához

Intézkedés megnevezése	Kiegészítő jelleg, HFS-hez kapcsolódási lehetőség
1.2.2. Ifjúsági Programok Támogatása *3.1.5. Tehetségek Magyarországa* *3.3.1. Tanoda programok támogatása* 1.7 Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése.	A központi intézkedések kiegészítéseként az Éltető Balaton-felvidéki fejlesztési stratégiában kiemelten kezeljük az ifjúság és a hátrányos helyzetűek tekintetében a kedvezőtlen szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörését. A stratégiában külön specifikus célokat határoztunk meg e témák kezelésére. A stratégia számol azzal, hogy az 1.7-es intézkedés keretében hozzávetőlegesen 100 millió Ft forrás felhasználására pályázatot nyújt be a csoport és szakmai partnerei. A programok megvalósulását a meglévő hálózati erővel, tőkével, a közösségi tervezés módszertanának gyakorlati jellegű alkalmazásával segíti a megerősítésre kerülő szakmai háttér mind a közösségi terek, mind a konkrét szakmai kapacitás biztosításával, összehangolásával. Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése érdekében HFS-ünk külön intézkedést tartalmaz.

További, a HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások, beavatkozási területek, projektek

A helyi fejlesztési stratégia tartalmának kialakításakor az alábbi megyei, járási, települési szintű dokumentumok tartalmát vettük figyelembe:

- Veszprém Megye Területfejlesztési Koncepció
- Veszprém Megyei Integrált Területi Program
- Balaton Területfejlesztési Koncepció (2014–2030) és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program
- Balaton-felvidéki Ifjúsági Stratégia
- A működési területünk érintett településeinek esélyegyenlőségi tervei

<table>
<tr><th>Intézkedés megnevezése</th><th>Kiegészítő jelleg, HFS-hez kapcsolódási lehetőség</th></tr>
<tr><td>Veszprém megyei területfejlesztési program prioritásai:
1. A térségi és a helyi gazdaság fejlesztése, a foglalkoztatás bővítése a megye hagyományos foglalkoztató központjaiban, illetve vidéki térségeiben
2. A sajátos területi-természeti erőforrás, agroökológiai és turisztikai potenciálok kiaknázása, fenntartható erőforrás gazdálkodás
3. A mobilitás támogatása, az elérhetőség javítása, a helyi és térségi közlekedési infrastruktúra fejlesztése
4. A lakosság életminőségének javítása, a diszkrimináció mentesség, valamint a közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításával. A helyi közösségek fejlesztése</td><td rowspan="2">A TOP intézkedései jellemzően a városoknak kínálnak fejlesztési lehetőségeket. A közvetlen tervezési területen 1 kisváros van.

A prioritásokat megvizsgálva és szakértő kollégákkal egyeztetve várhatóan a következő területeken juthatnak fejlesztési forráshoz a LEADER forrás felhasználásában is érintett települések:

• Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése
• A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése
• Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
• Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Ezen területek közül az egészségügyi alapellátás és a szociális alapszolgáltatások tekintetében nem tartalmaz kiegészítő intézkedéseket a stratégia.

A turizmusfejlesztés kapcsán kiegészítő jelleggel a helyi turisztikai szolgáltatások kisebb léptékű fejlesztései és a közös marketing lehetőségek teszik teljesebbé a turisztikai kínálatot, rácsatlakozva ezzel az országos, a régiós és megyei lehetőségekre.</td></tr>
<tr><td>A Veszprém megyei ITP célkitűzései:
ITP-1. Önkormányzati gazdasági területek fejlesztése és elérhetőségük javítása
ITP-2. Élhető, vonzó települések megteremtése és a munkavállalást ösztönző infrastruktúra fejlesztése
ITP-3. Leszakadó városi területek megújítása és hátrányos helyzetűeket támogató programok megvalósítása.
ITP-4. Természeti adottságokra és kulturális örökségre épülő turizmus fejlesztése
ITP-5. Az energiahatékonyság növelése és a helyi erőforrások fenntartható használatának elősegítése
ITP-6. A Veszprém megyén belüli területi egyenlőtlenségek csökkentése komplex fejlesztések megvalósításával</td></tr>
<tr><td>A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet települései tekintetében a stratégiai fejlesztési irányok:
turisztikai fejlesztések,
gazdaság és innováció,
egészséges Balaton termékek,
vízminőség és biztonság,
közlekedés,
területfejlesztés,
humánerőforrás fejlesztések</td><td>Ezen fejlesztések kifejezetten a BKÜ által lefedett településeket érinti, ami 32 települést érint a térségünkből. Helyi Fejlesztési Stratégiánk a turisztikai fejlesztések, gazdaság és innováció, egészséges Balaton termékek, valamint a humánerőforrás fejlesztés kapcsán bír kiegészítő jelleggel. A Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék védjegy és a Balaton-felvidéki túraútvonalak fejlesztése révén a turisztikai kínálat, a gazdasági és innováció, valamint az egészséges Balaton termékek kínálata bővül, a szakmai kapacitás bővítését célzó intézkedés pedig a humánerőforrás fejlesztést segíti.</td></tr>
</table>

Balaton-felvidéki Ifjúsági Stratégiát a Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért szervezet készítette a térség több mint ötszáz fiataljának bevonásával, amelynek eredményeit felhasználva került hangsúlyosan önálló intézkedésben megfogalmazásra a stratégiában az ifjúság megtartása és letelepedésük segítése.

A térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások

A térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások tekintetében partneri kapcsolat alakult ki az évek során a Bakony és Balaton térségi TDM-mel, a Magyar Turizmus Zrt. Közép-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóságával, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal is.

A stratégia turisztikai kínálat fejlesztését valamint a közös térségi marketing kialakítását, erősítését célzó intézkedése kapcsán a támogatható tevékenységek jól kiegészítik a fent említett partnereink térségünk által is igénybe vehető szolgáltatásait.

A TDM szervezet segíti turisztikai csomagajánlataink kialakítását, piacra jutását, a Magyar Turizmus Zrt. pedig a Nemzeti Kastély- és Várprogram naprakész információinak és lehetséges kapcsolódási pontjainak megosztásával, valamint a turisztikai piacon való megjelenési lehetőségek biztosításával segíti a vidékfejlesztési munkát. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park a túraútvonalak kialakításában nyújt szakmai segítséget.(3. számú melléklet)

4.4 SWOT - elemzés

ERŐSSÉGEK	*GYENGESÉGEK*
1. kiemelkedően jó turisztikai adottságok: táji értékek (Balaton-part, természetvédelmi területek, Balaton-felvidéki Nemzeti Park); nemzetközi szintű kulturális örökségi értékek (Tihany, Sümeg, Nagyvázsony), rendezvények (Művészetek Völgye Fesztivál), történelmi borvidék; közel 160, mobil alkalmazással letölthető túra- (kirándulási) útvonal leírásokkal, szolgáltatásokkal; minőségi termékek, szolgáltatások (különböző kategóriájú szálláshelyek, éttermek, falusi vendégasztalok) megléte, A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy erősödő ismertsége 2. meglévő erős térségi identitás: működő hálózatok társadalmi és gazdasági területen egyaránt, aktív partnerekkel, helyi tudásokkal Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tagsága; Éltető Balaton-felvidék védjegy és Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat hálózata; Pannon Ifjúsági Értékőr Hálózat; KÖSZI-bázis; IKSZT-k hálózata; tagok közötti eredményes partnerségek. 3. meglévő, mezőgazdasági hasznosításra alkalmas területek; őstermelőink, kistermelőink eredményessége, átadható tudása; helyi (védjegyes) termékeket előnyben részesítő kereskedelmi egységek, piacok; helyi beruházás-ösztönzési kezdeményezések indultak közösségi összefogással; bíztató integrációra való szándék van a sertéshízlalás, -vágás, -feldolgozás terén *4.* jelentős helyi humán kapacitás: kulcsfigurák (aktív, „húzó” egyéniségek) megléte; országos, megyei szakmai szervezetek	1. részben még kihasználatlanok a turizmusban, a helyi termékek előállításában és a természeti erőforrások kihasználásában rejlő lehetőségek; 2. turisztikai kínálatunkban jelentős minőségi eltérések vannak; 3. a mezőgazdaság és turisztikai kínálat kapcsolódása gyenge, az agroturizmusban rejlő lehetőségek kihasználatlanok 4. az együttműködésben rejlő lehetőségeket még sokan nem látják 5. területi különbségeket az eddigi vidékfejlesztési munka eredményeképpen sem sikerült kellőképpen csökkenteni 6. A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidékért védjegynél még nem épült ki a monitoring rendszer és a szakértői hálózat 7. kevés a háztáji termelés, alacsony a feldolgozottsági szint 8. a fiatalok nem látják a jövőképet a mezőgazdasági lehetőségek között 9. kis területeken nem kifizetődő a gazdálkodás 10. a kereskedelmi hálózatokba nehezebben kapcsolódunk be a termékek kis mennyisége, a feldolgozottság hiánya miatt 11. kevés a napjaink gazdaságára jellemző szövetkezési tapasztalat 12. kevés a tapasztalat a szociális szolgáltatások terén 13. kistelepülési szolgáltatások hiányossága 14. nincs összhang a felnőttképzés és a területi, gyakorlati, vállalkozási igény között; 15. a humánkapacitás nem elegendő bizonyos szakterületeken; 16. nem megfelelő a képzettségi szerkezet (a vállalkozók igényei és a munkavállalók képzettsége között nincs összhang); 17. a lakosság körében nincs megfelelő tudás, készség a helyi fenntarthatóságról;

tudásának, valamint hazai és nemzetközi jó példáknak a hatékony integrálása; erős ifjúsági szervezetek, erős ifjúsági bázis, nyitott fiatalok, 5. jó kommunikáció a tagság, hálózati tagság, potenciális pályázók felé 6. meglévő közösségi terek, infrastruktúra 7. széleskörű nemzetközi kapcsolatrendszer 8. meglévő és kívülről jövő kapcsolati tőke 9. egyre több a tudatos vásárló	18. esélyegyenlőség, társadalmi kohézió, hátrányos helyzetűek problémáira kevesebb figyelem fordul, nincs koordináció az ez irányú tevékenységet folytató intézmények, szereplők között; 19. adottságokhoz és eredményekhez képest alulmenedzselt a környék (kifelé irányuló kommunikáció gyenge) 20. a vidékfejlesztési tevékenység népszerűsítése gyenge 21. a helyi gazdaság tőkeszegény
LEHETŐSÉGEK 1. valós a (régi, és az innovatív) értékek felértékelődése 2. TDM-ek szakmai tudása, partnersége, valamint jelentős jövőbeni fejlesztési forrásaik pozitív hatása térségünkre 3. az ország 2. legkeresettebb turisztikai desztinációja a Balaton 4. központi törekvéssé vált „a helyi termékek és szolgáltatások a helyi társadalomnak” gondolata (közétkeztetés, piacok, pályázati és egyéni projektek megvalósítása helyi szereplőkkel) 5. vállalkozóink külső kapcsolati tőkéi 6. vásárlói szokások a helyi termékek irányába is erősödnek 7. Ifjúsági Garancia Program 8. LEADER forrás 9. operatív programok nyújtotta fejlesztési lehetőségek 10. térségek közötti, nemzetközi együttműködések 11. K+F lehetőségek meglévő alapokon (Kutatás, fejlesztés) 12. közösségi média lehetőségei	*VESZÉLYEK* 1. a klímaváltozás hatásai rontják a mezőgazdasági termelés és a turisztika lehetőségeit, lassú az alkalmazkodás 2. épített és természeti értékeink kellő forrás hiányában pusztulnak 3. bizonytalan és folyamatosan változó jogi környezet, bürokrácia veszélyezteti az eddig elért eredményeinket és további munkánkat 4. politikai érdekek erősödése a szakmai érdekek, értékek háttérbe szorulását okozhatja 5. a közmunkaprogram nem segíti kellően a munka világába való visszatalálást 6. az EU-s jogszabályokat a tagállamok különböző módon értelmezik és alkalmazzák. A magyarországi szabályozásban ezeket az előírásokat általában szigorúbban alkalmazzák, ami versenyhátrányt okoz 7. OP-k elérhetősége „kicsiknek” nehéz lesz (versenyhátrány) 8. az alulképzettség és a társadalmi lemaradás elleni programok nem működnek hatékonyan

Jelen fejlesztési stratégia tervezésében résztvevők az egyeztetések során egyetértettek abban, hogy a 4.5. fejezetben leírt szűkítő tényezők figyelembevételével alapvetően a fejlesztő stratégiai elemek mentén kerül kidolgozásra a cselekvési terv.

Ezen sarokpontokon túlmenően különböző eszközök beépítésre kerültek a stratégiába, amelyek segítségével a veszélyek elkerülhetőek az erősségekkel kombinálva.

Fontos azonban a megvalósítás során olyan módszereket is alkalmazni, amelyek abban segíthetnek, hogy a gyengeségeken alapuló veszélyek elkerülhetőek legyenek.

A stratégiában meghatározott erősségek jellemzően azért nincsenek kihasználva, mert mellette olyan jellemző gyenge pontjai vannak a térségnek, amik a nagyobb, több ponton megvalósuló, akár anyagi bázison is formálódó együttműködések erősödésének lehetőségeit is gyengítik.

Erre egy példa: a vendéglátó egységek csak elenyésző számban tudnak helyi alapanyagból főzni (részben, mert nem állandó mennyiségű és minőségű a kínálat, részben mert drágább a multinacionális cégeknél megszokott alapanyagáraknál), ezért a térség gasztroturisztikai kínálata jellemzően kommersz, nem egyedi, ezáltal az ország 2. legkeresettebb turisztikai régiójának kínálata nem különbözteti meg magát a más régióktól minőségi, a helyre jellemző gasztronómiai kínálatával, hanem ott toporog a középszerűség széles mezején már hosszú évek óta.

A célok, intézkedések meghatározásánál az egyik legfontosabb tényező az volt, hogy mely területeken áll rendelkezésre az elmúlt évek alapján az a partnerség, az a humán erőforrás bázis, akik aktívan, a közösségi együttműködések mentén tudnak és akarnak együtt dolgozni.

Ezek különböző programok mentén kezdtek el erősödni az 59 települést magában foglaló térségben. Az erősségek között ezen együttműködések és az egész térség adottságai, jellemzői fogalmazódtak meg, amelyekre építeni lehet. Ezen erősségekben rejlő lehetőségeket jobban, optimálisabban úgy lehet használni, ha a gyengeségek erősítésére ezeket szem előtt tartva indítunk programokat, illetve erősítjük meg a már elindultakat.

4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása

A fejlesztési szükségletek meghatározása előtt ki kell emelni több olyan gyakorlati tényezőt, amelyek reálisan tovább szűkítik a szükségletek HFS szempontú behatárolását:

- a kisebb mértékű LEADER fejlesztési forrás rendelkezésre állásából kiindulva alapvetően új, nagyszabású beruházásokat feltételező fejlesztési célok kitűzése nem lenne reális,
- az korábbi években szerzett tapasztalatok alapján az együttműködések hálózat jellegű erősítésével hatékonyabbá lehet tenni az egyedi fejlesztéseket és olyan vállalkozások, szervezetek is részesülni tudnak közvetve a támogatási forrásból, amelyek egyébként nem pályáznak önállóan,
- a LEADER fejlesztési forrásból az előző fejlesztési időszakban kiépült, már meglévő vidékfejlesztési humán kapacitás fenntartása az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületnél nem megvalósítható, így továbbfejlesztésként az Egyesület, mint a LEADER Helyi Akciócsoport jogi személyiségű szervezete csupán stratégiai jellegű hálózati koordinációt kellene, hogy ellásson,
- azokat a civil szervezeteket, akik szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársakkal is rendelkeznek, a korábbiaknál intenzívebben kell bevonni a fejlesztési területek különböző intézkedéseibe a meghatározott specifikus célok mentén. Meg kell teremteni a lehetőségét, hogy ez a szakmai tapasztalati tőke szakértők és akár önkéntesek bevonásával még tovább bővíthető legyen,
- a meglévő hálózatot úgy kell fejleszteni, hogy tovább erősítsük az aktivitást, a helyi fiatalok, lakosok, vállalkozók, közösségi programokba való bevonódását, a közöttük lévő gazdasági kapcsolódások kialakulását, fejlődését.

Közösségi aktivitás erősítésének szükségessége

A közösségi aktivitás szakmai, ágazati és települési, településcsoporti jelleggel is erősödött az elmúlt években. Ezek különböző szervezettségi, aktivitási szinten működnek, de még mindig van olyan település, ahol kevésbé aktív, sőt helyenként hanyatló is a közösségi önszerveződés/önsegítés iránti érdeklődés a települések lakói között. Ennek legfőbb oka a „kulcsemberek” - a szervező erő, vagy egyszerűen az összejövetelek megtartására alkalmas, inspiráló tér hiánya. A képzési, közösségi

programok jó eszközei a rossz helyzetben élők bevonásának, az aktivitás erősítésének, ugyanakkor a társadalmi kirekesztettség, a tartós szegénység olyan társadalmi probléma, amely széles szakmai összefogást, a közösségek együtt gondolkodását és cselekvéseit igényli.
Az EFOP különböző intézkedései 2016-2017-től kezdődően több olyan program indítására is lehetőséget adnak, amelyek segítségével előre lehet lépni, de ennek megalapozását a LEADER program forrásaival is segíteni kell. A jelenlegi települési esélyegyenlőségi programok „meglehetősen sablon jellegűek", azok alapján nehéz jobbító programokat indítani. Fontos lenne a közösségi tervezés módszertanával, a szakértők, gyakorlati munkatársak és az érintettek bevonásával átfogó esélyegyenlőségi program kidolgozása. Sürgős a beavatkozás, de kizárólag a megfelelő előkészítés révén lehet hatékonyan fellépni. Ez jelentős humán kapacitást igényel, ami csak pályázati projektekkel állhat rendelkezésre, mert a szakterületi munkatársak fokozottan leterheltek és helyenként alulmotiváltak, megfáradtak. (SWOT elemzésből az E2, E4-re támaszkodik, a Gy4, Gy12, Gy15 megoldására, V8 kiküszöbölésére.)

A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy rendszer továbbfejlesztésének szükségessége
Az önszerveződésen alapuló védjegy program az elmúlt években azt bizonyította, hogy nagyobb fokú ismertséget, elismertséget lehet biztosítani a helyben előállított termékeknek, szolgáltatásoknak a közösségi marketing ezen eszközével.
Kiépült maga a minősítési rendszer, ugyanakkor felmerült a vállalkozók, termelők részéről is az igény az időszakonkénti ellenőrzésre, amelyhez nem áll rendelkezésre a szabályozási rendszer.
A fogyasztói kereslet, az értékesítési csatornák száma bővült, de jelenleg túl kicsi a szervezettség ahhoz, hogy a védjegy fenntartásával kapcsolatos stratégiai és operatív ügyvitel önfenntartóvá váljon. Az elmúlt évek együttműködéseinek erősödése ellenére még mindig kicsi a termelés, az értékesítés egymásra épülése, hiányos az új értékesítési csatornák szervezésére irányuló munka, de a meglévőek sem stabilak még. A piacszervezési területen sincs meg helyben jelenleg a kellő szakmai kapacitás. Az értékesítési lehetőségek terén a turisztikai szolgáltatói kínálat és a termelés egymásra épülése elenyésző és a kereskedelmi üzletek is csak kis számban és mennyiségben értékesítenek helyi terméket. Az egyik legnagyobb kihívás ezek párhuzamos minőségi és mennyiségi fejlesztése, hogy folyamatosan biztosítható legyen a bővülés. (SWOT elemzésből az E2., E3-re támaszkodik, a Gy4, Gy6., Gy7., Gy10. megoldására, V7. kiküszöbölésére.)

Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat hálózat jellegű erősítésének szükségessége
A turisztikai trendek azt jelzik, hogy a turisták a jövőben az eddigieknél jobban szem előtt tartják majd az úti céljuk megválasztásánál, hogy vidéki környezetben, az adott helyre jellemző élményhez jussanak. A gasztronómia, a vendéglátás az utazási élmény fő elemévé válik, a természet közeli élmények egyre keresettebbek.
A jelzett trendek vonatkozásában jó lehetőségei vannak a térségnek, de a szervezettség ezen a területen is nagyon alacsony. Nincsenek szezonálisan váltakozó sokoldalú szolgáltatáscsomagok, és a turisztikai kínálat minőségében is jelentősen különböző, ami nehezíti a közös piaci fellépést.
A hálózati együttműködések itt még nagyobb hangsúlyt kapnak, mert jelenleg nincs annyi friss alapanyag a térségben, amelyet a vendéglátóipar igényel. A területek párhuzamos ütemben való erősítésére kiemelt figyelmet kell szentelni. A borok esetében rendelkezésre állna a szükséges mennyiség, és a fogyasztói igény is javult az elmúlt években a helyi borok iránt. A vendéglátóhelyek (pl. szórakozó helyek) azonban beszerzéseiknél jellemzően az országos lefedettségű (pl. Bortársaság), vagy szokásjogon alapuló, beszállítók által favorizált, jobban marketingezett, neves borászatok borait

helyezik étlapjukra. Ezen a területen szintén nincs megfelelő szakmai kapacitás és szervezettség helyben, ahhoz hogy a helyi vendéglátásban a helyben megtermelt borok is nagyobb szerepet kapjanak. (SWOT elemzésből az E1, E2-re támaszkodik, a Gy1, Gy2, Gy3, Gy4, Gy13, Gy17 megoldására, V1, V2, V8 kiküszöbölésére.)

Az ifjúság megtartásának, letelepedésük elősegítésének szükségessége

A térségben folyamatosan csökken az aktív, munkavállaló korú fiatalok száma, ezáltal az aktív korú népesség. Ez az a korosztály, amely azon túl, hogy az értékőr programok népszerűsége által óvja a vidék értékeit, újra felfedezi a hagyományokat, újult lendületet, újszerű elképzeléseket is hoz a településekre, amely fokozottan segíti a Balaton-felvidéki települések megújulását.

Az elmúlt évek erősödése ellenére még mindig kevés a fiatalok letelepedését segítő program, nem látják kellően más fiatalok vidéki térségekben való boldogulását, saját lehetőségeiket, nincs kellő kapcsolatrendszerük a helyi munkalehetőségek megtalálásához, a helyi vállalkozókkal való kapcsolatuk nagyon esetleges. Így nincs lehetőségük szakmájuk tapasztalatainak megosztására, saját cégük számára megfelelő gyakorlati tudása megszerzésére.

A Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért szervezet által készített 2014-20-as ifjúsági stratégia alapján a fiatalok számára széles körű információ biztosítása, a munkára, az életre való felkészítés segítése nonformális módszerekkel, ifjúsági bázisok működtetése lenne fontos, ahol mentori segítséget, tanácsot kapnak az információk mellett. A média által sugárzott életformák, stílusok divatja miatt nagyon fontos a szemléletformálás, a család, a munka megbecsülésének visszaállítása.

A szükségleteket meghatározó kihívások jelentős összefüggésben vannak. Ezért nagyfokú komplexitásra van szükség a LEADER program megvalósítása során, amelyben az a legcélravezetőbb, ha a meglévő kapacitásokat jobban integráljuk és a korábban elindult programokat építjük tovább.

A humán kapacitást illetően átcsoportosításra van szükség. Azokra a területekre kell leginkább koncentrálni, ahol az eddigi programokkal már megalapozódott a további fejlesztéshez szükséges szakértelem közvetlenül a kapcsolati hálóban, vagy egyéb szakmai partnereknél.

Fontos, hogy a feltárt szükségleteknek megfelelően a már meglévő erőforrásokat egyrészt hálózati jelleggel integráljuk, másrészt a specifikus célok mentén önálló vagy részben önálló egységekre, partnerhálózatokra bontsuk, azaz decentralizáljuk. Ezt a meglévő kapcsolatokon alapuló hálózati rendszert azonban ki kell egészíteni különböző, még hiányzó szakmai kompetenciákkal rendelkező szervezetekkel, vállalkozókkal, civil szervezetekkel (pl. kommunikáció, élelmiszerhigiénia, vállalkozói versenyképesség, marketing). (SWOT elemzésből az E2, E4, E6-ra támaszkodik, a Gy5, Gy8, Gy18 megoldására, V5, V8 kiküszöbölésére.)

5. Horizontális célok

5.1 Esélyegyenlőség

Az 5. melléklet 5. táblázata részletezi a rosszabb gazdasági és társadalmi mutatókkal, azaz pályázati szempontból kedvezményezett helyzetű településeket. A lakosság közel 40%-a él ezeken a településeken.

2013-ban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület minden településén elkészültek az Esélyegyenlőségi Programok, amelyeknek a felülvizsgálata a stratégia készítésekor volt éppen folyamatban.

Az ezek megvalósításához szükséges együttműködési rendszer nincs kidolgozva, így nem igazán hatékony a szakmaközi közös(ségi) munka. Ennek orvoslására a LEADER Egyesület egy munkacsoport létrehozásával biztosítja, hogy a folyamatos partneri kapcsolattartás mellett kiépítsen egy szakmaközi rendszert, amely szorosabb és komplexebb információ-áramlást tesz lehetővé a megvalósítók között.

Konkrét célok:

Az alacsony iskolai végzettségű, vagy iskolai végzettséggel nem rendelkező, inaktív státuszú emberek

- mentális, pszichoszociális állapota javuljon;
- alapkompetenciáinak szintje emelkedjen;
- szociális és életviteli készségeik javuljanak;
- minél nagyobb számban kapcsolódjanak be a hagyományos képzési, illetve foglalkoztatási programokba;
- képessé váljanak a közösségben, közösségi tevékenységekben aktívan részt venni.

A partneri együttműködés akkor hatékony, ha stratégiai szinten a település, az egyes szervezetek és a benne dolgozó szakemberek szintjén is létezik egy pozitív jövőkép, mely magába foglalja az elégedetlenséget a fennálló helyzettel, és világos elképzeléssel rendelkezik a szükséges gyakorlati lépésekről, azok ütemezéséről. Ehhez elengedhetetlen egy jól működő és megfelelően koordinált szakmai csoport létrehozása és működtetése, velük egy probléma- és szolgáltatási térkép összeállítása, melynek alapján kidolgozható egy hatékony akcióterv.

A hátrányos helyzetűek felzárkóztatása nagy humánerőforrás igényű, egyszerre több terület szakmai tapasztalatára van szükség egy időben. A mélyszegénységben élők helyzetének változtatása éppen azért sikertelen, mert nincs meg a megfelelő szinteken a partnerség, az együttműködés, az átfogó koncepció. Ezért az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a 2014-20-as tervezési időszakban az esélyegyenlőség biztosításának előmozdítására stratégiailag azt a célt tűzte ki maga elé, hogy az e tématerületen működő különböző intézmények, szervezetek, szakemberek bevonásával létrehozzon egy koordinációs csoportot (operatív csoport + alkalmanként és szükség szerint külsős szakemberek), amely feltérképezi a térségünkre jellemző problémákat és lehetőségeket. A koordinációs csoport összeállít egy olyan tudás(adat)bázist, melynek ismeretében megfelelő irányba tudja elindítani a célcsoport egyes tagjait, és a hiányosságok mentén akciókat, programokat valósít meg.

Az esélyegyenlőség kiemelt kezelése érdekében a Helyi Fejlesztési Stratégai önálló intézkedést tartalmaz erre a területre az mellett, hogy minden intézkedésnek szerves része az esélyegyenlőség biztosítása, ösztönzése. A tervezett intézkedés az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program 1.7 intézkedésének helyi megvalósítására épül, és a térség hátrányos helyzetű településein élőknek kínál átfogó programot, melynek koordinációja, menedzselése tekintetében erős szakmai támogatási kapacitás kiépítését teszi lehetővé.

5.2 Környezeti fenntarthatóság

A környezeti fenntarthatóság szempontjainak való megfeleltetés a stratégiában jól nyomon követhető az alábbiak alapján:

A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer az általános feltételek között kezeli a környezeti fenntarthatóságot. Ezt a minősítetteknek és a minősítést igénylőknek egyaránt vállalni, tartani kell. A minősítéskor a szervezet maga dönti el, hogy konkrétan mit vállal, amit a minősítő adatlapon kell feltüntetni. A védjegy rendszer ugyanakkor segíti a térségben a természet közelibb gazdálkodást is, mivel a benne résztvevő termelők jellemzően kkv-k, akik nem nagyipari jelleggel gazdálkodnak.

Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatának erősítése terén a korábbi években kialakított túraútvonalak és az ezek köré szerveződő turisztikai kínálat bemutathatósága és szolgáltatások fejlesztése a cél. A helyi épített és természeti örökségi értékek bemutatásra kerülnek az útvonalakon, azonban a fokozottan védett területek nem szerepelnek célpontként a táj egyedi értékének megőrzése miatt.

A környezeti fenntarthatóságot ez esetben leginkább úgy biztosítja a stratégia, hogy

- a helyi erőforrások a turisztikai kínálatba illesztéssel ismertebbé válnak,
- használatuk révén a környezet ápolása, fenntartása is megoldottá válhat,
- a túrák igénybevételét gyalogosan, kerékpárral, lóval ösztönzi a program,
- a teljes kínálat honlapon és ingyenesen letölthető alkalmazáson jut el az érdeklődőhöz.

A fiatalok megtartása, letelepedésük elősegítése által szintén a természeti, környezeti erőforrások megőrzését erősítjük, mert arra törekszünk, hogy felelősen gondolkodó fiatalok minél nagyobb számban jöjjenek haza településeikre és itt alapítsanak családot. Ha ezt nem ösztönöznénk a helyi lakosság elöregedésével egyre több természeti terület válna ápolatlanná, túraútvonalak járhatatlanná stb.

Mindezen területeken a korábbiaknál nagyobb hatékonysággal szerepel a fejlesztési stratégiában a kommunikációs tevékenység és a specifikus célok elérését ösztönző rendezvények is támogatást kaphatnak. Ez utóbbi intézkedésekkel leginkább a szemléletformálás erősítésére ad lehetőséget az Éltető Balaton-felvidék fejlesztési stratégiája.

A nyomon követhetőség szempontjából e területen nem reális külön monitoring adatszolgáltatást tervezni. A pályázatok benyújtása, nyertes és megvalósított pályázatok számának nyomon követése elégséges, mert a fentiek alapján gyakorlatilag a specifikus céloknak minden projekt meg kell, hogy feleljen, így projekt szintű a horizontális célnak való megfelelés.

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

A következő LEADER fejlesztési időszak legnagyobb kihívását egyik oldalról a vidékfejlesztési kapacitás átszervezése jelenti. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a vidékfejlesztés terén élen jár a hálózatépítésben, így ennek egy magasabb szintre emelése az operatív folyamatszervezés szempontjából a stratégia egyik leginnovatívabb része.
A működési területen már évek óta egyre több eredményt mutatott fel az Éltető Balaton-felvidék hálózat védjegy kialakítása mentén az értékesítési együttműködéseken és turisztikai területen egyaránt. Az ifjúsági területen a hungarikum rendszer, az értékőr, illetve az ifjúsági népfőiskolai program mentén bővül folyamatosan egy nagyon aktívan tevékenykedő szakmai közösség.
Kisebb területi lehatárolással több kis szervezet is aktívan működik a Balaton-felvidéken.
Jelenleg a hagyományosan hálózatosodásnak nevezhető folyamat a turisztikai és védjegy rendszer területén van. A többi területen inkább kapcsolati hálóról lehet beszélni.
Az Egyesület a stratégiában megfogalmazottakat a specifikus célok mentén integrálódó szakmai szervezetekkel tudja hatékonyan megvalósítani. (A közösséget tekintve ezt a folyamatot átmenetként tekintjük a Lukesch féle 2. 3. szervezeti modell között, ami a LEADER vidékfejlesztésben jellemző.
Ezt az átszervezést úgy lehet elképzelni, hogy a specifikus célok mentén civil szervezetek önállóan működő tevékenységi területeket vállalnak magukra, ugyanakkor szerves részei az Éltető Balaton-felvidék Hálózatnak, aktívan segítve a HFS megvalósítását.

A 2.4. „A fejlesztési szükségletek azonosítása” fejezetben bemutatott 4 fő fejlesztési tématerület célkitűzéseinek megvalósításánál nagy jelentősége van, hogy azok egymásra hatása a lehető legnagyobb mértékű legyen.
A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyes és az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatának fejlesztése tématerületeken már jelenleg is több mint 90 vállalkozóval dolgozik együtt a közösség, amelyek száma folyamatosan növekszik. A térségben élők aktivitását és az ifjúság megtartását ez a vállalkozói hálózat jelentősen segítheti a következő években, mert ezekben a fejlesztési témákban foglalkoztatóként, mentorként és szakmai konzultációkon is lehet, sőt kell számítani az együttműködésükre.
A stratégia innovatív elemei az egyedi projektmegvalósításoknál is leginkább az integrációban rejlenek. Az elmúlt években kialakult együttműködő partneri kört tématerületenként lehet csoportosítani és érdeklődési körtől függően bevonhatóak a témák alá tartozó különböző projektekbe. A stratégiához tartozó összes cél alá tartozó programrész marketing intézkedései is integráltan jelennek meg – különösen a kommunikáció terén - ami a korábbinál jelentősebben segíti a teljes tevékenységi terület népszerűsítését és hatékonyságának növelését.
A közösségi marketing területén az egyik legmeghatározóbb innováció az lesz, hogy a térségmarketing alapkövein a közös marketing akciók megvalósítására is lehetőség nyílik, az egységes hírportál, a sokoldalú, szezonális jellegű szolgáltatási csomagok kialakítása és egyéb közösségi kommunikációs eszközök alkalmazása által.
Egy-egy önálló pályázatot illetően az innovatív elemek az alábbiak szerint lesznek jellemzőek:

- vállalkozások munkafolyamatainak átszervezése
- a termelési szerkezet módosítása
- a termelés mennyiségi és minőségi fejlesztése
- szolgáltatási színvonal fejlesztése

- közös piacra jutás hatékonyságának fejlesztése
- versenyképesség erősödését segítő szakértői tanácsadások biztosítása.

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1 A stratégia jövőképe

2020-ra az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területén:

- a térséget, településcsoportokat átfogó együttműködések tovább erősödnek a minőségi helyi termékek és szolgáltatások, illetve a turisztikai kínálat fejlődése által,
- a térségi fejlődési folyamatokban a helyi lakosság és azon belül a fiatalok aktivitása, szerepe erősödik,
- a partnerek közötti és a térségen kívülre irányuló marketing, illetve kommunikáció hatékonysága nő.

7.2 A stratégia célhierarchiája

Jövőkép
2020-ra a térséget, településcsoportokat átfogó együttműködések tovább erősödnek, a fiatalok szerepe, aktivitása növekszik, a térségmarketing hatékonysága meghatározóbbá válik.

	Átfogó cél(ok)
1.	Gazdasági együttműködések erősödése a Balaton-felvidéki termékek, szolgáltatások népszerűsítése mentén
2.	Balaton-felvidéki közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősödése

Ssz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Minősítési rendszer felülvizsgálata	1 alkalom
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Minősítéssel rendelkező védjegyesek száma	120 fő
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Létrehozott munkahelyek száma	4 FTE[3]

[3] FTE (Full Time Equivalent, Teljes munkaidő egyenértékes) Akik nem egész éven át és nem teljes munkaidőben vannak foglalkoztatva, azok munkaidejét teljes munkaidő egyenértékesre át kell számítani. Átszámításnál a teljes munkaidőben foglalkoztatottak éves munkaóráinak számát kell alapul venni. A viszonyítás alapjaként a munkanapokat kell figyelembe venni.

1	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Védjegyes termelők beruházási projektjei által munkahelyek stabilizálása	20 fő
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Együttműködések száma a projektek megvalósulása alatt	150 db
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Védjegyes termékeket értékesítő helyek száma a beruházási pályázatok által	4 db
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	Minősítések száma (új és felülvizsgálati)	80 db
1.	A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével	„saját márkás” termékek száma	4 db
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Éltető hálózati turisztikai kínálatban szereplő szervezetek száma	80 szervezet
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Létrehozott munkahelyek száma	1 FTE
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Beruházási projektek által munkahelyek stabilizálása	20 db
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Együttműködések száma a projektek megvalósulása alatt	50 db
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Turisztikai ajánlók, ajánlások	72 db
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Új vagy újragondolt túraútvonalak	20 db
2.	Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangolásának erősödése	Túraútvonalak fejlesztése	20 db
3.	Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése	Kialakított, felújított ifjúsági jellegű közösségi tér	5 db
3.	Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése	A fiatalok helyi foglalkoztatásának növelését segítő vállalkozói inkubátorhálózatba bevont fiatalok száma	20 fő
3.	Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése	Lebonyolított ifjúsági rendezvény/műhelymunka/látóút résztvevőinek száma	250 fő

4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Kialakított, felújított ifjúsági, közösségi-, vidékfejlesztési bázis	5 db
4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Kialakított, felújított közösségi tér száma	12 db
4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Létrehozott munkahelyek száma	1 FTE EFOP 2 FTE
4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Megtartott, stabilizált munkahelyek száma	8 FTE EFOP 4 FTE
4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Együttműködések száma a projektek megvalósítása alatt	100 db EFOP 100
4.	Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén	Szakmai programokba bevont kedvezményezett célcsoportba tartozók száma	EFOP 100
	Átfogóan az összes specifikus célt érintően	rendezvények, műhelymunka, látóút promóciók száma	200 db EFOP 50
	Átfogóan az összes specifikus célt érintően	Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciók, lehetőségek száma	200 db
	Átfogóan az összes specifikus célt érintően	Szervezetek, vállalkozások, természetes személyek által igénybevett tanácsadás, szakértői konzultációk, mentori találkozók óraszáma	150 óra EFOP 200

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá[4]			
		1.	2.	3.	4.
1.	Együttműködésekkel kiegészülő termelés-, szolgáltatás-, illetve kínálatfejlesztési, -bővítési fejlesztések, tevékenységek támogatása 1.1. A térséget lefedő A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztése 1.2. Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatában, illetve az Éltető Balaton-felvidéki túraútvonal rendszerben lévő épített és természeti látnivalók, illetve az útvonalak részét képező szolgáltatók, termelők tevékenységének fejlesztése	x	x		
2.	Társadalmi aktivitást és helyi identitást erősítő közösségi terek, ifjúsági- közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, infrastrukturális hátterének bővítése				x
3.	Együttműködésekre alapozó mikrotérségi jellegű szakmai kapacitás, informatikai háttér és közösségi marketing tevékenységek támogatása 3.1. Szakmai kapacitás és informatikai háttér kialakítása (a védjegy rendszer, a turisztikai kínálat, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén) érdekében	x	x	x	x

[4] Egy intézkedés több célhoz is hozzájárulhat. Jelölje X-szel!

	3.2. Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítése				
4.	Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása				x
5.	Partnerség a változásért - Az egymást segítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése Teljes fejlesztési forrás: EFOP 1,7 intézkedés – kb. 100 millió Ft				x

Átfogó céljainkban (Gazdasági együttműködések erősödése a Balaton-felvidéki termékek, szolgáltatások népszerűsítése mentén; Balaton-felvidéki közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősödése) kijelöltük a 2 fő irányvonalat: a gazdaság és a közösség párhuzamos, egymásra is kiható erősítését. Jelentős döntés volt, hogy a forrás alacsony összege miatt szűkítsük a támogatható gazdaságfejlesztési területeket, ugyanakkor erősítsük a térség humán kapacitását, amely az (akár a gazdasági, akár a közösségi célú fejlesztéseknél) együttműködést igénylő programok elengedhetetlen feltétele. A döntést megalapozták az elmúlt 7 év tapasztalatai, amelyek egyértelműen bizonyították, hogy a legnagyobb hozadéka az együttműködésen alapuló, a teljes térségre kiható programoknak van. Ezért a fejlesztéseket is a nagy, együttműködést igénylő programok mentén kívánjuk támogatni, amint ezt a specifikus célok is mutatják:

- „A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével." Ez a célkitűzés a védjegyrendszer eddigi sikerére, a belső (gazdasági és közösségi) kapcsolatokra való kimagaslóan pozitív hatására épít, valamint arra, hogy azt a hiányt igyekszik megszüntetni, hogy még sokan nem ismerik, nem tudják, mit nyújthat számukra a védjegy rendszer által elvárt partnerség, a közös kommunikáció. A továbblépés ezen a területen, a termelők, szolgáltatók minőségi és mennyiségi termékekre, szolgáltatásokra való törekvése a teljes térség ismertségét, elismertségét, egyúttal gazdasági fejlődését elősegíti. Hozzájárul a társadalmi felelősségvállalás erősödéséhez.
- Az „Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősödése" specifikus cél a kiemelkedően jó turisztikai adottságunkon, és a már kialakított Balaton-felvidéki turisztikai kínálaton alapul. Segíti a kihasználatlan erőforrások bevonását, a minőségi eltérések csökkentését, a kistelepülési szolgáltatások javulását, a partnerségek, együttgondolkodás erősödését, a környezettudatos gondolkodás erősödését.
- A „Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése" specifikus cél szükségesét az előző időszakban megvalósított ifjúsági projektek (pl. Pannon Ifjúsági Értékőr Hálózat; KÖSZI-bázis) által elért eredmények, az eddig már bevont fiatalok identitástudatának, társadalmi szerepvállalásának erősödése indokolja, valamint az, hogy a városok, a városi munkahelyek és bérek vonzó hatása ellenére a fiatalokat meg tudjuk tartani vidéken, megtalálják jövőképüket.
- Az „Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén" specifikus cél mentén a közösségi színterek hiányosságit kívánjuk megszűntetni, hogy a térségben lévő humán kapacitások infrastrukturális háttere biztosított legyen, az egyes területeken hiányzó humán kapacitást szükséges erősíteni térségünkre kiható programok megvalósulása révén, és a kis helyi közösségeket erősítő, és egyúttal szemléletformáló rendezvények megvalósulását.

8. Cselekvési terv

8.1 Az intézkedések leírása

8.1.1. Együttműködésekkel kiegészülő termelés-, szolgáltatás-, illetve kínálatfejlesztési, -bővítési fejlesztések. tevékenységek támogatása

Az intézkedés alapvetően elsődlegesen az olyan jövedelemtermelő tevékenységek fejlesztését célozza, amelyek azt segítik elő, hogy a térségben a gazdaság fejlődése egyre erőteljesebben a helyi erőforrásokon alapuljon. Ennek keretében fontos a mennyiségi termelés növelésével egy időben a minőséget tovább erősíteni és a termelői, szolgáltatói szféra résztvevőit folyamatosan növekvő hatékonyságú együttműködésekre ösztönözni. Az intézkedés a korábbi évekre alapulóan ösztönzi az együttműködések további erősítését az egyéni fejlesztések mellett. Turisztikai területen speciális a szolgáltatási lehetőségek köre, hiszen számtalan olyan értéke van a térségnek, amely látnivalóként, élményként eleme a kínálatnak, de fejlesztése közvetlen jövedelmet nem jelent a gazdaság szereplői számára. Az intézkedés keretében arra is hangsúlyt helyez a vidékfejlesztési egyesület, hogy a termékek, szolgáltatások minél nagyobb arányban jelenjenek meg a balatoni, Balaton-felvidéki turisztikai kínálatban. Ez utóbbi törekvés nem csupán a nyári, hanem az őszi, téli, tavaszi turisztikai szezonra is vonatkozik.

Az intézkedés keretében két alintézkedést tervez az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület. A stratégia kötelező tartalmi kibontása ezek mentén valósul meg.

8.1.1.1. A térséget lefedő Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztése - alintézkedés

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés „A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével” specifikus célhoz való illeszkedése a legjelentősebb. Ezen felül mind a három másik specifikus célhoz is illeszkedik az intézkedés, mert akik a 3 jelenlegi szakma specifikus védjegyes csoportba beletartoznak, azok egyben az Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat szereplői is (fordítva azonban ez nem így van, azaz védjegyessé nem minden Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálatot nyújtó szervezet válik). A társadalmi felelősségvállalás ugyanakkor egyre erősebb a védjegyesek között – amelyet a szabályzati rendszer is ösztönöz -, ezért tevékenységükkel mind a fiatalok megtartását segítő lépéseknél, mind a társadalmi aktivitás erősítését illetően hozzájárulnak a HFS céljainak megvalósításához.

Indoklás, alátámasztás

A nemzeti/nemzetközi rendszeraudit során megállapításra került, hogy a teljes védjegy program, együttműködési jellegénél, közösségi marketing lehetőségeinél fogva kiemelten alkalmas a helyi

termékek és szolgáltatások népszerűsítésére, értékesítésére, a minőségi és erre alapuló mennyiségi termelés növelésére.
A védjegyes termékek, szolgáltatások színvonalának erősödéséhez szükséges a termelők, feldolgozók, szolgáltatók fejlesztéseinek támogatás.
A védjegyesek számának bővítése, a piaci lehetőségek bővítésével párhuzamosan lehetőséget biztosít a térségi termelés növelésére, további munkahelyek teremtésére is.
Az Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszerrel kapcsolatban kialakuló együttműködés jellemzően elősegíti a gazdasági és közösségi területen is a társadalmi aktivitás erősítését.

A támogatható tevékenység területek meghatározása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat a térséget lefedő Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztését támogatja.

Beruházási és nem beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak, továbbá lehetőség nyílik az azonos típusú kisléptékű fejlesztések közös pályázat alatti megvalósítására.

Támogatott tevékenységek:

- Éltető Balaton-felvidék védjegyes tevékenység végzéséhez szükséges infrastrukturális és technológiai háttér megteremtése, fejlesztése (épületek, építmények építése, külső és belső rekonstrukciója, energetikai fejlesztése, eszközök beszerzése)
- Éltető Balaton-felvidék védjegyes termékeket értékesítő helyek számának bővítése, meglévők fejlesztése
- Védjegyes termék, szolgáltatáshoz kapcsolódó marketing tevékenység
- Egyéni és közös termékfejlesztésben való részvétel
- Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy minősítés, felülvizsgálat
- A tevékenység fejlesztését szolgáló szakértő igénybevétele
- A szakterületnek megfelelő kisebb programok, rendezvények, tanulmányutak szervezése, lebonyolítása
- Projektelőkészítés
- Projektmenedzsment
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A Vidékfejlesztési Program és az összes Operatív Program a helyi termékek és szolgáltatások területi jellegű fejlesztése, népszerűsítése terén elkülönítetten, gazdasági ágazatok és szférák mentén határolja le a különböző vállalkozási területeket. A GINOP-ból mezőgazdasági vállalkozás nem részesülhet, míg a VP-ben leginkább különböző termékpályák mentén, vagy épp a nem mezőgazdasági termelés irányába ösztönzik az intézkedések a vállalkozókat. A szférák közötti együttműködéseket pedig a pályázók körének leszűkítésével gyakorlatilag egy intézkedés sem teszi lehetővé.
A leírt intézkedés egy rendszerhez való csatlakozást, az abban való megerősödést teszi lehetővé a pályázónak vállalkozási tevékenységtől, mezőgazdasági, turisztikai, kézműves- és kisipari, illetve kulturális jellegétől, továbbá szektoriális (civil, önkormányzat, vállalkozó) hovatartozásától függetlenül. Ebben az intézkedésben ezáltal megvalósítható, hogy a rendszerben résztvevők, a partnerek egymással

együttműködve, egymást erősítve tudnak fejlődni, és részt venni a piaci kínálat különböző területein. Az intézkedés jellegét tekintve nagyon hasonlít a VP-ben alkalmazott 2 db tematikus alprogramhoz, amely a rövid ellátási láncos csoportok kialakulását, valamint a fiatal gazdálkodók elindulását segíti. Azzal a különbséggel, hogy az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tematikus alprogramja ez esetben maga a védjegy rendszer erősödése, mint specifikus cél.
Az intézkedés ugyanakkor kiegészíti a Vidékfejlesztési Program 6.3.1., 6.2.1., 6.4.1., 16.3.1., 16.9.1., 7.2.1., 7.4.1.,4.2.1, 4.2.2., 9.1.1., és 3.1.1.–es intézkedéseit.
A védjegyrendszer jelenleg még nem országos kiterjesztésű. Ahhoz, hogy a 3.1.1-es intézkedésben meghatározott feltételeknek megfeleljen, még ki kell építeni a monitoring rendszert.
A kisebb csoportosulásokat és az egyedi fejlesztéseket támogató programok projekttulajdonosai mind-mind egyénileg határozzák meg együttműködéseik témáját, míg ebben az intézkedésben konkrétan meghatározott és kiépített rendszer mentén kell együttműködniük.
A védjegy rendszer egyszerre biztosíthat minőséget, közösséget, felelős termelést és feldolgozást, és folyamatosan fejlődő értékesítési kapacitást, közösségi marketing lehetőséget szabályozott, szervezett keretek között. Ezt egy másik intézkedés sem teszi lehetővé ilyen integrált módon az OP-kban.

8.1.1.2. Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatában, illetve az Éltető Balaton-felvidéki túraútvonal rendszerben lévő épített és természeti látnivalók, illetve az útvonalak részét képező szolgáltatók, termelők tevékenységének fejlesztése - alintézkedés

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés leginkább az „Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősödése" specifikus célhoz illeszkedik. Ezen felül mind a három másik specifikus célhoz való illeszkedés is jelentős, mert akik a turisztikai kínálati területen működnek, többen Éltető Balaton-felvidék védjegyes termelők, vállalkozók, szolgáltatók is. A társadalmi felelősségvállalás ugyanakkor egyre erősebb az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálati rendszeréhez tartozó szervezetek között is – amelyet a szabályzati rendszer is ösztönöz -, ezért tevékenységükkel mind a fiatalok megtartását segítő lépéseknél, mind a társadalmi aktivitás erősítésénél hozzájárulnak a HFS céljainak megvalósításához.

Indoklás, alátámasztás

A helyzetfeltárásban bemutatott adatok alapján a turizmus egyik meghatározó gazdasági ága a térségnek. A tervezési területen ugyanakkor nagyon jelentős eltérések vannak nem csupán a turisztikai adottságok, szálláshelyek száma, aránya, de a szolgáltatások minősége, a szolgáltatók kínálatának megjelenítése területén is.

A támogatható tevékenység területek meghatározása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat az olyan turisztikai értékek, termelési, szolgáltatási tevékenységek, vállalkozások fejlesztését támogatja, amelyek

- benne vannak a www.balatonfelvidekitura.hu honlapon található, települési túraútvonalak értékei között, vagy a fejlesztés azt a célt szolgálja, hogy ide bekerüljenek

- jellemzik a Balaton-felvidék településeinek egyedi értékeit.

Beruházási és nem beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak, továbbá lehetőség nyílik az azonos típusú kisléptékű fejlesztések közös pályázat alatti megvalósítására.
Az intézkedés lehetőséget biztosít az egyszerűsített költség elszámolásra is.

Támogatott tevékenységek:

- az Éltető Balaton-felvidéki, együttműködésen alapuló turisztikai kínálat részét képező értékek, tevékenységek, a termelés és szolgáltatás végzéséhez szükséges infrastrukturális és technológiai háttér megteremtése (épületek, építmények építése, külső és belső rekonstrukciója, energetikai fejlesztése, eszközök beszerzése),
- a fent nevezett Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálatban és az ezen alapuló turisztikai ajánlókban való részvételhez szükséges fejlesztések
- a www.balatonfelvidekitura.hu honlapon megtalálható, a turisztikai kínálat részét képező túraútvonalak rendbetételéhez, fejlesztéséhez és a kínálat részét képező (vagy bekerülést célzó) értékek építményeinek, környezetének rendbetételéhez szükséges tevékenységek
- a termékek, szolgáltatások, értékek turisztikai piacra jutását segítő marketing eszközök használata - csak az Éltető Balaton-felvidéki turisztikai rendszerhez illeszkedő, közös marketing akcióban való részvétel támogatható,
- egyéni és közös termékfejlesztésben való részvételhez szükséges tevékenységek
- a tevékenység végzéséhez, fejlesztéséhez szükséges szakértői szolgáltatások igénybevétele
- szakterületnek megfelelő kisebb programok, rendezvények, tanulmányutak szervezése, lebonyolítása
- Projektelőkészítés
- Projektmenedzsment
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A nemzeti, ágazati fejlesztési programokban az szerepel, hogy a 2014-20-as EU-s pályázati időszakban a KKV-k egyedi akcióinál hatékonyabb, professzionálisan felépített, összehangolt, nemzeti turisztikai marketing tevékenységre építi a fejlesztések nagy részét az ágazati szakmai vezetés. Ezzel párhuzamosan a nemzeti jelentőségű, nagy húzóerővel rendelkező természeti és épített örökségi értékek, illetve aktív és gyógy-, wellness turisztikai értékek mentén valósulhat meg a magyarországi turizmus fejlesztése. Ezzel összhangban nemzetileg a termék alapú kommunikáció fog erősödni (pl. várak, kastélyok, aktív turizmus, egészségturizmus, bejárható Magyarország).
A GINOP, illetve TOP a nagyobb országos jelentőségű turisztikai értékekre való rákapcsolódást segíti. Jelen intézkedéssel a Balatoni és a Közép-dunántúli turisztikai régión belül, a Balaton-felvidéki területen a helyi értékek mentén erősítjük a turisztikai kínálat fejlődését és segítjük a rácsatlakozást a régiós és országos lehetőségekre.

Az intézkedés ugyanakkor kiegészíti a Vidékfejlesztési Program 6.3.1., 6.2.1., 6.4.1., 16.3.1., 16.9.1., 7.2.1., 7.4.1.,4.2.1, 4.2.2., 9.1.1., és 3.1.1. - es intézkedéseit.

A 8.1.1. intézkedés kettő alintézkedéséhez kapcsolódóan a jogosultak köre

Pályázatot nyújthat be minden, az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen

- működő önkormányzat, és önkormányzati szerv
- civil szervezet, egyházi szervezet,
- mikrovállalkozás (beleértve az őstermelőt, kistermelőt is),
- szövetkezet, szociális szövetkezet.

A 8.1.1. intézkedés kettő alintézkedéséhez kapcsolódóan a kiválasztási kritériumok, alapelvek

Jogosultsági kritériumok:

- a támogatási kérelmet benyújtó a pályázat benyújtásának évében (január 1-jén) már székhellyel, telephellyel, természetes személy esetén lakóhellyel rendelkezik az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen
- a támogatási kérelmet benyújtó résztvevője az Éltető Balaton-felvidéki együttműködésnek,
- a támogatási kérelmet benyújtó rendelkezik a támogatási kérelem benyújtásakor a 2007.évi XVII. törvény 28.§-a szerint ügyfélazonosítóval.
- a támogatás dokumentáció releváns részeinek kitöltöttsége
- a 8.1.1.1. alintézkedés esetében már meglévő minősítéssel rendelkezik, vagy hivatalosan jelezte igényét a minősítésre (információk „A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék" védjegyről: http://eltetovedjegy.hu/videk-minosege-vedjegyrol/), és ezáltal megfelel, vagy meg fog felelni a szabályzatokban megfogalmazott társadalmi, környezeti, gazdasági és szakmai felelősségvállalási kritériumoknak.
- a 8.1.1.2. alintézkedés esetében már része, vagy a fejlesztés révén részévé kíván válni a www.balatonfelvidekitura.hu oldalon található túraútvonal rendszernek az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület közvetlen működési területén, és ez által megfelel/vagy meg fog felelni a Balaton-felvidéki turisztikai kínálat környezeti fenntarthatóságot célzó kritériumainak.

Kötelezettségvállalások:

- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában részt vesz legalább egy, a HFS megvalósítása keretében szervezett rendezvényen, műhelymunkán, látóúton vagy promóción, amely a Balaton-felvidéki együttműködéseket erősíti, A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyet, vagy a turisztikai kínálatot népszerűsíti.
- Abban az esetben, ha a támogatási kérelmet benyújtó étkezési jellegű vendéglátási vagy kereskedelmi tevékenységet végez, kell lennie a kínálatában A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyes terméknek.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakban legalább kettő alkalommal részt vesz a HFS keretében megvalósításra kerülő szakmai tanácsadáson, szakértői konzultáción, mentori találkozón, amelyről a www.eltetobalatonfelvidek.hu oldalon tájékozódhat.
- A támogatási kérelmet benyújtó a projekt során együttműködik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyes tagokkal a következő területek legalább egyikében: marketing, kereskedelem, szolgáltatás, beszerzés, humán erőforrás fejlesztés, termékfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés, közös ajánlatok kialakítása, térségi túraútvonalak népszerűsítése (www.balatonfelvidekitura.hu).
- A támogatási kérelmet benyújtónak kell, hogy legyen valamilyen jellegű kapcsolódása Balaton-felvidéki ifjúsági szervezethez, amely segíti fiatalok megtartását, letelepedésük ösztönzését a Balaton-felvidéken.

- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában legalább 2 alkalommal részt vesz a Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciókban a HFS megvalósítása keretében, amely lehetőségekről a támogatási kérelmek megvalósítási időszakában a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon tájékozódhat.
- Amennyiben a kedvezményezett marketing eszközök használatát, illetve marketing jellegű tevékenységet tervez a projektben, úgy annak összhangban kell lennie a HFS - Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítését tartalmazó intézkedésben leírtakkal.
- Amennyiben a kedvezményezett a projektje keretében print kiadványt készít, úgy abban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület és a Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy logót szerepeltetnie kell.
- A támogatási kérelmet benyújtónak új tevékenység kialakítása, bevezetése esetén a záró kifizetési kérelem benyújtásáig rendelkeznie kell az új tevékenység végzésére feljogosító engedélyekkel, ez a támogatási kérelem benyújtásánál még nem feltétel.

A 8.1.1.1. alintézkedés keretében támogatott projektek esetében:

- A kedvezményezett rendelkezik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjeggyel, vagy szándéknyilatkozatot nyújt be arról, hogy a tervezett projekt során ezt megszerzi.
- Abban az esetben, ha a kedvezményezett nem rendelkezik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjeggyel, akkor a támogatási kérelem benyújtását megelőzően tanácsadáson kell részt vennie, amely keretében igazolás beszerzése szükséges arról, hogy a védjegynek való megfelelésre a projekt megvalósítása során alkalmassá válhat.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási és fenntartási időszakában részt vesz a minősítési felülvizsgálatban.

A 8.1.1.2. alintézkedés keretében támogatott projektek esetében:

- A támogatást igénylő már része, vagy a fejlesztés révén részévé kíván válni a www.balatonfelvidekitura.hu oldalon található túraútvonal rendszernek az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HACS közvetlen működési területén.
- A kedvezményezett vállalja, hogy a projekt megvalósítási ideje alatt adatot nyújt különböző, a HFS - Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítését tartalmazó intézkedés keretében megvalósuló projektekhez a közösségi marketing tevékenységek hatékonysága érdekében.
- Abban az esetben, ha a kedvezményezett szálláshely kiadással foglalkozik, vállalja, hogy kínálatába megjeleníti/beilleszti a balatonfelvidekitura.hu oldalon található túraútvonalakat, és a turisztikai szolgáltatók közül legalább 3 vállalkozót.

Kiválasztási kritériumok:

- a projekt munkahelyteremtő, vagy megtartó/stabilizáló hatással rendelkezik;
- a projekt költségeinek minimum 20 %-a helyi vállalkozó bevonásával hasznosul Veszprémi Járás, Ajkai Járás, Tapolcai Járás, Sümegi Járás, Balatonfüredi Járás);
- együttműködések száma a projektben;
- hozzájárulás a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítéséhez
- környezetvédelmi, fenntarthatósági szempontok érvényesítése
- esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése
- közösségi hasznú termékek és ajánlások kialakítása
- közösségi szerepvállalás szakmai területen
- együttműködésekben való részvétel stratégiához illeszkedően

- együttműködésen alapuló közösségi média használata
- a költségvetés megalapozottsága.

Tervezett forrás

Allokált forrás nagysága	**281 millió, Ft**	
Támogatás aránya	vállalkozások	50%, 60%
	civil, egyházi, önkormányzati fejlesztések	75%, 85%
Vissza nem térítendő támogatás összege		minimum 200 000,- Ft maximum 5 000 000,-Ft
Támogatási konstrukció költség-elszámolási módja	Hagyományos költségelszámolás Lehetőség konzorciumra – ez esetben +10%-os támogatásintenzitás	

A megvalósítás tervezett időintervalluma

Az intézkedés megvalósításának ütemezése: 2018.I. félév – 2019.II.félév

Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor célértéke	Indikátor forrása
Támogatott projektek száma	70	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma	70	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
A szektoriális hovatartozás jelen intézkedésnél nem releváns, így az adatok tájékoztató jellegűek		
Támogatott kedvezményezettek száma vállalkozás, szövetkezet	50	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma önkormányzat	15	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma civil, egyházi	5	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

8.1.2. Társadalmi aktivitást és helyi identitást segítő közösségi terek, ifjúsági-közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, infrastrukturális hátterének bővítése (fiatalok segítése, vidékfejlesztés, közösségfejlesztés, védjegyrendszer és Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztése területén.)

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés elsődlegesen az „Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén" specifikus cél megvalósítását segíti, de szorosan kapcsolódik a másik 3 speciális célhoz is, mivel a megfelelő kapacitással és infrastrukturális

háttérrel rendelkező fejlesztési bázisok és közösségi terek létrehozása egyaránt segíti a gazdasági jellegű hálózatok koordinálását, fejlesztését, valamint a társadalmi aktivitás növelését is.

Indoklás, alátámasztás

A helyzetfeltárásból világosan látszik, hogy a térségben több, ezen a területen komoly eredményeket felmutató szervezet működik, amelyek kisebb fejlesztésekkel alkalmassá tehetők arra, hogy bázispontokként kisebb- vagy nagyobb, akár az egész térséget felölelően is mentori, szakértői tevékenységgel segítsék a térségi kezdeményezéseket.

Az intézkedés célja, hogy a meglévő erősségekre (meglévő jó együttműködések, példa értékű projektek, széleskörű kapcsolatrendszer, meglévő humán kapacitás, stb.) támaszkodva, ezeket kihasználva választ adjunk a felmerült szükségletekre (területi különbségek csökkentése, fiatalok jövőképének megteremtése, helyi fejlesztési kapacitás növelése, hazai és nemzetközi tapasztalatok adaptálása, stb.) a létrehozott közösségi terekkel, ifjúsági- közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakításával.

A kialakított közösségi terek és bázisok biztos pontot jelenthetnek a gazdasági és társadalmi együttműködések erősítésében, a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítésében, a helyi közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősítésében egyaránt.

A támogatható tevékenységi területek meghatározása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat közösségi terek, ifjúsági-, közösségi és vidékfejlesztési bázispontok kialakítását, fejlesztését támogatja, a társadalmi aktivitás és helyi identitás, az Éltető Balaton-felvidék védjegy, a turisztikai kínálat erősítése, az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése érdekében.

Beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak.

Támogatott tevékenységek:

- ifjúsági-, közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakításához, erősödéséhez szükséges fejlesztések, beruházások megvalósítása (pl. épületek, építmények építése, külső és belső felújítása, energetikai fejlesztése, eszközök beszerzése),
- társadalmi aktivitást, helyi identitást erősítő közösségi terek kialakításához, erősödéséhez szükséges fejlesztések, beruházások megvalósítása (épületek belső felújítása, bútorzat, gépek, eszközök; kültéri közösségi terek kialakítása, építmény, kisléptékű infrastruktúra, kültéri bútorzat, eszközök beszerzése).
- Projektelőkészítés
- Projektmenedzsment
- Rendezvényszervezés
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Az Operatív Programok közül egyedül a Vidékfejlesztési Program keretein belül van lehetőség közösségi terek, szolgáltatói központok kialakítására a 7.4.1. (Alapvető szolgáltatások fejlesztése) intézkedés keretében, amelynek részleteit még nem ismerjük, viszont az egyértelműen látszik, hogy ezen intézkedés kifejezetten az 1000 fő alatti települések esetében sem speciálisan az ifjúsági-,

közösségi- és vidékfejlesztési bázisok kialakítását, ezek megfelelő műszaki és technikai kapacitásfejlesztését célozza, illetve a kültéri közösségi terek létrehozására, fejlesztésére nem nyújt lehetőséget.
Az intézkedés által az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület területén kialakítandó fejlesztési bázisok szerves részeivé válnak a HFS-ben meghatározott speciális célok és tematikus alprogramok megvalósításának és egy-egy központi tématerületet kiemelten kezelve professzionálisan felépített és összehangolt fejlesztések segítésére lesznek alkalmasak a Vidék Minősége Védjegy, a turisztikai kínálat fejlesztése, az ifjúság megtartása terén, illetve kültéri közösségi terek kialakítása révén erősítik a társadalmi aktivitást, a helyi identitás erősítése terén.
Mindezek kisebb volumenű, projektenként maximum 3 millió Ft-os támogatási összeggel valósulhatnak meg, ami szintén lehatárolást jelent a VP 7.4.1. intézkedésben meghatározott 30 millió Ft-os nagyságrendjétől.
Az intézkedés keretében létrehozott fejlesztési bázisok és közösségi terek kiegészítik az EFOP *1.2.2.*(Ifjúsági Programok Támogatása), *3.1.5. (Tehetségek Magyarországa), 3.3.1. (Tanoda programok támogatása)*, 1.7. (Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése) intézkedésit, valamint a Vidékfejlesztési Program 7.2.1. (*Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése a vidéki térségekben) és 7.4.1.(Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségeken) intézkedéseit.*

A jogosultak köre

Pályázatot nyújthat be minden, az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen

- működő önkormányzat, és önkormányzati szerv
- civil és non-profit szervezet, egyházi szervezet.

Kiválasztási kritériumok, alapelvek

Jogosultsági kritériumok:

- a támogatási kérelmet benyújtó a pályázat benyújtásának évében (január 1-jén) már székhellyel, telephellyel, természetes személy esetén lakóhellyel rendelkezik az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen
- a támogatási kérelmet benyújtó résztvevője az Éltető Balaton-felvidéki együttműködésnek,
- a támogatási kérelmet benyújtó rendelkezik a támogatási kérelem benyújtásakor a 2007.évi XVII. törvény 28.§-a szerint ügyfélazonosítóval.
- a támogatási dokumentáció releváns részeinek kitöltöttsége

Kötelezettségvállalások:

- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában részt vesz legalább egy, a HFS megvalósítása keretében szervezett rendezvényen, műhelymunkán, látóúton, amely a Balaton-felvidéki együttműködéseket erősíti, A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyet, vagy a turisztikai kínálatot népszerűsíti.
- Abban az esetben, ha a támogatási kérelmet benyújtó étkezési jellegű vendéglátási vagy kereskedelmi tevékenységet végez, kell lennie a kínálatában A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyes terméknek.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakban legalább kettő alkalommal részt vesz a HFS keretében megvalósításra kerülő szakmai tanácsadáson, szakértői konzultáción, mentori találkozón, amelyről a www.eltetobalatonfelvidek.hu oldalon tájékozódhat.

- A támogatási kérelmet benyújtó a projekt során együttműködik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyes tagokkal a következő területek legalább egyikében: marketing, kereskedelem, szolgáltatás, beszerzés, humán erőforrás fejlesztés, termékfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés, közös ajánlatok kialakítása, térségi túraútvonalak népszerűsítése (www.balatonfelvidekitura.hu).
- A támogatási kérelmet benyújtónak kell, hogy legyen valamilyen jellegű kapcsolódása Balaton-felvidéki ifjúsági szervezethez, amely segíti fiatalok megtartását, letelepedésük ösztönzését a Balaton-felvidéken (ezeknek a szervezeteknek a listája a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon található meg).
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában legalább 2 alkalommal részt vesz a Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciókban a HFS megvalósítása keretében, amely lehetőségekről a támogatási kérelmek megvalósítási időszakában a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon tájékozódhat.
- Amennyiben a kedvezményezett marketing eszközök használatát, illetve marketing jellegű tevékenységet tervez a projektben, úgy annak összhangban kell lennie a HFS - Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítését tartalmazó intézkedésben leírtakkal.
- Amennyiben a kedvezményezett a projektje keretében print kiadványt készít, úgy abban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület és a Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy logót szerepeltetnie kell.
- A támogatási kérelmet benyújtó az intézkedés céljával összhangban legalább 2 szakirányú referenciát fel tud mutatni a közösségi tevékenysége végzéséről, több településre szóló kihatásáról.
- A támogatási kérelmet benyújtó a felhívás céljaival összhangban legalább 2 szakirányú partnerséget fel tud mutatni a térségben működő civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, egyházi szervezetekkel.
  (Utóbbi kettő átfedésben lehet egymással.)

Kiválasztási kritériumok:

- a projekt munkahelyteremtő, vagy megtartó/stabilizáló hatással rendelkezik;
- a projekt költségeinek minimum 20 %-a helyi vállalkozó bevonásával hasznosul Veszprémi Járás, Ajkai Járás, Tapolcai Járás, Sümegi Járás, Balatonfüredi Járás);
- együttműködések száma a projektben;
- hozzájárulás a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítéséhez
- környezetvédelmi, fenntarthatósági szempontok érvényesítése
- esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése
- 30 év alatti fiatalok szabadidős tevékenységei eltöltésének segítése
- energiatudatosság erősítése
- a projekt tevékenységeivel érintett települések száma
- a projekt közösségi többlet értéke
- együttműködésen alapuló közösségi média használata
- a költségvetés megalapozottsága.

Tervezett forrás

Allokált forrás nagysága	**70 millió Ft.**	
Támogatás aránya	civil, non-profit, egyházi, önkormányzati fejlesztések	90%
Vissza nem térítendő támogatás összege		minimum 200 000, - Ft maximum 3 000 000,-Ft
Támogatási konstrukció költség-elszámolási módja	Hagyományos költségelszámolás Lehetőség konzorciumra – ez esetben +10%-os támogatásintenzitás	

A megvalósítás tervezett időintervalluma

Az intézkedés megvalósításának ütemezése: 2018.I. félév – 2019.II.félév

Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor célértéke	Indikátor forrása
Támogatott projektek száma	24	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma	24	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
A szektoriális hovatartozás jelen intézkedésnél nem releváns, így az adatok tájékoztató jellegűek		
Támogatott kedvezményezettek száma önkormányzat	12	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma civil, egyházi	12	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

8.1.3. Együttműködésre alapozó mikrotérségi jellegű szakmai kapacitás, informatikai háttér és közösségi marketing tevékenységek fejlesztése

Az intézkedés alapvetően az olyan, a HACS teljes működési területét lefedő vagy azt nagyban érintő szakmai kapacitás fejlődését, fejlesztését célozza, amelyek azt segítik elő, hogy a térségben a HFS specifikus céljai mentén kialakuljanak, megerősödjenek olyan közösségi jelleggel működő, civil szakmai szervezetek, amelyek képesek átfogóan egy, vagy több szakmai területre koncentrálni. Azok összehangolásában tevékenyen részt vállalnak és maguk is önálló stratégái, proaktív kezdeményezői az egyes fejlesztési irányoknak, specifikus céloknak.

Az intézkedéssel az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területének szakmai kapacitásbeli, szakértők által támogatott fejlesztési lehetőségeit kívánjuk erősíteni, amely nem közvetlenül a HFS megvalósításának menedzsmentjével foglalkozik (mint pl. maga a HACS munkaszervezete), hanem a speciális célkitűzéseknek megfelelően alkalmas a szakértői jellegű, szakmai kapacitásépítésre, a szakirányú együttműködések erősítésére.

Az intézkedés keretében két alintézkedést tervez megvalósítani az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület. A stratégia kötelező tartalmi kibontása ezek mentén valósul meg.

8.1.3.1. Szakmai kapacitás és informatikai háttér kialakítása a védjegy rendszer, a turisztikai kínálat, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén - alintézkedés

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés a „Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén” " specifikus cél megvalósítását segíti, kapcsolódik a "Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése", az „A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével, valamint az „Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősödése” speciális célokhoz is. Az erős és hatékony szakmai hálózatok létrejötte, erősítése egyaránt meghatározó a gazdasági jellegű hálózatok fejlődésében, a fiatalok megtartásában, valamint a társadalmi aktivitás és helyi identitás erősítésében.

Indoklás, alátámasztás

A SWOT-elemzésben és a helyzetfeltárásban is bemutatott erős humán kapacitás megtartására jelentős az igény térségünk minden szektora részéről. Sikereinket az előző időszak eredményes, hatékony forráslehívását is ennek köszönhetjük. Fontos tehát olyan projektek megvalósítása, olyan hálózatok kialakítása, melyek a helyi erőforrásokra építenek, erősítik az együttműködéseket, továbbfejlesztik az elindított folyamatokat, és képesek újabb források bevonására.

A támogatható tevékenységi területek meghatározása

Az intézkedés keretében elsődlegesen a nem építési beruházási, hanem magas szintű és mennyiségű szolgáltatások igénybevételére irányuló, a HFS specifikus céljai mentén kimondottan hálózatépítést szolgáló programok megvalósítására van lehetőség.

Elsődlegesen a nem beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak.

<u>*Támogatott tevékenységek:*</u>

- Szakmai kapacitás fejlesztése A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy mentén
    - A Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék Védjegyrendszer fejlesztéséhez szükséges tanácsadói bázis fejlesztése, szakmai szolgáltatások, tanácsadás biztosítása, hálózati részterület fejlesztése,
    - logisztikai, értékesítési lehetőségek bővítése, fejlesztése,
    - termékek és szolgáltatások fejlesztésének támogatása tanácsadói tevékenység védjegyesek általi igénybevételével.
- Szakmai kapacitás fejlesztése az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálata területén
    - Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálata informatikai hátterének (adatbázis, web, online és offline alkalmazások) továbbfejlesztése, bővítése,

    - meglévő (www.balatonfelvidekitura.hu) túraútvonalak fejlesztése (átfedések, összevonási, kapcsolódási lehetőségek feltárása, rákapcsolódások a zarándok, kerékpáros, országos útvonalakra, más tematikus témákra).
- Szakmai kapacitás fejlesztése ifjúsági területen
    - Ifjúsági együttműködési programok, rendezvények, műhelymunkák, látóutak, bemutatkozó kiállítások megvalósítása, mentori támogatás biztosítása,
    - a fiatalok helyi foglalkoztatásának növelését segítő inkubátorhálózat kialakítása, szakértői, mentori rendszer kiépítése szakmai szolgáltatások biztosítására, hálózatszervezésre.
- Szakmai kapacitásfejlesztés társadalmi felzárkózást, integrálódást célzó területen
    - különböző szakterületek (pl. vidékfejlesztés, fiatalok segítése, turisztika, élelmiszer előállítás, feldolgozás, építőipar) együttműködéseit erősítő szakmai hálózat megszervezése, erősítése
    - együttműködési programok, rendezvények, műhelymunkák, látóutak megvalósítása, mentori támogatás biztosítása
    - a helyi foglalkoztatás növelését segítő, különböző munkaterületeket népszerűsítő kisfilmek készítése.
- Kiegészítő jellegű tevékenységek a szakmai kapacitásfejlesztés különböző területein
    - Monitoring rendszer kiépítése, fejlesztése
    - Termék vagy szolgáltatási területen újabb védjegyes specifikus szabályzat elkészítése
    - Védjegyes minősítések elvégzése
    - Saját márkás termékek kialakítása
    - Új (akár) tematikus túraútvonalak kialakítása
    - Turisztikai útvonalak leírásainak, nyelvi mutációinak készítése
    - Együttműködéseket erősítő műhelymunkák szervezése, lebonyolítása
- Projektelőkészítés
- Projektmenedzsment
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

A társadalmi felzárkózás, integrálódás tématerülete az EFOP 1.7. intézkedés területi jellegű indítását megelőzően az egymást segítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése programhoz szükséges előkészítő szakmai hálózat megszervezését célozza. A pályázat kiírása a HFS készítésekor még bizonytalan, de a szakmai kapacitás ez irányú erősítésére a specifikus célok teljesíthetősége érdekében szükséges.

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A Vidékfejlesztési Program és az összes Operatív Program nagy kihívása a helyi termékek és szolgáltatások területi jellegű fejlesztése, népszerűsítése terén, hogy jellemzően ágazati jelleggel határolja le a különböző vállalkozási területeket.
A helyi szereplőknek kifejezetten a hálózatosodáson alapuló, tematikus helyi programok kapcsán egy rendszerhez való csatlakozását, az abban való megerősödését teszi lehetővé a tevékenységtől, mezőgazdasági, turisztikai, kézműves- és kisipari, illetve kulturális jellegétől, továbbá szektoriális hovatartozásától függetlenül.

Az intézkedés elősegíti, hogy területi jelleggel olyan szinergiát erősítsünk, amelyben a partnerek egymással együttműködve, egymást erősítve tudnak fejlődni, és részt venni a piaci kínálat különböző területein.
Más Operatív Programokban hasonló, kifejezetten a helyi tematikus programok szakmai támogatási kapacitásának kiépítését célzó konstrukciók nincsenek, a szférák közötti együttműködéseket pedig a pályázók körének leszűkítésével gyakorlatilag egy intézkedés sem teszi lehetővé.
Jelen intézkedés szorosan kapcsolódik az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület LEADER HACS helyi fejlesztési stratégiájában szereplő valamennyi intézkedéséhez és szervesen kiegészíti azokat.
Ugyancsak kiegészíti a Vidékfejlesztési Program 6.3.1, 6.2.1, 6.4.1., 16.3.1., 16.9.1., 7.2.1., 7.4.1.,4.2.1, 4.2.2., 9.1.1., és 3.1.1.–es intézkedéseit is.

8.1.3.2. Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítése - alintézkedés

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés legnagyobb arányban „Az Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősödése” specifikus cél megvalósítását segíti, mert míg a marketing mind a 4 cél eléréséhez nagymértékben hozzájárul, addig az értékesítés ösztönzésének, szervezésének ennél a specifikus célnál van a legnagyobb jelentősége.

Indoklás, alátámasztás

Az Egyesület a 2007-2013-as időszaki tevékenysége kommunikációs szempontú áttekintéséhez, kommunikációs szakértőt vett igénybe. A szakértő sok olyan hiányosságra rámutatott, ami alapján egyértelművé vált, hogy a kommunikáció hangsúlyosságának erősítésére a jelenleginél sokkal nagyobb hangsúlyt kell helyezni. Ellenkező esetben a fejlesztési stratégia megvalósítását célzó projektek eredményei a lehetőségekhez képest jóval kisebb mértékben hasznosulnak.

A támogatható tevékenység területek meghatározása

Az intézkedés az olyan komplex térségi marketing tevékenységet fejleszti, amely nem csupán egy településre vagy különböző településcsoportokra irányul, hanem a teljes közvetlen tervezési területre az alábbiak szerint:

Támogatott tevékenységek:

- Szakmai kapacitásfejlesztés az egész térséget átfogó marketingkommunikációs tevékenységek mentén
    - kommunikációs tartalmak rendszeres szervezése, elkészítése, megjelentetése a HFS témák mentén: Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy, Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálat, fiatalok megtartása, társadalmi aktivitás, helyi identitás hírek generálása, népszerűsítése
    - kommunikációs tanácsadás szervezése, lebonyolítása
    - webkommunikációs fejlesztések (web, blog)
- Szakmai kapacitás fejlesztése az értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek mentén

    - értékesítés ösztönzése ajánlók, ajánlások kialakításával, elkészítésével
    - értékesítés ösztönzésére irányuló marketing tevékenységek, programok, rendezvények szervezése, lebonyolítása
    - értékesítés ösztönzéséhez szükséges informatikai háttér megteremtése, fejlesztése
- Szakmai kapacitás fejlesztése közösségi marketing mentén
    - online és papír alapú marketing kampányok tervezése, lebonyolítása
    - nyomtatott és online kiadványok, kisfilmek, reklám spotok elkészítése, terjesztése
    - promóciós rendezvények szervezése, megvalósítása
- Kiegészítő jellegű tevékenységek a szakmai kapacitásfejlesztés különböző területein
    - Monitoring rendszer kiépítése, fejlesztése
    - Termék vagy szolgáltatási területen újabb védjegyes specifikus szabályzat elkészítése
    - Védjegyes minősítések elvégzése
    - Saját márkás termékek kialakítása
    - Új (akár) tematikus túraútvonalak kialakítása
    - Turisztikai útvonalak leírásainak, nyelvi mutációinak készítése
    - Együttműködéseket erősítő műhelymunkák szervezése, lebonyolítása
- Projektelőkészítés
- Projektmenedzsment
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

Az intézkedés keretében a beruházási és nem beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak, amelyekből jelentősebb a nem beruházási.

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A Vidékfejlesztési Program és az összes Operatív Program nagy kihívása a helyi termékek és szolgáltatások, szakmai, társadalmi együttműködések területi jellegű népszerűsítése.

Az Operatív Programok egyikében sincs lehetőség marketing tevékenységek végzésére önálló intézkedésként.
A kiegészítő jellege nagyon erős az intézkedésnek, hiszen egy teljes rendszerhez való csatlakozást, az abban való megerősödést teszi lehetővé csupán a közösségi jellegű térségmarketing eszközrendszerét használva. Így elérhető pl. az is, hogy egy-egy szervezet önálló pályázat nélkül, csak közvetetten részesülve is előnyhöz tudjon jutni a pályázati programok révén, olyan módon, hogy mellette még a társadalmi és gazdasági integrálódását, kapcsolódásait is elősegítse.

A 8.1.3. intézkedés kettő alintézkedéséhez kapcsolódóan a jogosultak köre

A jogosultak köre
Pályázatot nyújthat be az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által előkészített HFS által lefedett településen

- civil szervezet.

A 8.1.3. intézkedés kettő alintézkedéséhez kapcsolódóan a kiválasztási kritériumok, alapelvek

Jogosultsági kritériumok

- a támogatási kérelmet benyújtó a pályázat benyújtásának évében (január 1-jén) már székhellyel, telephellyel, természetes személy esetén lakóhellyel rendelkezik az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen
- a támogatási kérelmet benyújtó résztvevője az Éltető Balaton-felvidéki együttműködésnek,
- a támogatási kérelmet benyújtó rendelkezik a támogatási kérelem benyújtásakor a 2007.évi XVII. törvény 28.§-a szerint ügyfélazonosítóval.
- a támogatási dokumentáció releváns részeinek és a projektterv kitöltöttsége

Kötelezettség vállalások:

- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában részt vesz legalább kettő, a HFS megvalósítása keretében szervezett rendezvényen, műhelymunkán, látóúton, amely a Balaton-felvidéki együttműködéseket erősíti, A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyet, vagy a turisztikai kínálatot népszerűsíti.
- Abban az esetben, ha a támogatási kérelmet benyújtó étkezési jellegű vendéglátási vagy kereskedelmi tevékenységet végez, kell lennie a kínálatában A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyes terméknek.
- A támogatási kérelmet benyújtó a projekt során együttműködik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyes tagokkal a következő területek legalább egyikében: marketing, kereskedelem, szolgáltatás, beszerzés, humán erőforrás fejlesztés, szolgáltatásfejlesztés, közös ajánlatok kialakítása, térségi túraútvonalak népszerűsítése (www.balatonfelvidekitura.hu).
- A támogatási kérelmet benyújtó a kérelem előkészítési időszakában a benyújtás előtt legkésőbb 14 nappal a HACS felé jelzi, hogy jelen intézkedés alintézkedései alapján projekt megvalósítását tervezi annak érdekében, hogy a HACS ezt nyilvánosságra tudja hozni. Erre azért van szükség, mert az intézkedés megvalósítóinak a HFS céljainak megvalósítása érdekében együtt kell működniük bizonyos projektrészeknél.
- A támogatási kérelmet benyújtónak kell, hogy legyen valamilyen jellegű kapcsolódása Balaton-felvidéki ifjúsági szervezethez, amely segíti fiatalok megtartását, letelepedésük ösztönzését a Balaton-felvidéken.
- Amennyiben a kedvezményezett marketing eszközök használatát, illetve marketing jellegű tevékenységet tervez a projektben, úgy annak összhangban kell lennie a HFS - Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítését tartalmazó alintézkedésben leírtakkal.
- Amennyiben a kedvezményezett a projektje keretében nyomtatott kiadványt készít, úgy abban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületnek legalább a logóját és honlapcímét szerepeltetnie kell.
- A támogatási kérelmet benyújtó szervezet, vagy az általa bevont szakemberek eddigi tevékenysége, megvalósított programjai, szakértői tevékenysége megfelelően alá kell, hogy támasszák az alkalmasságát a projekt megvalósítására.
- A népszerűsítést célzó projektrészeknél online akciókat is be kell építeni a projektbe.
- A támogatott szervezetnek rendszeresen híreket kell biztosítani a Balaton-felvidéki aktivitást, lehetőségek népszerűsítését célzó online felületet működtetők részére.
- A projekt megvalósítása alatt a projekttulajdonos szervezetnek szorosan együtt kell működnie a projekt szakmai kivitelezésében az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülettel, valamint a térségben működő/tervezett ifjúsági-, közösségi- és vidékfejlesztési bázisokkal, a közösen megfogalmazott vállalások mentén.

- A támogatási kérelmet benyújtók a projekt megvalósítási időszakában részt vesznek a Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciókban a HFS megvalósítása érdekében/keretében, amely lehetőségekről a támogatási kérelmek megvalósítási időszakában a www.eltetobalatonfelvidek,hu honlapon tájékozódhatnak.

Kiválasztási kritériumok:

- a projekt munkahelyteremtő, vagy megtartó/stabilizáló hatással rendelkezik;
- a projekt költségeinek minimum 20%-a helyi vállalkozó bevonásával hasznosul Veszprémi Járás, Ajkai Járás, Tapolcai Járás, Sümegi Járás, Balatonfüredi Járás);
- környezetvédelmi, fenntarthatósági szempontok érvényesítése
- esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése
- a költségvetés megalapozottsága.
- együttműködések száma a projektben;
- hozzájárulás a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítéséhez
- a projektben tervezett tevékenységekkel érintett települések száma
- a projekt általános közösségi jelentősége
- részvétel a térségen belüli, stratégiához kapcsolódó együttműködésekben
- együttműködésen alapuló közösségi média használata

Tervezett forrás

Allokált forrás nagysága	**103 597 491 Ft**	
Támogatás aránya	non-profit, civil szervezetek	100%
Vissza nem térítendő támogatás összege		minimum 200 000, Ft maximum 15 000 000,-Ft
Támogatási konstrukció költség-elszámolási módja	hagyományos költségelszámolás	

A megvalósítás tervezett időintervalluma

Az intézkedés megvalósításának ütemezése: 2018.I.félév – 2018.II.félév

Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor célértéke	Indikátor forrása
Támogatott projektek száma	8	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

8.1.4.. Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés elsődlegesen az „Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén” specifikus cél megvalósítását segíti, de szorosan kapcsolódik a másik 3 speciális célhoz is, mivel az együttműködést segítő rendezvények együttesen segítik ezeken a tématerületeken a szemléletformálást, a közösségi részvétel és bevonódás hatékonyságát.

Indoklás, alátámasztás

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a területi LEADER program keretében már a 2007-2013-as EU-s pályázati időszakban is nagy hangsúlyt fektetett a településeken az együttműködéseket erősítő rendezvények kis léptékű támogatására. Ezekre átlagosan 500 ezer Ft értékű támogatást biztosított.

A szemléletformáló rendezvények szerepe a közösségi aktivitás területén volt nagyon jelentős. Ezek a rendezvények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a HFS-ben meghatározott témák mentén szemléletformáló jellegű akciókat tudjon egy-egy település megvalósítani és ezek az értékek a helyi rendezvényeken beépüljenek a véleményformáló kulcsemberek és a rendezvényeken résztvevők gondolatvilágába is.

A támogatható tevékenységi területek meghatározása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat a helyi, vagy több településes programok, akciók, rendezvények szervezésére, lebonyolítására nyújt lehetőséget, amelyek közvetlenül illeszkednek a jelen fejlesztési stratégia 4 speciális céljához. Ez azzal érhető el, hogy a következő témákra irányulnak: ifjúság megtartása, védjegy és turisztikai kínálat népszerűsítése, hátrányos helyzetű lakosságcsoport aktivitásának ösztönzése. Lehetnek egy- és több naposak, vagy kisebb időtartamúak közösségszervező, szórakoztató és ismeretátadó jellegűek.
Ide sorolhatóak a térség területére szervezett tanulmányutak is, amelyekben a 4 kiemelt terület közül minimum 1 téma szerepel, vagy a térségi lakosok részvételével megvalósuló tanulmányutak, amelyek a 4 kiemelt terület fejlesztését célozzák.

Elsődlegesen a nem beruházási jellegű tevékenységek támogathatóak.

Támogatott tevékenységek:

- rendezvény szervezése, lebonyolítása,
- rendezvényszervezéshez szükséges eszközök, installációk beszerzése, bérlése,
- rendezvény lebonyolításához kapcsolódó marketing tevékenység
- projektelőkészítés
- projektmenedzsment
- tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A különböző rendezvények szervezése az Operatív Programokban önálló tevékenységként nem jellemző, csak szakmai programhoz kapcsolódó résztevékenységként.

Jelen intézkedés keretében meghatározott rendezvények kimondottan a Helyi Fejlesztési Stratégia témáihoz köthetőek, így más OP-k ezeket nem támogatják. Kiegészítő jellege azonban meghatározó, mert maga a társadalmi aktivitás erősítése horizontális célként is szerepel a fő stratégiai célok között.

A leírt intézkedés magában a HFS-ben kiegészítő jelleggel is bír, mert a 4 specifikus célhoz való illeszkedési kötelezettség azt is jelenti, hogy a hálózati jellegű aktivitás szervezése részben települési, kis közösségi szintűvé formálható, ami közvetetten is segíti az átfogó és specifikus célok elérését LEADER vidékfejlesztési területen.

A jogosultak köre

Pályázatot nyújthat be minden az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen

- működő önkormányzat, önkormányzati szerv
- civil szervezet, egyházi szervezet
- mikrovállalkozás (beleértve az őstermelőt, kistermelőt, adószámos magánszemélyeket)

Jogosultsági kritériumok

- a támogatási kérelmet benyújtó a pályázat benyújtásának évében (január 1-jén) már székhellyel, telephellyel, természetes személy esetén lakóhellyel rendelkezik az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által elkészített HFS által lefedett településen
- a támogatási kérelmet benyújtó résztvevője az Éltető Balaton-felvidéki együttműködésnek,
- a támogatási kérelmet benyújtó rendelkezik a támogatási kérelem benyújtásakor a 2007.évi XVII. törvény 28.§-a szerint ügyfélazonosítóval.
- a támogatási dokumentáció releváns részeinek és a projektterv kitöltöttsége

Kiválasztási kritériumok, alapelvek

Kötelezettségvállalások:

- A rendezvény programjának illeszkedése a stratégia 4 specifikus céljához.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában részt vesz legalább egy, a HFS megvalósítása keretében szervezett rendezvényen, műhelymunkán, látóúton promóción, amely a Balaton-felvidéki együttműködéseket erősíti, A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyet, vagy a turisztikai kínálatot népszerűsíti.
- Abban az esetben, ha a támogatási kérelmet benyújtó étkezési jellegű vendéglátási vagy kereskedelmi tevékenységet végez, kell lennie a kínálatában A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyes terméknek.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakban legalább kettő alkalommal részt vesz a HFS keretében megvalósításra kerülő szakmai tanácsadáson, szakértői konzultáción, mentori találkozón, amelyről a www.eltetobalatonfelvidek.hu oldalon tájékozódhat.
- A támogatási kérelmet benyújtó a projekt során együttműködik A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegyes tagokkal a következő területek legalább egyikében: marketing, kereskedelem, szolgáltatás, beszerzés, humán erőforrás fejlesztés, termékfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés, közös ajánlatok kialakítása, térségi túraútvonalak népszerűsítése (www.balatonfelvidekitura.hu).
- A támogatási kérelmet benyújtónak kell, hogy legyen valamilyen jellegű kapcsolódása Balaton-felvidéki ifjúsági szervezethez, amely segíti fiatalok megtartását, letelepedésük ösztönzését a Balaton-felvidéken.
- A kedvezményezett a projekt megvalósítási időszakában legalább 2 alkalommal részt vesz a Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciókban a HFS megvalósítása keretében, amely lehetőségekről a támogatási kérelmek megvalósítási időszakában a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon tájékozódhat.
- Amennyiben a kedvezményezett marketing eszközök használatát, illetve marketing jellegű tevékenységet tervez a projektben, úgy annak összhangban kell lennie a HFS - Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítését tartalmazó alintézkedésben leírtakkal.

- Amennyiben a kedvezményezett a projektje keretében nyomtatott kiadványt készít, úgy abban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület és a Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy logót szerepeltetnie kell.

Kiválasztási kritériumok:

- a projektben tervezett rendezvény témáinak illeszkedése a HFS szakma specifikus céljaihoz
- a projekt költségeinek minimum 20%-a helyi szakmai szervezet, vállalkozó, szakértő bevonásával hasznosul (Veszprémi Járás, Ajkai Járás, Tapolcai Járás, Sümegi Járás, Balatonfüredi Járás),
- együttműködések száma a projektben,
- a projektben tervezett tevékenységekkel érintett települések száma,
- környezetvédelmi, fenntarthatósági szempontok érvényesítése,
- esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése,
- a projekt költségvetése megalapozott,
- a rendezvényen a szemléletformáló programrészek HFS centrikus hangsúlyossága,
- együttműködésen alapuló közösségi média használata,
- területi kiegyenlítést és közösségépítést segítő korrekciós szempont: ha egy településen több rendezvényre is nyújtanak be támogatási kérelmet és a bírálati szakaszban esetlegesen a forráskimerülés miatt lenne olyan település, amely egyáltalán nem kapna támogatást egy rendezvényre sem jelen pályázati felhívás keretében, ugyanakkor nyújtott be olyan kérelmet, amely a támogathatóság minimális ponthatára felett van, akkor az utóbbi település az előbbi (több kérelmet benyújtó) településhez viszonyítottan a támogatási kérelmüket illetően előnyben részesülhetnek. Ez utóbbi értékelési módszer, metódus a területi kiegyenlítés és a közel azonos súlyú közösségépítés elvek mentén került bevezetésre.

Tervezett forrás

Allokált forrás nagysága	**40 millió Ft**	
Támogatás aránya	vállalkozások,	50%, 60%
	civil, egyházi, önkormányzati fejlesztések	100 %
Vissza nem térítendő támogatás összege		minimum 200 000, Ft maximum 500 000, Ft
Támogatási konstrukció költség-elszámolási módja	Hagyományos költségelszámolás Lehetőség konzorciumra – ez esetben +10%-os támogatásintenzitás	

A megvalósítás tervezett időintervalluma

Az intézkedés megvalósításának ütemezése: 2018.I.félév – 2019.II.félév

Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor célértéke	Indikátor forrása
Támogatott kedvezményezettek száma	80	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
A szektoriális hovatartozás jelen intézkedésnél nem releváns, így az adatok tájékoztató jellegűek		
Támogatott kedvezményezettek száma önkormányzat	40	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma civil, egyházi	20	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Támogatott kedvezményezettek száma vállalkozás	20	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

8.1.5. Partnerség a változásért

EFOP 1.7 - szakmai kapacitás kialakítása az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörésére, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén a hátrányos helyzetű településeken.

Ez az intézkedés akkor valósulhat meg, amennyiben az EFOP 1.7 intézkedés révén lehetőség lesz az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörésére irányuló program helyi tervezésű megvalósítására.

A tervezési területen a rosszabb gazdasági és társadalmi mutatók következtében a Sümegi Járás (21 település) és ezen felül további 4 település (Barnag, Vigántpetend, Szentantalfa és Tagyon) tartozik kedvezményezett besorolásba.
Ez az intézkedés az itt élő lakosságot érinti.

Specifikus célokhoz való illeszkedés

Az intézkedés az EFOP 1.7 intézkedéshez illeszkedik, az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörésére irányuló program helyi tervezésű megvalósítását célozza. Segíti a stratégia „Aktívabb társadalom, erősebb helyi identitás a közösségi tevékenységek ösztönzése és feltételeinek megteremtése révén” " specifikus cél megvalósítását, és szorosan kapcsolódik a "Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése" speciális célhoz is, mivel a megfelelően erős és hatékony szakmai partnerség létrejötte, hatékony projektek megvalósítása egyaránt meghatározó a társadalmi aktivitás és helyi identitás erősítésében, és a fiatalok megtartásában.

Indoklás, alátámasztás

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület már a 2007-2013-as EU-s pályázati időszakra vonatkozó Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája alapján kiírt pályázatokban nem volt olyan, amely kizárólag a rosszabb társadalmi, gazdasági mutatókkal rendelkező településeket célozta volna. Ezen a területen átfogóbb

és célzott programozásra van szükség. A mélyszegénységben élők helyzetének változtatása éppen azért sikertelen, mert nincs meg a megfelelő szinteken a partnerség, az együttműködés, az átfogó koncepció.
Az intézkedés célja, hogy a meglévő jó együttműködésekre, példa értékű projektekre, széleskörű kapcsolatrendszerre, meglévő humán kapacitásra, országosan is elismert, e területen működő civil szervezeteinkre és szakemberekre támaszkodva választ adjunk a felmerült szükségletekre, így a területi különbségek csökkentésére.

A támogatható tevékenységi területek meghatározása

Az intézkedés keretében a LEADER vidékfejlesztési programrész 4. intézkedése projektje során feltártak alapján támogathatóak az olyan szakmai programok, beruházási és nem beruházási jellegű tevékenységek, amelyek az elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörését célozzák.

Célcsoport: a tartós szegénységben élők, segítségre szorulók, fiatalok, GYES-ről, GYED-ről, GYET-ről visszatérők, romák és az a helyi közösség, ahol élnek, valamint az elmaradott településrészeken, településen kívüli telepeken élő családok és a telep környezetében élő lakosság, továbbá a velük foglalkozó szervezetek.

Támogatott tevékenységek:

- szakmai (koordinációs) csoport létrehozása, működtetése (szintezés: operatív csoport + külsős szakemberek)
- probléma- és szolgáltatási térkép összeállítása;
- akcióterv kidolgozása (meghatározott prioritásokhoz rendelt programok ütemezése, helyi igényekhez igazítása);
    1. munkaerő piaci reintegráció komplex támogatása (munkaerő piaci felmérés, képzés, átképzés, ellátáshoz való hozzájutás szervezése, mentori szolgáltatás, munkaadói érzékenyítés);
    2. társadalmi kohéziót erősítő közösségi programok;
    3. ellátórendszerekhez, és az ellátórendszeren kívüli szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása (mentorálás)
    4. szakmai hálózat fejlesztése, működtetése, koordinálása
    5. kistelepülésen élő fiatalok helyben tartásának segítése
- akcióterv megvalósítása (kidolgozástól függően változhat)
    1. öngondoskodást erősítő programok,
    2. szakértői, tanácsadási tevékenységek szükség szerint egyénre szabottan,
    3. mentori tevékenység személyre szabottan,
    4. egyéni és közösségi beruházások, amelyek a gazdálkodói készséget fejlesztik önellátási vagy piaci jelleggel,
    5. foglalkoztatást, alkalmazást ösztönző, elősegítő programok,
    6. közösségi összefogással megvalósuló települési mikroprojektek megvalósítása,
    7. fiatalok számára egyedi programok, rendezvények, műhelymunkák, mentori támogatás.

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Az intézkedés a térség hátrányos helyzetű településein élőknek kínál átfogó programot, melynek koordinációja, menedzselése tekintetében erős szakmai támogatási kapacitás kiépítését teszi lehetővé.

A hátrányos helyzetű szereplőknek kifejezetten a hálózatosodáson alapuló, tematikus helyi programok kapcsán egy rendszerhez való csatlakozását, az abban való megerősödését teszi lehetővé.

Az intézkedés kiegészíti az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület LEADER HACS helyi fejlesztési stratégiájában szereplő 5.1.3., és 5.1.4. intézkedéseket. Az 5.1.4. intézkedés esetében a ráépülés meghatározó, mivel abban az intézkedésben kidolgozásra kerül egy operatív jellegű anyag, ami a jelen intézkedés forrásainak célratörőbb és eredményorientáltabb felhasználását teszi lehetővé.

Az intézkedés komplexitása, a benne szerepet kapó koordinálás elősegíti a „hozzájutás" egyszerűségét.

A hálózatfejlesztés révén a települési szintű és nagyobb léptékű EFOP forrásokkal való ütközés elkerülhetővé válik.

A hálózatosodás révén megvalósul a település specifikus EFOP projektek megalapozottságának támogatása.

A jogosultak köre

- Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

Kiválasztási kritériumok, alapelvek

Nem releváns.

Tervezett forrás

Allokált forrás nagysága	**kb. 150 millió, Ft**
Támogatás aránya	100%
Vissza nem térítendő támogatás összege	150 000 000,-Ft
Támogatási konstrukció költség-elszámolási módja	Hagyományos és egyszerűsített költségelszámolás kombinációja

A megvalósítás tervezett időintervalluma

Az intézkedés megvalósításának becsült kezdete: HACS-tól függelten

Az intézkedés megvalósításának vége: HACS-tól független

Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor célértéke	Indikátor forrása
szakmai hálózat	1 db.	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása
Probléma – és szolgáltatás térkép	1 db.	A kész dokumentum
mentorálással segített személyek	25 fő	Mentorálási naplók
műhelymunkákban résztvevők száma	200 fő	Jelenléti ívek, fotók

közösségi programokkal elért személyek száma	400 fő	Jelenléti ívek, fotók

8.2 Együttműködések

Az együttműködés tervezett tématerületei

Az együttműködési projektek tématerülete a Vidék Minősége Védjeggyel rendelkező helyi termékek és szolgáltatások összefogott, közös népszerűsítése, a gazdasági együttműködések erősítése, a helyi termékek és szolgáltatások átfogó ismertségének, elismertségének elősegítése, a terület versenyképességének erősítése.

Specifikus cél

Az együttműködések megvalósítása „A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének, értékesítésének javulása Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegyrendszer erősítésével" specifikus cél elérését segítik.

Indoklás, alátámasztás

Az európai területi „A Vidék Minősége" védjegy olyan eszköz, amelynek célja az európai szintű, vidékies térségeket összefogó területi, közösségi identitás, és a társadalmi felelősségvállalás erősítése, az európai szintű védjegy kialakítása, amely speciális szabályozásából adódóan képes arra, hogy a helyi elvek, érdekek mentén formálódhasson ki az adott térségre vonatkozó minősítési feltételrendszer. Európai területiségénél fogva azonban mégis globális eszközökkel tudja segíteni a helyi, vidéki értékek megőrzését, fenntartását, erősítését.

Az elmúlt években több sikeres együttműködési program alapozta meg a Vidék Minősége védjegy hazai bevezetését, melynek eredményeként az Európai Vidék Minősége Védjegy Egyesület, mint a Vidék Minősége védjegy tulajdonosa vállalta a védjegy bevezetésének támogatását Magyarországon és egy hosszú távú keretszerződés megkötését a Magyar Vidék Minősége Egyesülettel, aki a nemzeti minősítés feltételeit szabályozza. Jelenleg a következő vidékfejlesztési csoportok működnek együtt ezen a területen:

- Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
- A Bakonyért Vidékfejlesztési Egyesület
- Alpokalja-Ikva mente Leader Egyesület
- DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület

A nemzeti és nemzetközi együttműködések során a 2014-2020-as tervezési időszakban a következő tevékenységek támogatására van szükség:

- folyamatminősítő szakértői auditok elvégzése,
- A Vidék Minősége védjegy népszerűsítése Magyarországon és az Európai Unió területén,
- reklám és marketing tevékenység,
- kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, egyeztető ülések, konferenciák szervezése és lebonyolítása
- nemzeti és nemzetközi kiállításokon, vásárokon való részvétel,
- Védjegy szabályzatok részbeni egységesítése.

Az együttműködési projektek eredményeként hazai és nemzetközi szinten is jelentősen erősödhetnek a gazdasági együttműködések és fokozottabb figyelem irányul a minőségi helyi termékekre és szolgáltatásokra.

8. 3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületet 2008-ban 134 civilszervezet, vállalkozás és önkormányzat hozta létre. Alapítói Okirat szerinti célja a vidékfejlesztés. Nyilvántartási száma: 19-02-0002958.
Az Egyesület munkatársai által és partnerei együttműködésével szakértői tevékenységet végez, ennek általános tartalma:

1. A helyi értékek feltérképezése, megőrzése; a Balaton-felvidék szellemi örökségének és üzenetének eljuttatása a nyilvánosság legszélesebb rétegeihez.
2. Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása.
3. A helyben előállított termékek és szolgáltatások ismertségének növelése, értékesítésének támogatása.
4. A helyi turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősítése.
5. A fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése, az elvándorlás megelőzése.

Az Egyesület főbb önálló tevékenységei:

1. LEADER vidékfejlesztési program koordinálása - térségi vidékfejlesztési stratégia elkészítése, pályázatok kiírása és elbírálása.
2. A Vidék Minősége - Éltető Balaton-felvidék védjegy (www.eltetovedjegy.hu) működtetése
3. A www.balatonfelvidekitura.hu működtetése
4. Együttműködések erősítése a Balaton-felvidéken működő vállalkozások, civil szervezetek, önkormányzatok között
5. Magyar és EU-s pályázati közreműködés

Elnökség, mint döntéshozó testület (a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjának megfelelően)

Név	Pozíció	Képviselt szervezet	Szakterület(ek)
dr. Rédei Zsolt	elnök	Sümeg Város Önkormányzat	jog, mezőgazdaság, gazdálkodás, településvezetés, tervezés, közigazgatás, közbeszerzés, településfejlesztés
Tóbel János	alelnök	Halimba Község Önkormányzat	közigazgatás, vállalkozás, településfejlesztés, turizmus
Farkas Béla	elnökségi tag	egyéni vállalkozó	vállalkozás, kereskedelem
Heilig Zoltán	elnökségi tag	egyéni vállalkozó	pénzügy, vállalkozás
Komendánt Irén	elnökségi tag	Ukk Község Önkormányzat	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés
Simon György	elnökségi tag	Monoszló Község Önkormányzat	közigazgatás, településfejlesztés
Schumacher József	elnökségi tag	egyéni vállalkozó	közigazgatás, vállalkozás, településfejlesztés
Szendrei Szilárd	elnökségi tag	Tótvázsonyért Ifjúsági Egyesület	közigazgatás, civil szféra, média, településfejlesztés

Tóth Béla	elnökségi tag	egyéni vállalkozó	pénzügy, vállalkozás, kereskedelem, településfejlesztés, turizmus
Kiss Attila	FEB	Tonus Peregrinus Egyesület	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés, civil szféra
Németh Ferenc	FEB	Planteus Kft.	településfejlesztés, vállalkozás
Sövényházi Balázs	FEB	Nemesvámos Község Önkormányzat	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés

A tervezői csoport tagjainak bemutatását a 7. számú táblázat tartalmazza.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület rendes tagjainak létszáma 2015. 12. hónapban 135 szervezet, hálózati tagjainak száma 117 szervezet, így a teljes Éltető Balaton-felvidéki Vidékfejlesztő Hálózat létszáma 251 szervezet. Ezen felül még további 15 szakmai szervezettel van élő partneri kapcsolat.

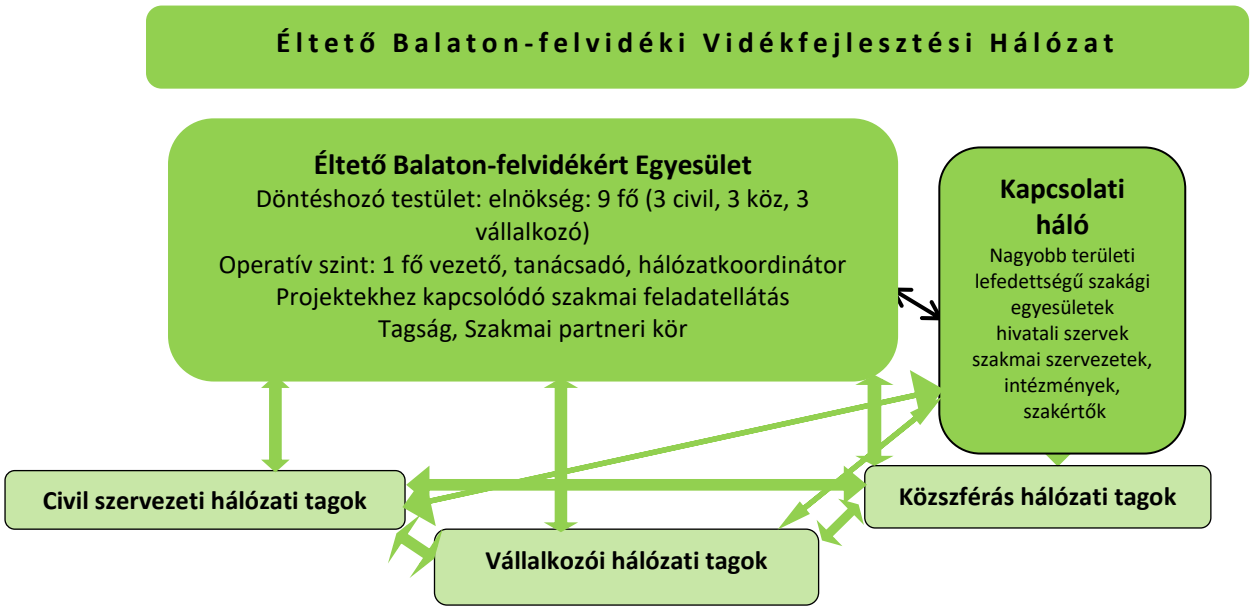

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület feladatai, felelősségi körei

- Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítése és megvalósítása a közvetlen működési területen,
- a stratégia megvalósításában részt vevő hálózati tagok HFS végrehajtását és a térség összehangolt, hálózati jellegű fejlesztését segítő kapacitásbeli fejlesztésének elősegítése,
- a közvetlen működési területen a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését is – ezt a feladatot az Egyesület koordinatív jelleggel látja el, az előző pont alapján, mert a program nem tud biztosítani a rendelkezésre álló költségvetési keretek között olyan személyi kapacitást, amely operatív jelleggel (pl. képzés megtartása) készségfejlesztést tesz lehetővé,
- a Helyi Fejlesztési Stratégia alapján megvalósuló LEADER pályázatok stratégiai, operatív ügyvitele a pályázati kiírásoktól, kiválasztási eljárás elkészítésétől kezdődően a befogadáson, értékelésen, bíráláton át a monitoring feladatok ellátásáig az európai közösségi és hazai jogszabályoknak megfelelően,
- stratégiai jellegű hálózati koordináció, központi hálózatszervezési feladatok ellátása,
- operatív ügyvitel biztosítása a hálózatban (tagnyilvántartás, napi működéshez szükséges ügyvitel, stb.),
- a Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy használatának jogi biztosítása, működésének stratégiai koordinálása,

- a Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztését érintő közösségi marketing tevékenységek stratégiai jellegű koordinálása,
- az „Éltető Hálózati” kommunikáció szervezése,
- közös szakmai érdekképviselet,
- közös lobbi tevékenység,
- rendszerszintű koordináció végzése,
- az ÉBFE saját szakértői állományának rendelkezésre bocsájtása a hálózati tagok részére.

A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek) és a működés fizikai feltételeinek bemutatása

A helyi fejlesztési stratégia megvalósításában alkalmazotti jogviszonyban a munkaszervezet vesz részt, társadalmi megbízatásban a döntéshozó testület, megbízási jogviszonyban az elnök és alelnök.
Ebben a pontban a LEADER programmal kapcsolatos feladatellátásba bevont munkatársi kör kerül bemutatásra, amelyet a szervezeti felépítésnél bemutatottak alapján alapvető szakmai kapacitást jelent a megvalósításnál. Ugyanakkor a LEADER program közvetlen megvalósításában csupán 2-3 alkalmazott munkatárs vesz részt, mivel erre a létszámra ad lehetőséget a LEADER fejlesztési forráshoz társuló működési forrás.

Név	Jelenlegi pozíció	Képzettség/Tapasztalat/ Szakterület(ek)/Készségek
Szabados Zsuzsanna	munkaszer-vezet vezető	*Képzettség:* közgazdász, projekt-tervezés, pályázatkészítés, közösség- és szervezetfejlesztés minőség-irányítás, vezetői, projektmenedzsment. *Tapasztalat:* szervezetvezetés, projektmenedzsment, pályázatírás, gazdasági-, civil-, vállalkozói-, közigazgatási-, turisztikai-, termelés-értékesítés fejlesztés, közösségfejlesztés, szervezés, képzés, pénzügy, nemzetközi együttműködés *Készségek:* szervezés, irányítás, kommunikáció, megnyerő, magabiztos fellépés, flexibilis gondolkodás, jó problémamegoldó készség, folyamatszemlélet, önállóság, együttműködés, csapatszellem, kreativitás
Hoffner Tibor	munkaszer-vezet vezető-helyettes, projektme-nedzser, vezető tanácsadó	*Képzettség:* Népművelő szervező *Tapasztalat:* szervezetvezetés, projektmenedzsment, pályázatírás, civil-, vállalkozói-, közigazgatási-, turisztikai-, helyi termék fejlesztés, közösségfejlesztés, szervezés, képzés, nemzetközi együttműködés *Készségek:* szervezés, irányítás, kommunikáció, megnyerő, magabiztos fellépés, flexibilis gondolkodás, jó problémamegoldó készség, folyamatszemlélet, önállóság, együttműködés, csapatszellem, kreativitás
Bazsó Gabriella	projekt-menedzser	*Képzettség:* Pedagógia, közösségfejlesztés *Tapasztalat:* projektmenedzsment, pályázatírás, civil-, vállalkozói-, közigazgatási-, turisztikai-, helyi termék fejlesztés, közösségfejlesztés, szervezés, képzés, nemzetközi együttműködés, pedagógia *Készségek:* szervezés, kommunikáció, megnyerő, magabiztos fellépés, flexibilis gondolkodás, jó problémamegoldó készség, folyamatszemlélet, önállóság, együttműködés, csapatszellem, kreativitás
Harta Annamária	projekt-menedzser	*Képzettség:* közgazdász *Tapasztalat:* projektmenedzsment, pályázatírás, civil-, vállalkozói-, közigazgatási-, turisztikai-, helyi termék fejlesztés, közösségfejlesztés, szervezés, képzés, művészet, kereskedelem, nemzetközi együttműködés *Készségek:* szervezés, kommunikáció, megnyerő, magabiztos fellépés, flexibilis gondolkodás, jó problémamegoldó készség, folyamatszemlélet, önállóság, együttműködés, csapatszellem, kreativitás

Orbánné Polgár Zsanett	ügyintéző	*Képzettség:* gazdasági informatikus *Tapasztalat:* szervezési, TB ügyintézői, gazdasági, informatika *Készségek:* szervezés, kommunikáció, megnyerő, magabiztos fellépés, flexibilis gondolkodás, jó problémamegoldó készség, folyamatszemlélet, önállóság, együttműködés, csapatszellem, kreativitás

Jelenleg az Egyesület központi, akkreditált irodája Sümegen működik, az aliroda Taliándörögdön található. Mindkét iroda teljes körűen, modern informatikai eszközökkel (5 db laptop, multifunkcionális nyomatató-szkennerek, fényképezőgépek, széles sávú internet, mobil és vezetékes telefonokkal) felszerelt.
Az irodák közötti munkamegosztás 2016. első felében a szervezetfejlesztés során módosul. A LEADER program megvalósításával kapcsolatos feladatok, a központi hálózatkoordinátori szerepkörrel várhatóan a sümegi irodában összpontosulnak.

Működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása

Az indikatív pénzügyi tervben 3 fő munkatárs alkalmazását irányozza elő a program. Az alkalmazás előre láthatólag 1 irodában valósul meg. 1 fő vezető, 1 fő vezető tanácsadó, 1 fő ügyintéző, adminisztrátor munkakörben.
A működési forrás 2020-ig közel azonos arányban került felosztásra. Az animációs költségek között a pályázatokkal kapcsolatos animációs tevékenység szerepel, míg a hálózatkoordinálással járó tevékenységek a működési költségekhez kerültek becsoportosításra. Az animációs költségek között szakértői szolgáltatás igénybevétele is megvalósítható évente hozzávetőlegesen 1 millió Ft értékben.
Az egyéb tervezett bevételek soron tervezett összegek felhasználása nem javasolt a működésre, ezért szerepeltetésük a költségvetésben félrevezető lehet. Ezeket az összegeket a teljes térséget lefedő projektek megvalósítására javasolt felhasználni.

8.4 Kommunikációs terv[5]

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a stratégia elkészítésének időszakában kommunikációs szakértővel dolgozott együtt. Ennek alapvetően két fő oka volt:

- kommunikációs szemszögből feltárni a tevékenység eddigi eredményeit, hiányosságait
- 2016. évtől – szintén kommunikációs szempontból - a hatékonyság javítása, hozzáigazítva a tevékenységi struktúrát a stratégia 2014-2020 évi specifikus céljaihoz és intézkedéseihez.

A Helyi Fejlesztési Stratégia 4 specifikus céljával összhangban, annak megvalósításával kapcsolatban összesen 5 fő területre különíthető el a kommunikáció fő témája:

1. Az Egyesület társadalmi szervezetként történő működése
   - 1.1 Helyi fejlesztési stratégia kialakítása, megvalósítása
   - 1.2 Pályázatokkal kapcsolatos tevékenységek
   - 1.3 Általános egyesületi ügyvitel: jogi és szakmai működés

[5] A fejezet dr. Gallyas Igor – Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület kommunikációs stratégiája 2016. című szakértői anyag alapján készült

2. Vidék Minősége Éltető Balaton-felvidék Védjegy program építése
3. Balaton-felvidéki turisztikai kínálat építése
4. Fiatalok megtartása, letelepedésük segítése
5. Társadalmi aktivitás, helyi identitás erősítés

A 2-5. terület marketing és értékesítés ösztönzési tevékenységei külön, a LEADER források 5. intézkedése keretében valósulnak meg (Lásd 8.1.5. fejezet).
A LEADER vidékfejlesztési stratégia megvalósításához köthető *működési jellegű tevékenységhez* az 1. terület tartozik.
Jelen kommunikációs terv az 1. fő terület 1.1. (Helyi fejlesztési stratégia kialakítása, megvalósítása), 1.2. (Pályázatokkal kapcsolatos tevékenységek) és 1.3. (Általános egyesületi ügyvitel: jogi és szakmai működés) alpontjainak kommunikációjával kapcsolatos tématerületekre tér ki az alábbiak szerint:

Célcsoportok

- **Közvetlen tervezési, működési területen belül**
  - Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tagsága (59 önkormányzat, vállalkozások, civil szerveztek, egyházi szervezetek)
  - Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területéhez tartozó 59 település lakossága 39 840 fő
    - Az 59 településen működő vállalkozások, civil szerveztek, közigazgatási intézmények
    - 59 település potenciális pályázói
  - Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület szakmai partnerei
  - Együttműködő, de LEADER programban nem jogosult települések (Ajka, Balatonfüred, Tapolca, Veszprém) önkormányzatai, intézményei, civil szervezetek és vállalkozások

- **Közvetlen működési területen kívül**
  - Országos és nemzetközi szakmai partnerek
  - A vidékfejlesztés iránt érdeklődők
  - A Balaton-felvidék iránt érdeklődők
  - Turizmus iránt érdeklődők
  - Helyi termékek iránt érdeklődők
  - Tudatos vásárlók térségen belülről és kívülről, családok, édesanyák, párok, nyugdíjasok, akik előnyben részesítik vásárlásaiknál, fogyasztásukban és úti céljuk megválasztásánál a helyi értékeket. Ez a piackutatási eredmények alapján a fogyasztók közel 30%-a (GKI 2014-es adat)

A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját

Eszközök	Leírás, megjegyzés, kapcsolatos tevékenységek
Online	
E-mail	A tagsággal a kapcsolattartás legjellemzőbb formája az e-mail. Személyes kapcsolattartás egyéni ügyvitelnél és személyes találkozásnál lesz jellemző. Csoportos levélküldésre optimalizálandó levelezőlisták állnak rendelkezésre. 2016-tól heti hírlevél és rendkívüli hírlevél küldését tervezi a csoport az információk rendszer szintű átláthatóságának segítése és a tervezhetőség érdekében.
Honlap	2016-tól a központi weboldal a www.eltetobalatonfelvidek.hu (a www.balatonleader.hu kissé módosítandó tartalmával). A www.balatonleader.hu domain kifuttatásra került. Az egyesület által használt weboldalak kereszthivatkozási rendszereit létrehozzuk.

	A statikus tartalmakon az egyesület tevékenységi területeinek átstrukturált bemutatása, kapcsolódási pontok hatékony megjelenítése szükséges. A korábbinál jobban figyel a csoport a dinamikus tartalmak hatékonyabb frissülése.
Facebook	https://www.facebook.com/balatonleader A Facebook és az egyesületi honlap dinamikus tartalmi egységben működik majd. Ügyfélkapcsolat tartásra nem használja az Egyesület az oldalt.
Telefon	A telefonon történő kapcsolattartás a többség számára a leggyorsabb ügyintézési mód, azonban tartalmilag egyáltalán nem teljeskörű és - az esetleges viták, félreértések esetén - kellemetlen helyzeteket eredményezhet. Ügyfélkezelő szoftver beállításával segítené a csoport az ügyfélkapcsolat nyomon követését. Ehhez szoftver beállítása lenne szükséges.
Személyes kapcsolattartás	Fórumok, rendezvények, műhelymunkák szervezése. Kiállításokon való közös megjelenés. Személyes tanácsadás, beszélgetések. Képviselőtestületi üléseken, civil szervezetek megbeszélésein való megjelenés, beszámolók tartása.
Kiadványok	Kiemelten figyelni kell arra, hogy tartalmában összhangban legyen az egyesület más kommunikációs eszközeivel. Funkcionális hatásnövelés szükséges.
Kisfilmek	Kiemelten figyelni kell arra, hogy tartalmában összhangban legyen az egyesület más kommunikációs eszközeivel.

Legfontosabb folyamatosan végzendő tevékenységek a kommunikációval kapcsolatban

- Eseménynaptár folyamatos naprakészségének biztosítása
- Weboldalakon a szöveges tartalmak, kereszthivatkozások rendszeres aktualizálása, karbantartása
- Tagság tájékoztatása egyszemélyes és csoportos formában
  közvetlenül személyes találkozás, e-mail, hírlevél, honlap, kisfilm, tanácsadás, fórum, egyéb rendezvény, kiállítás, vásár
- A tagság részére történő csoportos e-mailek (hírlevelek) kiküldése a korábbiaknál rendszerezettebben működik 2016-tól – heti, időszaki, tervezett vagy rendkívüli jelleggel.

A belső kommunikáció átstrukturálása, felépítése a 2016-os év első felének egyik legfontosabb feladata. A megfelelő belső kommunikáció a stabil külső kommunikációnak is alapfeltétele. A belső kommunikáció kölcsönös előnyökön alapuló fenntartása az Egyesületnek és a tagoknak is egyaránt érdeke. Az Egyesületnek a belső kommunikáció eredményeképpen a tagság részéről hozzá eljutó tények hatékony külső kommunikációvá alakításában kell fejlődnie, a tagságnak a saját tevékenységükkel összefüggésben lévő tényeknek az Egyesület részére történő rendszeres közlésében.

A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja

A HACS-ról szóló információkat legkönnyebben a www.eltetobalatonfelvidek.hu holnapon érik el az érdeklődők. A www.balatonleader.hu honlap kifuttatásra került. A Hírek menüpontban az aktuális információk, rendezvények, beszámolók, a tagsággal kapcsolatos hírek találhatóak meg, folyamatosan frissítve.

Azonnali információcserére és visszacsatolási lehetőségre az online kommunikáció mellett személyesen a fórumokon, rendezvényeken, és a két mikrotérségi iroda nyitvatartási idejében és e-mailben van lehetőség.

Helyi termékek népszerűsítéséhez kapcsolódó kiállításokon (Hungarikum Nap, Lencse Fesztivál, Éltető Völgy, Bakony EXPO, stb.) az egyesület külön standdal is megjelenik, ahol az érdeklődők személyes beszélgetésekkel is kaphatnak információkat.

A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületnél egy fő heti 8 órában fogja ellátni a kommunikációval kapcsolatos feladatokat. Ezen a területen minden munkatársnak szüksége van további képzésre, gyakorlati tapasztalatra.

A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

Tevékenység	***Kommunikációs eszköz***	***Időpont***
TKCS ülések és műhelymunkák szerezése, lebonyolítása	email, honlap, személyes konzultáció	*2015. augusztus - november*
HFS elfogadása – véleményezési, társadalmasítási verzió	taggyűlés	2015. december
HFS véleményezése, társadalmasítása	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2015. december-március
HFS véglegesítése	TKCS, honlap, taggyűlés	2016. március-április
HFS pályázatainak tervezett 1. körös kiírása	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2016. 2. félév
HFS pályáztatási, bírálati időszakok	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2020-ig forrástól függően, IH útmutatások alapján
HFS eredmény kommunikáció	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	folyamatos
HFS felülvizsgálat	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	IH útmutatások alapján

A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve

Az Egyesület a pályázatokkal, HFS-sel kapcsolatos szervezeti kommunikációt a LEADER vidékfejlesztési program működési költsége terhére valósítja meg. A másik 4 fő területen - amelyek megegyeznek a HFS specifikus célterületeivel – külön pályázati intézkedés keretében biztosítható a hatékony, strukturált kommunikáció különböző marketing eszközökkel kombinálva.

A külső kommunikáció nagy része közösségi szintű térségmarketing jelleggel, projekt szinten valósulhat meg.

A LEADER forrás működési költsége terhére a kommunikációs feladatokat heti 8 órában végzi az Egyesület munkatársa. Ezek a költségek kiegészülnek kisebb egyedi megjelenések, marketing eszközök ráfordításaival.

Az éves költségigény előre láthatólag 1 millió Ft, amely a munkatárs bérköltségét is tartalmazza. Ez utóbbi a működési költségek soron szerepel a költségvetésben.

8.5 Monitoring és értékelési terv [6]

Indikátorok kezelése

Int.sz.	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek	Forrás begyűjtés/ gyakoriság	Feldolgozás/ visszacsatolás
1.	Minősítési rendszer felülvizsgálata	1 alkalom	kedvezményezetti adatszolgáltatás projektmegvalósításkor	projektzárásnál személyes, azonnali
1.	Minősítéssel rendelkező védjegyesek száma	120	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület adatbázis évente	évente személyes
1.	Létrehozott munkahelyek száma	3 FTE[7]	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
1	Védjegyes termelők beruházási projektjei által munkahelyek stabilizálása	20	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
1.	Együttműködések száma a projektek megvalósulása alatt	200	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
1.	Védjegyes termékeket értékesítő helyek száma a beruházási pályázatok által	4	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
1.	Minősítések száma	80	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület adatbázis évente	évente személyes
1.	„saját márkás” termékek száma	2	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
2.	Éltető hálózati turisztikai kínálatban szereplő szervezetek száma	80	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület adatbázis évente	évente személyes
2.	Létrehozott munkahelyek száma	1 FTE	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
2.	Beruházási projektek által munkahelyek stabilizálása	20	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
2.	Együttműködések száma a projektek megvalósulása alatt	200	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
2.	Ajánlók, ajánlások	72	kedvezményezetti adatszolg. 1 évente	1 évente
2.	Új vagy újragondolt túraútvonalak	20	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
2.	Túraútvonalak fejlesztése	10	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
3.	Kialakított, felújított ifjúsági jellegű közösségi tér	5	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
3.	A fiatalok helyi foglalkoztatásának növelését segítő vállalkozói	20	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente

[6] Felhasznált irodalom: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2010-0017_46_enegetikai_hatekonysagi_programok/ch03s02.html
http://lengyelpiroska.hu/tamogatase/konyv/10.%20Monitoring-ellenorzes-ertekeles.html

[7] FTE (Full Time Equivalent, Teljes munkaidő egyenértékes) Akik nem egész éven át és nem teljes munkaidőben vannak foglalkoztatva, azok munkaidejét teljes munkaidő egyenértékesre át kell számítani. Átszámításnál a teljes munkaidőben foglalkoztatottak éves munkaóráinak számát kell alapul venni. A viszonyítás alapjaként a munkanapokat kell figyelembe venni.

	inkubátorhálózatba bevont fiatalok száma			
3.	Lebonyolított ifjúsági rendezvény/műhelymunka/látóút résztvevőinek száma	150	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Kialakított, felújított ifjúsági, közösségi-, vidékfejlesztési bázis	5	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Kialakított, felújított közösségi tér száma	12	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Létrehozott munkahelyek száma	1 FTE EFOP 2 FTE	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Megtartott, stabilizált munkahelyek száma	8 FTE EFOP 4 FTE	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Együttműködések száma a projektek megvalósítása alatt	250 EFOP 100	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
4.	Szakmai programokba bevont kedvezményezett célcsoportba tartozók száma	EFOP 100	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
	rendezvények, műhelymunka, látóút promóciók száma	100 EFOP 50	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
	Balaton-felvidék online népszerűsítését célzó akciók, lehetőségek száma	150	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente
	Szervezetek, vállalkozások, természetes személyek által igénybevett tanácsadás, szakértői konzultációk, mentori találkozók óraszáma	150 EFOP 200	kedvezményezetti adatszolg. 2 évente	2 évente

Saját teljesítmény értékelése

A monitoring/hatásvizsgálat pontos kidolgozásának és végrehajtásának is facilitált, részvételi alapú folyamatnak kell lennie, melyben külső szakértői segítség igénybevételét is tervezi a csoport.

A monitoring célja kettős:

1. monitoring - értékelni az egyes intézkedések végrehajtását és azok hatását
2. hatásvizsgálat - értékelni a HFS végrehajtása által generált folyamatok komplex vidékfejlesztési hatását.

Az 1. cél közvetlenül az intézkedések végrehajtásához kapcsolódik.
Tervezett monitoring eszközök:

1. A projektgazdák által kitöltött kérdőívek, vagy interjúk
2. A pályázatokkal, végrehajtással kapcsolatos alapadatok
3. Az egyes pályázati ablakokon belül fókuszcsoportos interjúk, vagy workshopok
4. Közösségi videózás módszertannal film készítése egy-egy pályázati ablakról, a pályázati menedzserek, illetve a projektgazdák részvételével

A 2. cél a HFS végrehajtásának közép- esetleg hosszabb távú, komplex vidékfejlesztési hatásait próbálja megmérni. Ez sokkal komplexebb, bonyolultabb feladat egy-egy intézkedés, projekt hatásainak mérésénél. Esetleges eszközök, területek:

1. Az egyes intézkedések monitoringjának eredményei (kvantitatív és kvalitatív)
2. Egyéb adatok gyűjtése (pl. a munkaszervezettel, együttműködésekkel, képzésekkel kapcsolatos)
3. Reflexiós műhelymunkák a munkaszervezet, illetve a szorosan együttműködő hálózati szereplők részvételével.
4. Audit jellegű interjús, műhelymunkás kvalitatív vizsgálat, külső szakértői közreműködéssel. A vizsgálat nem csupán szorosan a munkaszervezet tevékenységét vizsgálná, hanem az egész hálózat (a 3 fő irány) működésének eredményét.
5. Közösségi videós, vagy más innovatív reflexiós módszertan alkalmazása.

A műhelymunkák, audit jellegű értékelés során peer-to-peer (kollegiális) módszert is alkalmaz a csoport.

Gyakoriság: félidőnél és cikluszárásnál
Eredmények kommunikálása, terjesztése: 8.4 fejezet alapján
Humán erőforrás: 1 évben 2-4 hét időtartam

9. Indikatív pénzügyi terv

A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (Ft)

		Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés						
Ssz.	**Az intézkedések megnevezése**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Összesen**	**%**
1	Együttműködésekkel kiegészülő termelés-, szolgáltatás-, illetve kínálatfejlesztési, -bővítési fejlesztések, tevékenységek támogatása 1.1. A térséget lefedő A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők és az újonnan csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztése 1.2. Az Éltető Balaton-felvidék turisztikai kínálatban, illetve az Éltető Balaton-felvidéki túraútvonal rendszerben lévő épített és természeti látnivalók, illetve az útvonalak részét képező szolgáltatók, termelők tevékenységének fejlesztése			281 000 000			281 000 000	57
2	Társadalmi aktivitást és helyi identitást segítő közösségi terek, ifjúsági- közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, infrastrukturális hátterének bővítése (fiatalok segítése, vidékfejlesztés, közösségfejlesztés, védjegyrendszer és Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztése területén.)			70 000 000			70 000 000	14
3	Együttműködésekre alapozó mikrotérségi jellegű szakmai kapacitás, informatikai háttér			103 597 491			103 597 491	21

	és közösségi marketing tevékenységek támogatása 3.1. Szakmai kapacitás és informatikai háttér kialakítása a védjegy rendszer, a Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat, a fiatalok segítése és a társadalmi beilleszkedés nehézségeivel küzdő lakosság integrálása mentén 3.2. Integrált, az egész térséget átfogó marketing és értékesítést ösztönző, szervező tevékenységek erősítése							
4	Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása			40 000 000			40 000 000	8
	Összesen	0	0	494 597 491	0	0	494 597 491	100

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (Ft)

	Forrás: EMVA LEADER 19.4alintézkedés					
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**Összesen**
Működési költségek	13 000 000	20 000 000	20 000 000	17 000 000	9 000 000	79 000 000
Animációs költségek	2 600 000	5 000 000	5 000 000	2 000 000	1 128 461	15 728 461
Egyéb tervezett bevételek[8]	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	5 000 000
Összesen	16 600 000	26 000 000	26 000 000	20 000 000	11 000 000	99 728 461

[8] Pl. tagdíj, önkormányzati hozzájárulás stb.

Kiegészítő információk

A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjeggyel kapcsolatos információk elérhetősége:

http://eltetovedjegy.hu/

A Balaton-felvidéki turisztikai programunkról részletes információk elérhetősége:

http://balatonfelvidekitura.hu/

A Helyi Fejlesztési Stratégia mellékletei:

1. sz. melléklet: Helyi Fejlesztési Stratégia megírásában részt vevők
2. sz. melléklet: A KSH 2015. évi turisztikai jellegű jelentéseinek összegzése
3. sz. melléklet: A Balaton-felvidéki Nemzeti Park működési területe
4. sz. melléklet: Bakony-Balaton Geopark területe a főbb geológiai értékeket jelölve
5. sz. melléklet: Táblázatok
6. sz. melléklet: Grafikonok
7. sz. melléklet: Rövidítések, fogalmak jegyzéke

Mellékletek

1. számú melléklet

Helyi Fejlesztési Stratégia megírásában részt vevők

Szabados Zsuzsanna – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Bazsó Gabriella – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Hoffner Tibor – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Oszkai Réka – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Harta Annamária – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Orbánné Polgár Zsanett – Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

dr. Gallyas Igor – kommunikációs szakértő
dr. Nemes Gusztáv – Rural Bt.
Molnár Gábor – Pannon Egyetem hallgatója

Tervező Csoport munkájában részt vevők – 5. számú melléklet 7. számú táblázat

2. számú melléklet

A KSH 2015. évi turisztikai jellegű jelentéseinek összegzése[9]

A KSH 2015. februári jelentése alapján 2014-ben 1, 45 millió vendég 4 887 ezer vendégéjszakát töltött a balatoni kereskedelmi szálláshelyeken. Ez a magyarországi kereskedelmi együttes vendéglétszámának 15 %, regisztrált vendégéjszakáinak 20%-a ebben a turisztikai régióban jelent meg.

Az összes vendégéjszaka 63%-át belföldi vendégek tették ki, míg a tóhoz érkezők 75%-a volt magyar.

A kimagasló vendégforgalmi adatokhoz jelentősen hozzájárultak Zamárdi hatalmas tömegeket vonzó nyári rendezvényei is a Balaton Sound és a Strand Fesztivál. Míg a Balatoni turisztikai régió Zala megyei részén csökkent a vendégforgalom, *a Veszprém megyei részen a vendégéjszakák száma több mint 15 ezer éjszakával nőtt.* A balatoni vendégforgalom mintegy 70%-a 188 szállodához kötődött.

A vendégforgalom a közösségi szálláshelyeken és a kempingekben visszaesett, a többi szállástípusokban (gyógy szállodák, panziók, üdülőházak, többi szálloda) viszont meghaladta a 2013. évit. Arányaiban a legnagyobb növekedés - 36,3% - az üdülőházaknál történt.

A Balaton legnagyobb vendégforgalmú települései között a HFS tervezési területén Zánka (39 425 vendég, 129 375 vendégéjszaka) és Tihany (30 358 vendég, 117 250 vendégéjszaka) található.

A térség Balaton parti partner városában Balatonfüreden a vendéglétszám 170 534 fő volt, vendégéjszaka száma 543 801 éj. Balatonfüred az országos ranglistán külföldi vendégéjszakákat illetően a 6. helyen áll Budapest, Hévíz, Bük, Hajdúszoboszló, Sárvár után. Belföldi vendégéjszakák területén pedig a 7. helyet foglalja el, ahol Budapest, Hajdúszoboszló, Siófok, Zalakaros, Hévíz és Gyula is megelőzi.

A külföldiek átlagosan 5,0 éjszakára foglaltak szállást a Balaton turisztikai régióban. Ezt meghaladták a svájci (5, éj), holland (6,6 éj), német (6,8 éj), dán (7,7 éj), orosz és az izraeli (8,0 éj) látogatók foglalásai.

Főbb küldő országok a megyében: Németország, Ausztria, Csehország, Hollandia, Lengyelország, Dánia, Belgium, Kína, Olaszország, Szlovénia.

A működő balatoni szálláshelyek 80%-a fogadott el Széchenyi Pihenőkártyát. Ezeken a helyeken a szállásdíj bevételének az egy negyede ezzel a fizetési móddal lett teljesítve.

A falusi vendéglátás területén jelenleg csak 2013. évi adatok állnak rendelkezésre. A falusi turisztikai szálláshelyeken a vendégéjszakák száma 2013-ban 3,2 éj/fő volt.

[9] Forrás: KHS 2015. évi turisztikai jelentései

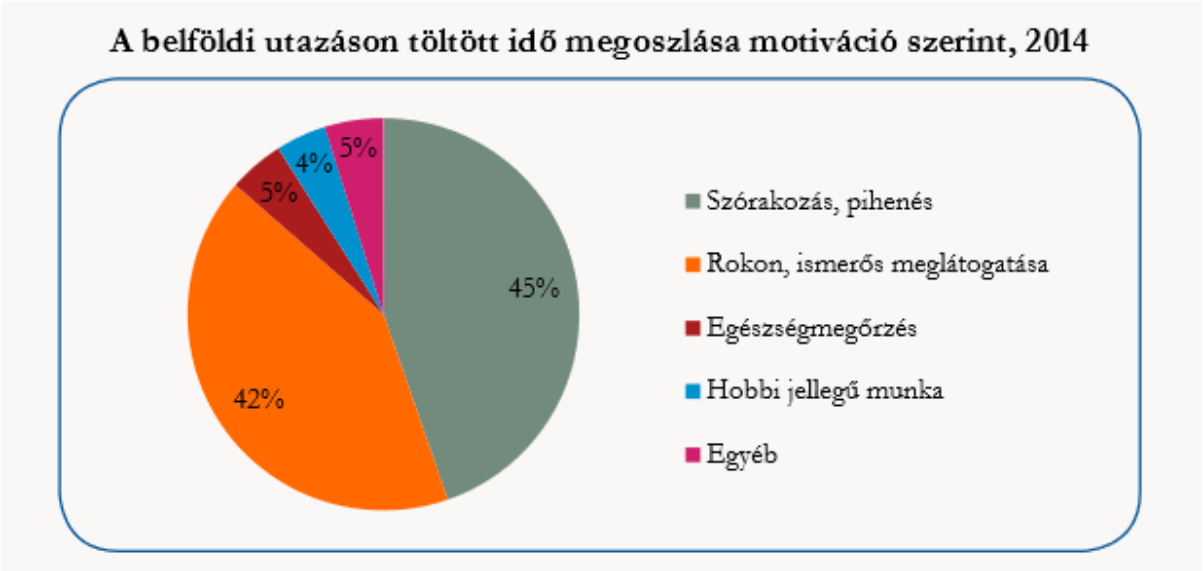

Forrás: KSH adatok 2015/12 statisztikai tükör

A KSH 2015. júliusi jelentése alapján 2014-ben **országos viszonylatban** turisták utazásaiknál 75%-ban személyautót, 14%-ban autóbuszt, 11%-ban vonatot vettek igénybe.

A napi költést illetően egy utazó egy napjára átlagosan 4800,-Ft jutott.

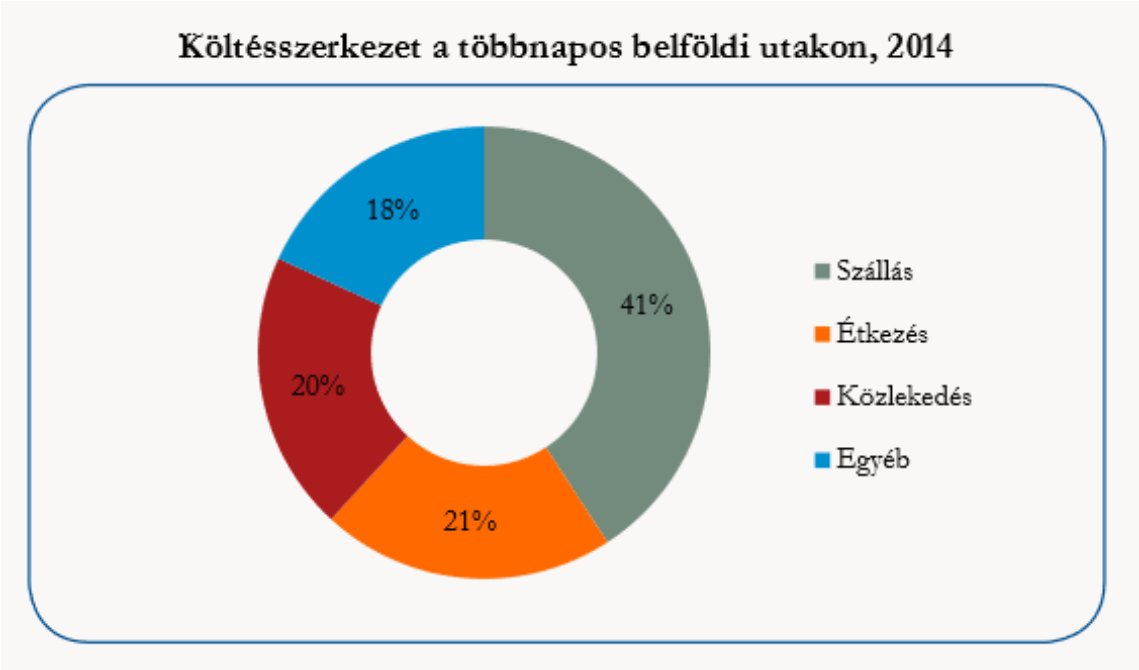

Forrás: KSH. 2015. július, Jelentés a turizmus 2014. évi teljesítményéről

Az utazók napi költése az egészség megőrzési (wellness) célú utazások esetén kiemelkedően magas, több mint 9 ezer forint, az egyéb pihenési célú utazásoknál 7 ezer forint volt.
A legkisebb anyagi ráfordítással az ismerős meglátogatása, illetve a hobbimunka miatti utazások jártak.
Legalább négy éjszakás távolléttel járó belföldi turisztikai utazáson a lakosság 26%-a vett részt 2014-ben. A gazdasági aktivitás tekintetében a dolgozók és a tanulók 28, illetve 27, a nyugdíjasoknak azonban csak 22%-a tett 4 és annál több éjszakás utazást. Még a gazdasági aktivitásnál is nagyobb hatás mutatható ki az iskolai végzettség tekintetében.

A felsőfokú végzettségűek 40, a középfokú végzettségűek 25, az alapfokú végzettségűek 14%-a tett négy vagy annál több éjszakás utazást.
A hétvégi házzal, nyaralóval rendelkező háztartásokban élők 61%-a utazott el hosszabb időre, akár a saját nyaralójába, akár más szálláshelyre.
A négy vagy annál több éjszakás utazások legfontosabb motivációja a pihenés, üdülés, az eltöltött idő 60%-a ehhez köthető. Emellett más, kikapcsolódási célú (egészségmegőrzés, hobbimunka) utazások is számottevő részarányt képviselnek. Az ismerős meglátogatása céljából történt utazásokon eltöltött idő az összes utazás időtartamának 26%-a.
A belföldi utazásra fordított idő felét saját nyaralóban, második otthonban vagy ismerős által biztosított szálláson töltötték.

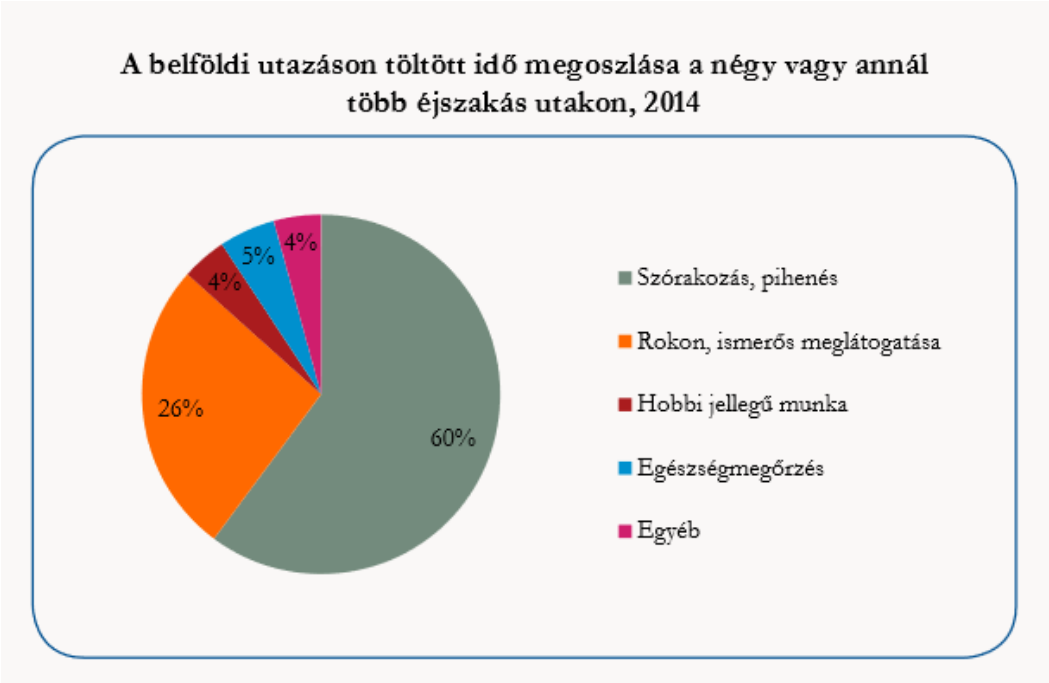

3. számú melléklet

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park működési területe

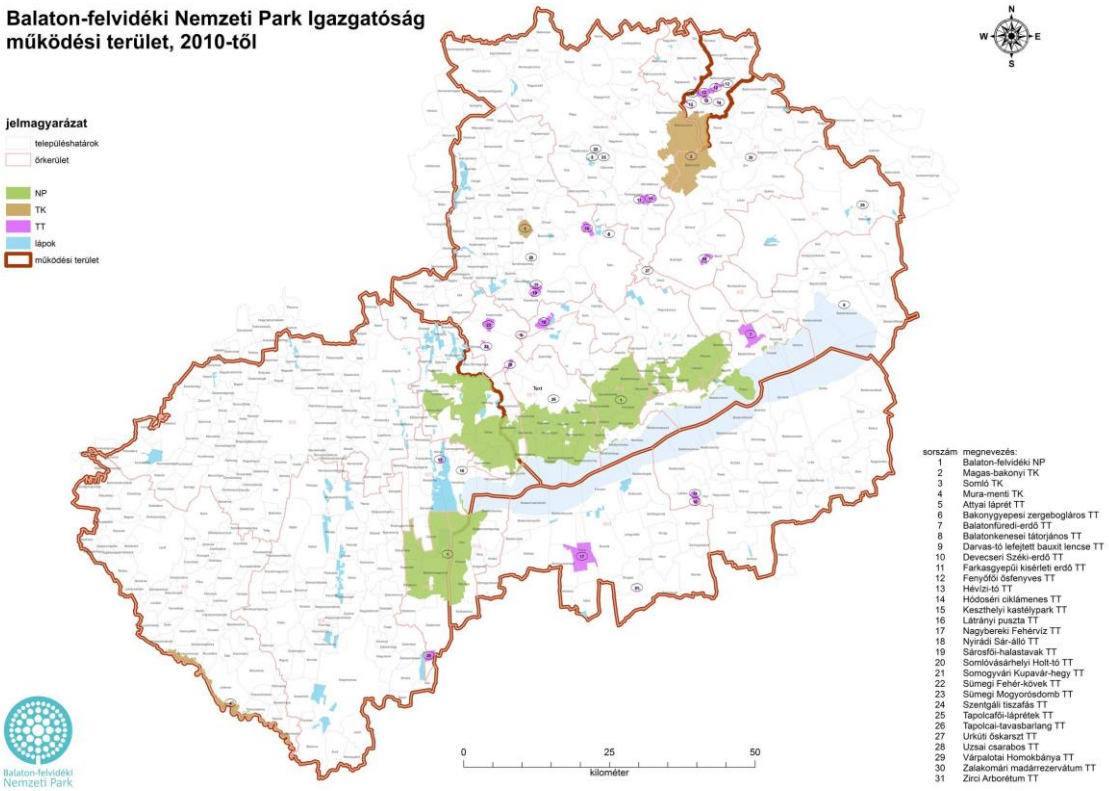

4. számú melléklet[10]

Bakony-Balaton Geopark területe a főbb geológiai értékeket jelölve

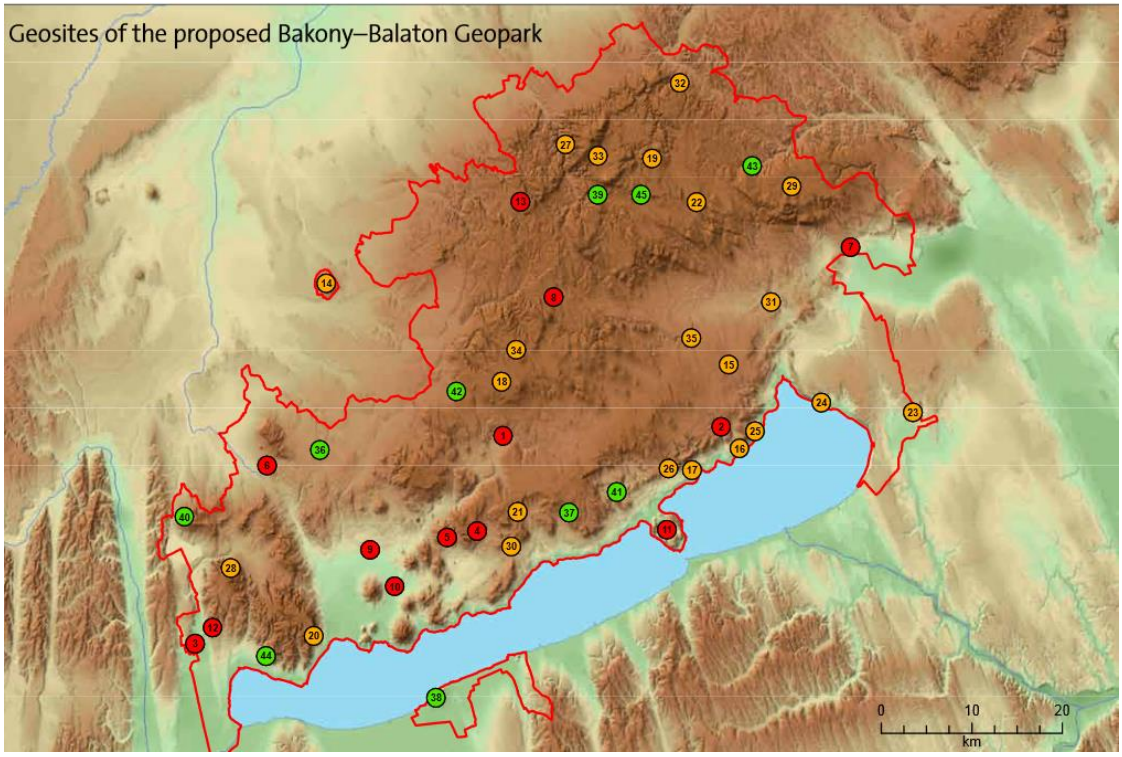

Bakony-Balaton Geopark elhelyezkedése Magyarországon belül

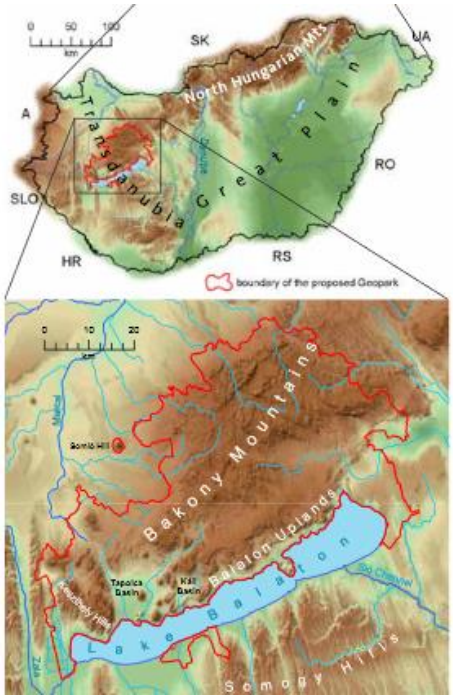

[10] Forrás: An Application for European Geopark Status for the Aspiring Bakony-Balaton Geopark Project, Hungary

5. számú melléklet: Táblázatok

1. számú táblázat - Települések száma lakosságszám csoportok alapján

Települések lakosságszáma	Települések száma (db)
100 fő alatti	7
100-500 fő közötti	30
500-1000 fő közötti	10
1000-2000 fő közötti	8
2000-3000 fő közötti	2
3000 fő feletti	2

2. számú táblázat - A térség lakosságszám szerinti településcsoportjai

Települések lakosságszáma	Települések neve
100 fő alatti	Hetyefő, Hosztót, Megyer, Óbudavár, Tagyon, Vöröstó, Zalameggyes
100-500 fő közötti	Aszófő, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonudvari, Barnag, Bodorfa, Dörgicse, Gyepükaján, Hidegkút, Kapolcs, Lovas, Mencshely, Monoszló, Nemeshany, Öcs, Örvényes, Pula, Rigács, Szentantalfa, Szentimrefalva, Szentjakabfa, Szőc, Ukk, Vászoly, Veszprémfajsz, Veszprémgalsa, Vigántpetend, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalaszegvár
500-1000 fő közötti	Balatonakali, Balatonszőlős, Bazsi, Dabronc, Gógánfa, Káptalanfa, Paloznak, Sümegprága, Taliándörögd, Zánka
1000-2000 fő közötti	Csopak, Halimba, Kislőd, Nagyvázsony, Nyirád, Pécsely, Tihany, Tótvázsony
2000-3000 fő közötti	Nemesvámos, Úrkút
3000 fő feletti	Csabrendek (3074 fő), Sümeg (6283 fő)

3. számú táblázat – A térség településeinek illeszkedése Regionális Marketing Igazgatóság illetékességi területéhez

Területi besorolás	Települések neve
Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez tartozó települések (32) **Besorolás: Balaton Regionális Marketing Igazgatóság**	Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Barnag, Csopak, Dörgicse, Hidegkút, Kapolcs, Lovas, Mencshely, Monoszló, Nagyvázsony, Óbudavár, Öcs, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Pula, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Taliándörögd, Tihany, Tótvázsony, Vászoly, Veszprémfajsz, Vigántpetend, Vöröstó, Zánka,
Balaton Kiemelt Üdülőkörzeten kívüli települések (27) **Besorolás: Közép-dunántúli Marketing Igazgatóság**	Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Halimba, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Kislőd, Megyer, Nemeshany, Nemesvámos, Nyirád, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Szőc, Ukk, Úrkút, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár,

4. számú táblázat – A térség településeinek járás szerinti besorolása

Járások neve (ide tartozó települések száma a tervezési területen db)	Járásokhoz tartozó települések
Ajkai Járás (6)	Halimba, Kislőd, Nyirád, Öcs, Szőc, Úrkút
Balatonfüredi Járás (20)	Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka
Sümegi Járás (21)**(Kedvezményezett járás a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján)**	Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár

Tapolcai Járás (3)	Kapolcs, Taliándörögd, Vigántpetend
Veszprémi járás (9)	Barnag, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó

5. számú táblázat – A térség településeinek gazdasági,társadalmi fejlettség szempontú, kedvezményezettség szerinti besorolása

Járások neve	Kedvezményezett települések 105/2015. (IV.23.) Korm.rendelet 2. sz. melléklet szerint
Ajkai Járás (0)	-
Balatonfüredi Járás (2)	Szentjakabfa, Tagyon
Sümegi Járás (10)	Bodorfa, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Megyer, Szentimrefalva, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalameggyes, Zalaszegvár
Tapolcai Járás (1)	Vigántpetend
Veszprémi Járás (1)	Barnag

6. számú táblázat - Tervezéshez kapcsolódó programok

Helyszín és időpont	Célja	Rövid összefoglalója
2015. 08. 28. IKSZT, Halimba	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének előkészítő ülése	A fórum célja a tervezői csoport tagságának előzetes informálása a 2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének mérföldköveiről, a kapcsolódó operatív programokról és a vidékfejlesztési program nyújtotta LEADER programon kívüli lehetőségekről. Meghívottak: TKCS, külső szakértő Meghívó: e-mail Résztvevő: 16 fő
2015.09.10. Éltető B-f E irodája, Sümeg	Belső képzés	A 272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet közös értelmezése, az új fogalmak tisztázása, felkészülés a tervezésben résztvevők pontos informálására. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)

2015.09.17. Éltető B-f E irodája, Sümeg	Belső képzés	VP, OP-k közös értelmezése, az új fogalmak tisztázása, felkészülés a tervezésben résztvevők pontos informálására, lehatárolások vizsgálata. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)
2015.09.28. Pér	Tervezői fórum	Munkaszervezet részéről részvétel a 2007-13-as időszak tapasztalatait összegző fórumon, a tapasztalatok HFS-ben való hasznosítása érdekében.
2015.09.28. Zirc	Régiós konferencia	Munkaszervezet részéről részvétel a HFS előkészítésére vonatkozó felhívásról való tájékoztatáson, egyeztetésen.
2015. 09. 29. Hotel Kapitány, Sümeg	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének indítása	A 2007-2013-as EU-s ciklus záró rendezvényének keretein belül rövid tájékoztató volt a 2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezéséről. Meghirdetésre került a tervezői csoporthoz való csatlakozási lehetőség, amellyel többen éltek is. Meghívottak: tagok, partnerek Meghívó: posta, e-mail, személyes Résztvevő: 130 fő
2015.10.07. Polgármesteri Hivatal, Sümeg	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	A HFS-sel kapcsolatos elvárások bemutatása, közös értelmezése, egyes témakörök közös kidolgozása: Helyzetelemzés SWOT analízis Célhierarchia és kapcsolódó indikátorok Meghívottak: TKCS Meghívó: e-mail Résztvevő: 25 fő
2015.10.16. Polgármesteri Hivatal, Nemesvámos	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	LEADER programban tervezett intézkedések kibontása Illeszkedés a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programhoz a Vidékfejlesztési Operatív Programhoz, és a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programhoz Meghívottak: TKCS, külső szakértő Meghívó: e-mail Résztvevő: 15 fő
2015. 10. 20. Kapolcsi Kűház, Kapolcs	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégiához kapcsolódó szakma specifikus, fókuszcsoport fórum adószakértői területen	Kistermelői és vállalkozásfejlesztési eredmények a LEADER programban Adózási formák, lehetőségek Mikor éri meg adózási formát váltani és mikor nem Növekedési lehetőségek és adózási formák összefüggései közérthetően Az ismeretek alapján a HFS, és az OP-k által nyújtott lehetőségek vizsgálata. Meghívottak: tagok, partnerek, olvasók, levelezőlistán lévők

		Meghívó: e-mail, honlap, facebook Résztvevő: 12 fő
2015.10.20. Somlójenő	Bor- és gasztronómiai fórum	Munkaszervezet részéről részvétel a fórumon, célja az információk hasznosítása a HFS-ben.
2015.10.21. Budapest	NAKVI által szervezett konferencia	Munkaszervezet részéről részvétel a konferencián a HFS elkészítéséhez hasznosítható információk érdekében
2015. 10. 22. Várcsárda, Sümeg /	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	Vidékfejlesztési Program pályázati lehetőségei – 2015-2016 LEADER program/Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése, részletek kibontása, VP –től való lehatárolás vizsgálata. Meghívottak: tagok, partnerek, olvasók, levelezőlistán lévők Meghívó: e-mail, honlap, facebook Résztvevő: 10 fő
2015. 10. 22. Balatoncsicsó, Művelődési ház	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	Vidékfejlesztési Program pályázati lehetőségei – 2015-2016 LEADER program/Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése, részletek kibontása, VP –től való lehatárolás vizsgálata. Meghívottak: tagok, partnerek, olvasók, levelezőlistán lévők Meghívó: e-mail, honlap, facebook Résztvevő: 15 fő
2015. 10. 27. Polgármesteri Hivatal, Nemesvámos	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégiához kapcsolódó szakma specifikus, fókuszcsoport fórum élelmiszerhigiéniai területen	Megyei körkép a kistermelői értékesítésben – a higiénia fontossága a termelés, feldolgozás, értékesítés területén Általános higiénia a kistermelői gyakorlatban – leggyakoribb fertőzések okai és ezek elkerülése, kistermelői rendelet higiéniai vetületei Milyen állati eredetű megbetegedések veszélyével kell számolnunk a kistermelői élelmiszerekben? Kistermelői területen elért eredmények és lehetőségek a Balaton-felvidéken Információk hasznosítása a HFS-ben. Meghívottak: tagok, partnerek, olvasók, levelezőlistán lévők Meghívó: e-mail, honlap, Facebook Résztvevő: 14 fő
2015. 10. 27. Taliándörögd KÖSZI-bázis	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	Vidékfejlesztési Program pályázati lehetőségei – 2015-2016 LEADER program/Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése Meghívottak: tagok, partnerek, olvasók, levelezőlistán lévők Meghívó: e-mail, honlap, facebook Résztvevő: 15 fő
2015. 11. 05. KÖSZI-bázis, Taliándörögd	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia	Előző ülés és a tájékoztató fórumok eredményeinek rövid összefoglalása Helyi Fejlesztési Stratégia készültségi szintje

	tervezői megbeszélés	Tájékoztató az Ifjúsági Garancia program helyzetéről LEADER programban tervezett pályázati felhívások egyeztetése Meghívottak: TKCS Meghívó: e-mail Résztvevő: 19 fő
2015. 12.02. Sümeg, Polgármesteri Hivatal	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tájékoztató fórum	Vidékfejlesztési Program pályázati lehetőségei – 2015-2016 LEADER program/Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése Részvétel Sümeg Térségi Társulási ülésen Meghívottak: Sümegi térségi önkormányzat képviselők Meghívó: e-mail Résztvevő: 14 fő
2015. 12. 07. KÖSZI-bázis, Taliándörögd	2014-20-as időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélés	Előző ülés és a tájékoztató fórumok eredményeinek rövid összefoglalása Helyi Fejlesztési Stratégia készültségi szintjének véleményezése Meghívottak: TKCS Meghívó: e-mail Résztvevő: 12 fő
2015. 12. 09. Mencshely, Kultúrház	Taggyűlés	Taggyűlésen HFS ismertetése, véleményezése, elfogadása, felhívás további véleményezési lehetőségre Meghívottak: tagok Meghívó: posta, e-mail, honlap Résztvevő: 74 fő
2015.12.14. Éltető B-f E irodája, Sümeg	Belső képzés	A HFS társadalmasítási folyamatának és cselekvési tervének egyeztetése. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)
2016.01.05. Éltető B-f E irodája, Sümeg	Belső képzés	A beérkezett módosítási javaslatok HFS-be való beépítésének átgondolása. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)
2016.01.11. Éltető B-f E irodája, Sümeg	Belső képzés	A beérkezett módosítási javaslatok HFS-be való beépítésének átgondolása. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)
2016.01.14. Budapest	EIP program	Munkaszervezet részéről részvétel, a programon elhangzott információk hasznosítása a HFS-ben.
2016.01.18. Ajka	Szakmai egyeztetés	Szakmai egyeztetés a HFS ifjúságmegtartásra irányuló célkitűzésének megvalósíthatóságára vonatkozóan.

2016.01.19. Taliándörögd	Tájékoztató és szakmai fórum	Tájékoztató és szakmai fórum térségünk potenciális pályázóival, pályázatíróival Meghívottak: pályázatírók, projektjavaslatokat benyújtók Meghívó: e-mail Résztvevő: 9 fő
2016.01.20. Balatoncsicsó	Egyeztetés – turisztikai fejlesztések a HFS-ben	A 8.1.2. intézkedés kidolgozása Meghívottak: A Vidék Minősége védjegyet működtető LEADER csoportok Meghívó: e-mail Résztvevő: 13 fő
2016.01.28. Taliándörögd	Országos „A Vidék Minősége" védjegyes egyeztetés	LEADER csoportok tapasztalatainak megosztása „A Vidék Minősége" védjeggyel kapcsolatban, a tapasztalatok hasznosítása a HFS-ben. Meghívottak: A Vidék Minősége védjegyet működtető LEADER csoportok Meghívó: e-mail Résztvevő: 9 fő
2016.02.10. Taliándörögd	Szakmai egyeztetés	Szakmai egyeztetés a HFS ifjúságmegtartásra irányuló célkitűzésének megvalósíthatóságára, valamint az esélyegyenlőség tématerületre vonatkozóan. Más források bevonásának lehetőségei. Meghívottak: ifjúsági szervezetek vezetői, esélyegyenlőségi tématerülettel érintett intézmények vezetői, ill. a témában jártas szakemberek Meghívó: e-mail, telefonos felkérés Résztvevő: 8 fő
2016.02.11. Veszprém	Egyeztetés turisztikai témában	Egyeztetés a Balatoni TDM Szövetséggel a HFS turisztikai intézkedésével kapcsolatban, szakmai tapasztalatcsere
2016.02.17. Sümeg	Tájékoztató és szakmai fórum	Tájékoztató és szakmai fórum térségünk potenciális pályázóival, pályázatíróival Meghívottak: pályázatírók, projektjavaslatokat benyújtók Meghívó: e-mail Résztvevő: 9 fő
201.02.18. Taliándörögd	Fórum	Rendezvények a HFS-ben – egyeztetés, javaslatok, vélemények összegzése. Meghívottak: tervezői csoport Meghívó: e-mail Résztvevő: 5 fő
2016.02.23. Taliándörögd	Szakmai egyeztetés	Szakmai egyeztetés a HFS ifjúságmegtartásra irányuló célkitűzésének megvalósíthatóságára vonatkozóan. Más források bevonásának lehetőségei. Meghívottak: ifjúsági szervezetek vezetői, ill. a témában jártas szakemberek

		Meghívó: e-mail, telefonos felkérés Résztvevő: 12 fő
2016.03.03. Halimba	Szakmai egyeztetés	Esélyegyenlőség a HFS-ben. Meghívottak: szakmai partnerek Meghívó: telefonos egyeztetéssel Résztvevő: 22 fő
2016.03.10. Taliándörögd	Szakmai egyezetés	Esélyegyenlőségi program megvalósíthatósága, részletek kidolgozása. Meghívottak: szakmai partnerek Meghívó: e-mail Résztvevő: 11 fő
2016.03.16. Taliándörögd	Tervezői megbeszélés	A HFS-ben a beérkezett vélemények, észrevételek alapján történő módosítási javaslatok felülvizsgálata, beépítése Meghívottak: tervezői csoport Meghívó: e-mail Résztvevő: 8 fő
2016.03.22. Taliándörögd	Ifjúsági konferencia	Részvétel a konferencián, melynek témája: az ifjúsági stratégia beépülése a HFS-be, ifjúsági hálózat kiépítésének megalapozása. Meghívottak: településvezetők, ifjúsággal foglalkozók, fiatalok Meghívó: e-mail Résztvevő: 8 fő
2016.03.29. Taliándörögd	Belső képzés	A HFS elfogadásának előkészítse, helyesbítések, változások ellenőrzése. Résztvevők: munkaszervezet tagjai (5fő)
2016.04.20. Szentantalfa	Közgyűlés	A HFS módosított változatának elfogadása. Meghívottak: tagság Meghívó: e-mail, levél Résztvevő: 43 fő
2015.06.02. Halimba	Közgyűlés	A HFS IH iránymutatása alapján történt módosításának elfogadása. Meghívottak: tagság Meghívó: e-mail, levél Résztvevő: 30 fő

7. számú táblázat – Tervezői csoport ülés meghívotti listája, illetve a szakemberek működési, gyakorlati szakterületeik

Név	Képviselt szervezet	Szakterület(ek)
Bérczi Beáta	Bakony és Balaton Térségi	turizmus

	Turisztikai Nonprofit Kft.	
Sigmond Eszter	Bakony és Balaton térségi TDM	turizmus
Farkasdy Károly	NAK	agrár
Fabacsovics Zoltán	Veszprém Megye Önkormányzat	közigazgatás, településfejlesztés
Fábry Szabolcs	Nagyvázsony Község Önkormányzat, MNVH Veszprém megyei referens	közigazgatás, településfejlesztés
Kandikó Rita	Fekete Sereg Egyesület	közigazgatás, civil szféra, média, településfejlesztés
Nemes Gusztáv	Rural Bt.	szociológia, vidékfejlesztés, településfejlesztés, közösségfejlesztés
Dr. Gallyas Igor	Dörgicsei Borház	marketing, kommunikáció
Nagy Anett	Nanett csokoládé	helyi termék
Dr. Bősze László	Levendárium Kft	jog, helyi termék
Horváth Csilla	Építőipari Gyártók és Beszállítók Egyesülete, Plastmo Balaton Kft	vállalkozásfejlesztés, felnőttképzés, civil
Czégai László	Tündérsziget-ART Kft.	helyi termék, kereskedelem, turizmus
Simonné Dénes Andrea	D&S Kft.	agrár
Holczer Krisztina	Azur Kft.	turizmus, gasztronómia
Dr. Kocsisné dr. Molnár Gitta	Pannon Egyetem-Georgikon Kar	településfejlesztés, kertészet
Benedek Zsuzsanna	Pannon Egyetem-Georgikon Kar	településfejlesztés, állattenyésztés, agrár
Káli Lajos	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	munkaügy, foglakoztatás
Farkasné Sámson Klára	Napfény Szociális Központ	szociális
Koncz Imre	Balatonakali Község Önkormányzata	közigazgatás, településfejlesztés
Farkas Ivett	Kapolcsikum	helyi termék

Térségi Védjegy Tanács tagjai

Név	Pozíció	Képviselt szervezet	Szakterület(ek)
Tóth Béla	Védjegy Tanács elnök		
Farkas Ivett	Élelmiszer szakma specifikus tanács képviselő	Kapolcsikum	helyi termék

Sövényházi Balázs	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Nemesvámos Község Önkormányzat	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés
Komendánt Irén	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Ukk Község Önkormányzat Ferrir Bt.	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés
Egly Márk	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Palota Pince	borászat, helyi termék
Dobosi Dániel	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Dobosi Pincészet	borászat, helyi termék
Tóbel János	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Halimba Község Önkormányzat Herbaporta	közigazgatás, vállalkozás, településfejlesztés, turizmus, élelmiszer feldolgozás, falusi vendégasztal
Kalla Roland	Élelmiszer szakma specifikus tanács tag	Kalla Natur Kft.	élelmiszer, helyi termék
Hortobágyi Józsefné Ági	Turisztikai szakma specifikus tanács képviselő	Bázsai Kft.	vendéglátás, turizmus
Papp Ferenc	Turisztikai szakma specifikus tanács tag	egyéni vállalkozó	vendéglátás, turizmus
Paksa Jenőné	Turisztikai szakma specifikus tanács tag	Paksa Kft.	vendéglátás, turizmus
Paksa Jenő	Turisztikai szakma specifikus tanács tag	Paksa Kft.	vendéglátás, turizmus
Tóbel János	Turisztikai szakma specifikus tanács tag	Halimba Község Önkormányzat Herbaporta	közigazgatás, vállalkozás, településfejlesztés, turizmus, élelmiszer-feldolgozás, falusi vendégasztal
Gaálné Kapás Krisztina	Kézműves szakma specifikus tanács képviselő	Monoszlói Fazekas ház	kézművesség, hagyományőrzés
Zsár Tamás	Kézműves szakma specifikus tanács tag	Zsár - Fa Asztalos és Kádár Bt.	kézművesség, hagyományőrzés
ifj. Gyapay László	Kézműves szakma specifikus tanács tag	egyéni vállalkozó	kézművesség, hagyományőrzés
Dr. Demján Ildikó	Kézműves szakma specifikus tanács tag	Levendárium Kft.	levendula olaj feldolgozás, turizmus, helyi termék, egészségmegőrzés
Oszkai Réka	Kézműves szakma specifikus tanács tag		kézművesség, hagyományőrzés

6. számú melléklet: Grafikonok

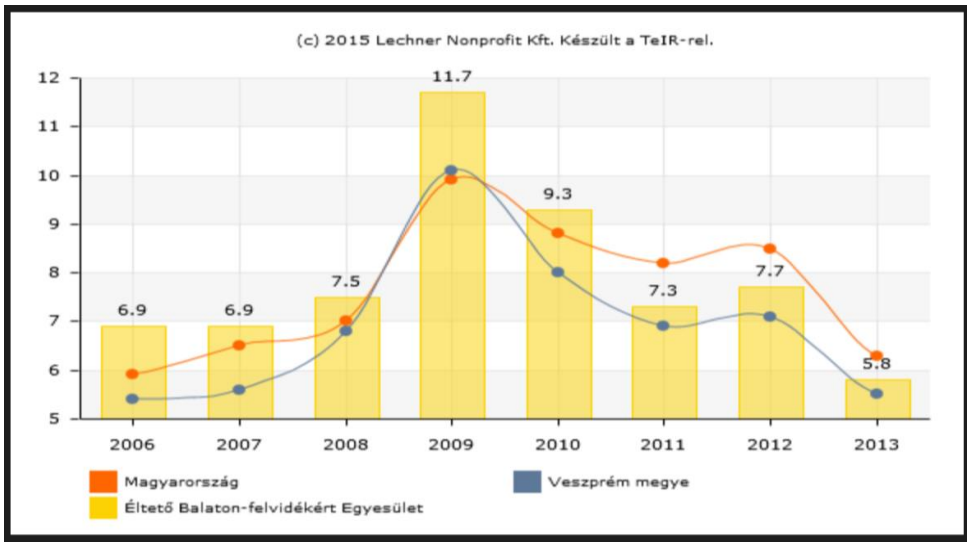

1. számú ábra - Munkanélküliségi ráta (%)
Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

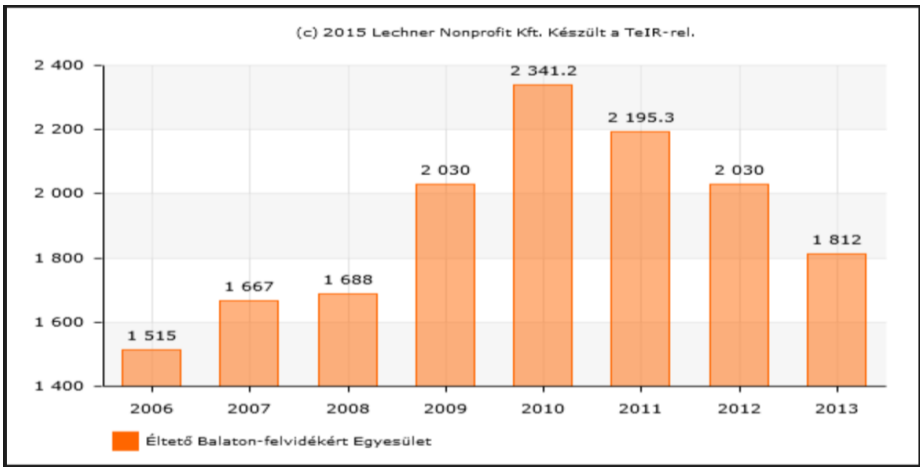

2. számú ábra - Tartós munkanélküliek aránya (%)
180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

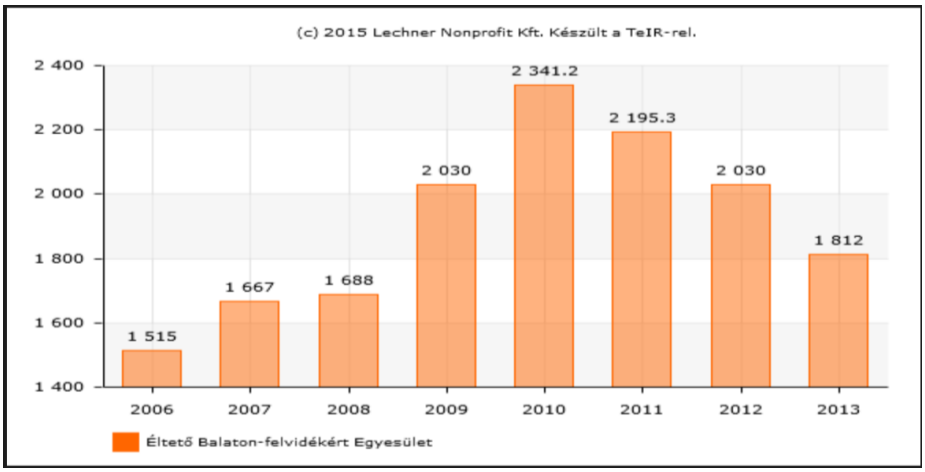

3. számú ábra - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma (fő)

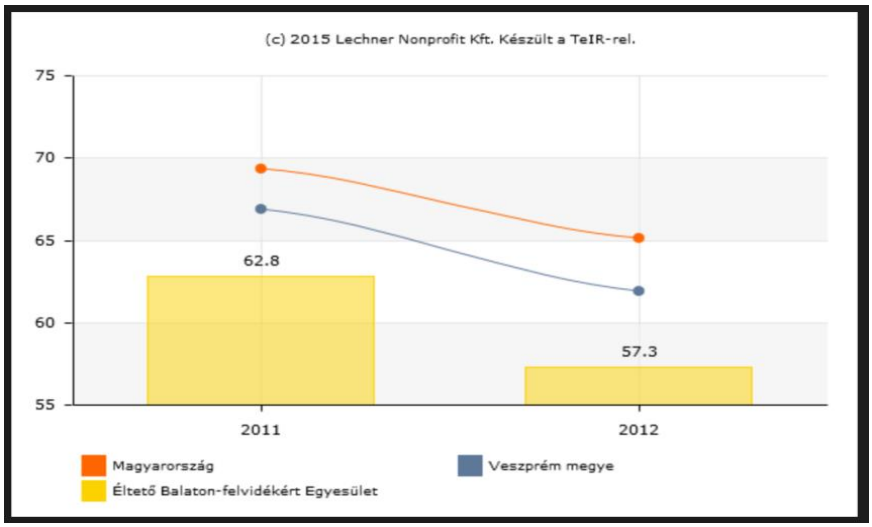

4. számú ábra - Működő vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-től
Megszűnő és átalakulásra kötelezett gazdálkodási formákkal együtt, az év során, a vállalkozási demográfia szerint.

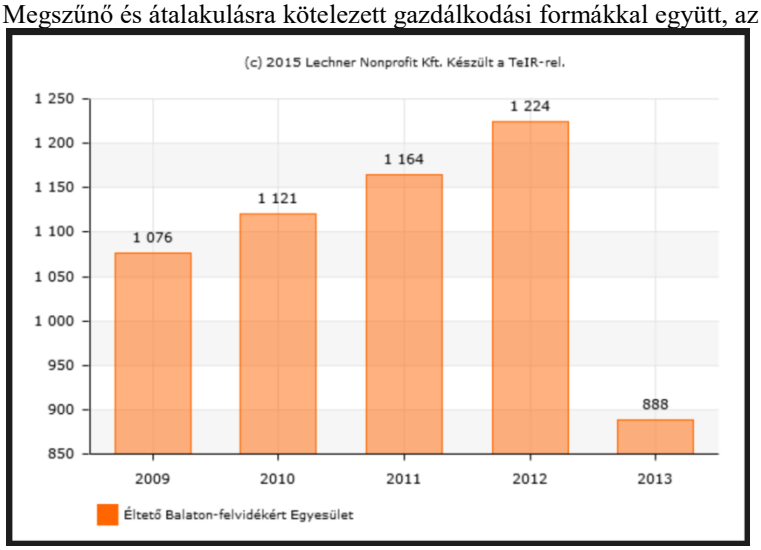

5. számú ábra - Regisztrált őstermelők száma (fő)

Mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal rendelkezők száma.

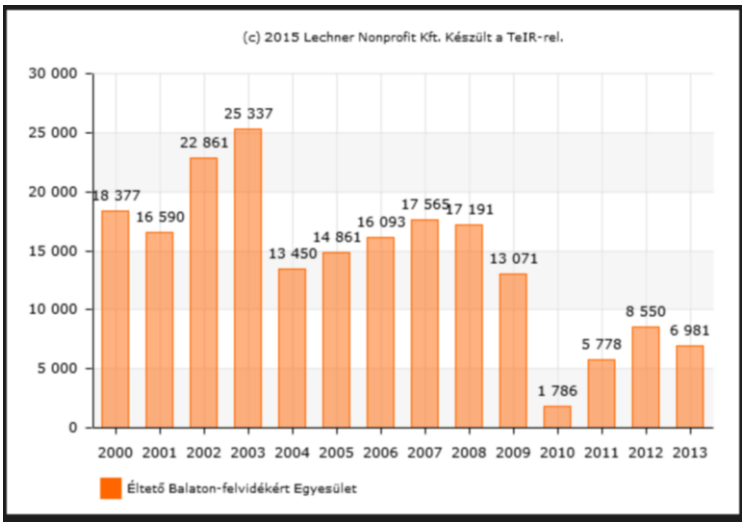

6. számú ábra - Vendégéjszakák száma a falusi szálláshelyeken (db)

7. számú melléklet - Rövidítések, fogalmak jegyzéke

Helyi Fejlesztési Stratégia

A LEADER program egy Európai Uniós, közösségi kezdeményezésen alapuló, egyedi fejlesztési program. Ennek keretében a 2014-2020-as EU-s ciklusra, pályázati időszakra vonatkozóan az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület, a működési területéhez tartozó 59 településre vonatkozóan elkészítette a Helyi Fejlesztési Stratégiáját, amelyben megfogalmazták az adott területre vonatkozó jellemző gazdasági, közösségi és egyéb fő területeket feltáró helyzetet, fejlesztési irányokat, pályázati intézkedéseket.

HVS – Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

A LEADER program egy Európai Uniós, közösségi kezdeményezésen alapuló, egyedi fejlesztési program. Ennek keretében a 2007-2008. körül megalakult közösségek, egy adott területre – esetünkben 60 településre – elkészítették a Vidékfejlesztési Stratégiájukat, amelyben megfogalmazták az adott területre vonatkozó alakuláskor jellemző gazdasági, közösségi és egyéb fő területeket feltáró helyzetet. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület esetében az adott helyzetből kiindulva a közösség tagjaival több olyan fórumot, egyeztető beszélgetést kezdeményeztünk, amelyben arra kerestük a választ, hogy melyek a legfontosabb lépések, támogatási igények, amelyek szükségesek a térség összefogáson alapuló fejlesztéséhez. Ezeket a fejlesztéseket összefoglalva készült el a stratégia intézkedési része. Miután a stratégia elkészült, a gazdaszervezet – nálunk az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület benyújtotta a stratégiát bírálatra a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz. Ez olyan volt, mint egy nagy pályázat.

LEADER program

Az ezredforduló körüli években erősödő civil együttműködések vezetői 2002-2007 körül figyeltek fel az Európai Unió (EU) vidéki területek fejlesztését célzó programjára, a LEADER vidékfejlesztési programra.

A LEADER egy mozaikszó (Liaison Entre Actions de Développement de l`Economie Rurale, azaz közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében). Ez a kezdeményezés az EU legsikeresebb vidékfejlesztési programja, amely 2013-ra CLLD – Community-Led Local Develpoment (közösségi szinten irányított helyi fejlesztés) programmá nőtte ki magát az EU-ban. Alapelveik nagyjából azonosak: jól körülhatárolt, településcsoportokból álló terület alapúság, helyi fejlesztési stratégiák közösség általi kidolgozása és megvalósítása, köz- és magánszféra partnersége, innováció ösztönzése, integráltság, ágazatközi jellegű intézkedések és hálózatépítés. A program 1991 óta létezik, napjainkban Európa-szerte mintegy 1200 kistérségben működnek helyi LEADER-közösségek.

LEADER HACS - LEADER Helyi Akciócsoport

A LEADER HACS-ok a Leader program helyi szintű végrehajtásához létrejövő szervezetek, vidékfejlesztés motorjai a vidéki közösségekben.

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

A Balaton-felvidék 59 településének aktív közösségei, önkormányzatai, vállalkozói a LEADER program előkészítésének folyamatában a korábbi évek közös programjaira, együttgondolkodásra alapozva 2007-ben papírra fektették a formálódó partnerséget, elkészítették közös vidékfejlesztési programját. 2008- ban került bejegyzésre a szervezet, azóta végzi vidék- és közösségfejlesztő tevékenységét.

Művészetek Völgye

Egy ősi településen, Kapolcson, Márta István zseniális ötletéből nőtt ki a mára kultusz eseménnyé érett rendezvény, a Művészetek Völgye. E névvel fémjelezve egy olyan egyedi rendezvény szökött szárba, ahol a látogatók önfeledten veszhetnek bele a művészetek világába: Udvarok, völgyzugok, utcák és falusi házak alkotnak egy utánozhatatlan miliőt. A nemzetközi szinten is ismert, elismert és népszerű 10 napos fesztivál, immár 25 éves múltra tekint vissza.

A Vidék Minősége – Éltető Balaton- felvidék Védjegy

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület 2013. első félévében indította útjára a Balaton-felvidéki minőségi termékek és szolgáltatások népszerűsítését célzó projektjét spanyol minta alapján.
A vidéki termékek és szolgáltatások minőségét szimbolizáló védjegy három 3 szakma specikifus szabályzatba került besorolásra.

- helyi élelmiszer termékek
- kézműves és kisipari termékek
- turisztikai szolgáltatások (vendéglátás, szálláshely és kereskedelem)

A védjegy tulajdonosa az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület.

TDM - Tourism Destination Management

A TDM betűszó a turisztikai desztináció menedzsment kifejezés rövidítése. A *desztináció* szó földrajzi térséget jelent. A turisztikai termékeit és egyéb szolgáltatásait egységesen, komplex módon kezelő partnerek, vállalkozások, szakmai és civil szervezetek, önkormányzat(ok) hosszú távú, szervezett együttműködésben végzett tevékenységeinek összességét jelenti, melyeket annak érdekében fejtenek ki, hogy minél vonzóbbá tegyék az adott földrajzi fogadóterületet.

TEIR adatbázis

TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, egy olyan elektronikus információs rendszer, melyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996/XXI. törvény alapján hoztak létre Magyarországon. Tartalmát és működését az 1997/112. Kormányrendelet szabályozza.

GFO" 11 osztályozási rendszer

A regisztrált vállalkozások száma nemzetgazdasági ágak szerint

GINOP - Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program

A 2014-2020-as időszakra vonatkozó Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (továbbiakban: GINOP) a magyar gazdaság növekedését szolgálja. A program egyik legfontosabb célkitűzése, hogy Magyarország foglalkoztatási rátája elérje a 75%-ot. Ehhez szükséges egyrészt új munkahelyek létesítése, másrészt a munkát vállalni akarók képességeinek fejlesztése.

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Az 1997-ben megalakult Balaton-felvidéki Nemzeti Park a Balaton északi partján, 1–15 km szélességű sávban húzódik, területe (mintegy 57.000 hektár) 6 korábbi tájvédelmi körzetet foglal magában: a Kis-Balatont, a Keszthelyi-hegységet, a Tapolcai-medencét, a Káli-medencét, a Pécselyi-medencét és a Tihanyi-

félszigetet. Életrehívásával megvalósult a magyar természetvédelem régi álma: a sokáig egymástól különálló védett területek összekapcsolásával létrejött a Balaton-felvidék és a Kis-Balaton összefüggő területére kiterjedő védett ökológiai rendszer.

Tájegységei közül a Kis-Balatont a vizes élőhelyek nemzetközi védelmét szolgáló Ramsari Egyezmény is óvja. A Tihanyi-félsziget - kiemelkedő geológiai értékei és a területen zajló természetvédelmi munka elismeréseként - 2003-ban Európa Diplomás területté vált.

Natura 2000 területek

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 hálózat egy olyan összefüggő európai ökológiai rendszer, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megóvását és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához.

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket - az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket - foglalja magába.

SWOT – elemzés

A SWOT elemzés a stratégiaalkotás folyamatának egyik lépése. Gyakran találkozhatunk a módszerrel, illetve a fogalommal SWOT analízis néven is. A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük egy piac, iparág, üzlet, termék, szolgáltatás stb. piaci életképességét, illetve megismerhetjük, hogy mely feladatok a legfontosabbak stratégiai szempontból. Leggyakrabban az üzleti terv részét képezi: bankok, vagy befektetők számára készül, hogy látható legyen az üzleti tervben, melyek a megtérülés esélyei, arányai.

A SWOT egy angol mozaikszó, 4 szó kezdőbetűiből áll össze:

- Strengths - erősségek
- Weaknesses - gyengeségek
- Opportunities - lehetőségek
- Threats - veszélyek

Köszi – Bázis

Közép- dunántúli Szövetség az Ifjúságért (KÖSZI) által létrehozott Bázis.

Tevékenységük:

- az ifjúsági, ifjúsággal foglalkozó szervezetek és a térség fiataljai számára egy olyan bázis létrehozása, ahol segíteni tudjuk tevékenységeik,programjaik megvalósítását mind szakmai tanácsadással (mentorálással), mind a megfelelő technikai infrastruktúra rendelkezésre állásával;
- térségben zajló ifjúsági programok népszerűsítése;
- a fiatalok munkahelyre találásának segítése;
- megélhetést biztosító mesterségek, szakmák népszerűsítése,
- meglévő és új együttműködéseink erősítése.

IKSZT – Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér

Az IKSZT program az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (továbbiakban: ÚMVP) III. tengelyének: „A vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása”, azon belül az „5.3.3.2.1. A vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások” intézkedésének része. Célja a vidéki lakosság megtartása érdekében a helyben elérhető alapszolgáltatások körének bővítése, minőségének és hozzáférhetőségének javítása többfunkciós szolgáltató központok létrehozásával, a többnyire kihasználatlan épületek felújítása és műszaki korszerűsítése révén.

EFOP - Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program

Az EFOP stratégiai célja, hogy elősegítse a társadalmi befogadást, befektessen az oktatásba, növelje ezáltal a foglalkoztatást, valamint ösztönözze a technológiai fejlődést és az innovációt.

OTK – Országos Területfejlesztési Koncepció

Az Országos Területfejlesztési Koncepció az ország átfogó távlati fejlesztését megalapozó tervdokumentum, amely meghatározza az ország hosszú távú területfejlesztési céljait, és a területfejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, információt biztosít az ágazati és a kapcsolódó területi tervezés és területfejlesztés szereplői számára. A jelenleg érvényes OTK-t az országgyűlés *97/2005. (XII.25.) számú határozatával* fogadta el.

TOP – Területfejlesztési Operatív Program

TOP fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Törekvések tematikus fókuszában két tényező áll:

- térség-specifikus gazdasági növekedés és foglakoztatás-bővítés: a TOP erős gazdaság-fejlesztési orientációja miatt jelentősen hozzájárul ahhoz a kormányzati törekvéshez, amely szerint a 2014–2020-as uniós fejlesztési források 60%-ának közvetlenül a gazdaságfejlesztést kell szolgálniuk,
- területi és települési önkormányzati kompetenciákba eső feladatellátás kapcsán felmerülő fejlesztési szükségletek kielégítéséhez szintén keretet ad. Ezért a TOP fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is.

VEKOP - Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program

A 2014-2020-ra vonatkozó Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) a rendelkezésre álló forrásokat három területre koncentrálja. Ez a három fő terület a következő:

- regionális gazdasági teljesítmény fenntartható módon történő növelése (tudásgazdaság, kreativitás, innováció),
- közösségi infrastruktúra fejlesztése,
- foglalkoztathatóságot segítő társadalmi környezet fejlesztése.

IKOP – Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program

Az IKOP a 2014 és 2020 közötti Európai Uniós támogatásokból megvalósítani tervezett magyarországi közlekedésfejlesztéseket tartalmaz, egyéb közlekedés-stratégiai beavatkozásokat (pl. szabályozás-módosítás, működési támogatás) nem.

VP – Vidékfejlesztési Program

Célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.

KEHOP – Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

A KEHOP által lefedett valamennyi fejlesztési terület és beavatkozási irány esetében az alábbi, egymással szoros kapcsolatban lévő céloknak kell érvényesülnie:

- a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása,
- az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása,
- a szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése,
- egészséges és fenntartható környezet biztosítása.

RSZTOP - Társadalmi egyeztetésen a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

Az Alap a megfelelő étkezés és az alapvető fogyasztási cikkek hiányát kívánja enyhíteni, kiegészítve a szegénység csökkentését szolgáló kísérő intézkedésekkel.

GOP- Gazdaságfejlesztési Operatív Program

Hosszabb időtávra a saját és más tagállamok tapasztalataira támaszkodva készült el. A program elsődleges céljai a tudásalapú gazdaság erősítése, a vállalkozások nemzetközi versenyben való helytállása, a társadalmi, gazdasági és területi kohézió erősítése, a gazdasági és társadalmi változások miatt szükséges alkalmazkodóképesség javítása, elsősorban pedig a gazdaság tartós növekedésének elősegítése.

Monitoring

Ellenőrzés, melyre adott időszakokban kerül sor.

UMVP – Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (Darányi Ignác Terv 2007-2013)

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Vidékfejlesztési Program, mely az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott vidékfejlesztési támogatásokról szóló 1698/2005/EK Tanácsi Rendelet 15. § (1) bekezdése alapján készült, s melyet Magyarország a Kormány jóváhagyását követően hivatalosan benyújtott az Európai Bizottság részére.

III. tengely – UMVP 3. fejlesztési tengelye

Az életminőség javítása a vidéki területeken, a diverzifikáció ösztönzése

IV. tengely - UMVP 4. fejlesztési tengelye

Az ÚMVP IV. tengelye a LEADER-program, amelynek célja a vidéki gazdaság fejlődése érdekében tett intézkedések összekapcsolása.
A LEADER rendelet a helyi igényekhez és sajátosságokhoz igazodó, a LEADER Akciócsoportok által a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiákban meghatározott LEADER fejlesztések megvalósításának elősegítése érdekében meghirdetésre kerülő LEADER pályázati feltételeket és támogatási célokat határozza meg.